

V jubilejnim letu...

V letošnjem jubilejnim letu, ko bomo praznovali 20-letnico začetka nastajanja jugoslovanskih narodov, ne bomo to izražali le z različnimi praznovanji in svečanostmi, da bi na ta način vzbujali spomine na velike dogodke in velike ljudi naše revolucije, temveč bomo predvsem s svojim delom nadaljevali revolucionarno pot, ki smo jo začeli pred dvajsetimi leti in nadaljevali vse do danjšnjega dne.

Dvajset let jugoslovanske revolucije predstavljajo dejansko začetek in nadaljevanje prave zgodovine jugoslovanskih narodov, katerih predzgodovina je bila polna uspešnih nacionalnih zatiranj in poniževanj. Zadnji dve desetletji revolucije sta izboljšali našemu ljudstvu dostojno mesto v svetu in zvišali cilj življenja v domovini.

Dve najbolj pomembni pridobitvi naše revolucije sta brez dvoma ljudska oblast in bratstvo ter enotnost jugoslovanskih narodov. Ti pridobitvi sta bili znani vsakemu borcu že v času oborožene borbe, osak borec jih je nosil v svojem srcu, po vojni pa sta usmerjale ljudske množice k novim ustvarjalnim in naporim nalogam.

Sistem ljudske oblasti, ki je vzniknil že v revoluciji, se je razvil danes v sistem socialistične demokracije, zasnovane na principih družbenega samoupravljanja, kar predstavlja osnovo naše družbene in politične ureditve. Od nekdanjih narodno osvobodilnih odborov se je danes razvil sistem, preko katerega se postopoma brišejo razlike med državljani in oblastjo. Državlani sami, s svojim aktivnim sodelovanjem v najrazličnejših organih samoupravljanja, predstavljajo oblast. Boljše življenje, o katerem smo sanjali, ne pride samo od sebe, niti kot rezultat dela države in administracije, temveč predvsem kot posledica proizvodnih in družbenih naporov državljanov samih. V njih se spaja vloga proizvajalca in upravitelja; in prav zato neposredno vplivajo na svojo usodo.

Glede druge pridobitve — bratstva in enotnosti — pa služi naša dežela za vzor mnogim državam. Prav zahvaljujoč tej enotnosti, je Jugoslavija ostala ne samo neodvisna socialistična dežela, temveč je takšna lahko navezala ekonomske in politične stike z vsemi drugimi državami brez bojazni, da bo s tem okrnila svoj ugled ali kakorkoli škodovala jasni poti o socializmu.

D. M.

Sestanek bivših internirank

Sestanek bivših internirank, ki so bile v koncentracijskem taborišču Auschwitz v nedeljo, 22. januarja v Ljubljani, in sicer v prostorih Zavoda za socialno zavarovanje na Miklošičevi cesti. Pomenek bivših internirank sklicuje Sekcija internirancev pri Okrajnem odboru Zveze borcev v Ljubljani. Začel je, da bi se tega sestanka udeležilo tudi čim več nekdanjih internirank v tem taborišču s področja celjskega okraja. Udeležence si bodo ob tej priložnosti lahko ogledale tudi Sejem med Gospodarskem razstavišču ter bodo lahko koristile vsled tega 50 % popust za potovanje z vlakom.

Najti pot do vsakega mladince

Pretekli teden je bil v Celju osmi plenarni okrajnega komiteja Ljudske mladine. Razpravljali so o družbeni in družbeni aktivnosti mladih ljudi. Zanimivo je, da so na plenarni predstavniki športnih in partijskih društev, politične zveze, tabornikov in drugih, pa se tega pomembnega razgovora ni nihče udeležil.

Prejšnji del razprave so posvetili tešnji vzgoji, nekaterim nalogam Ljudske mladine pred prvimi republiškim kongresom za tešnje vzgojo in s tem v zvezi govorili o vlogi in ustanavljanju športnih društev na šolah, ki bi lahko izpopolnile včasih enostransko usmerjeno tešnjo v rednem urniku. Nekaj uspehov je doslej doseglo le športno društvo na gimnaziji, vsa ostala pa so po kvalifikaciji še precej pod republiškim povprečjem. Osnovni namen društev je namreč, da zagotovijo množičnost in osnujejo vrsto različnih sekcij, ki naj mladini omogočajo vsestransko sodelovanje. Organizirajo lahko tekmovalna, izletne, tečajne za inštruktorski kader, redna obiska pa naj bodo tekmovalna med razredi, šolami, aktivni in drugimi društvami. Toda prav tako kot bi bil napak, če bi se društva preveč vezala na ostala, bi bilo napak tudi, to, če bi odklonila sodelovanje z njimi.

tečajnik

PRI OKRAJNEM ODBORU SZDL KOMISIJA ZA DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENA

Tudi ženam odprimo vrata na stežaj

Pred dnevi se je na okrajnem odboru Socialistične zveze sestala novoustanovljena komisija za družbeno aktivnost žena, da bi se pogovorili o programu dela za letošnje leto in ustanovitvi takih komisij tudi pri vseh občinskih odborih Socialistične zveze. Ustanovitev enotne okrajne komisije za družbeno aktivnost žena, ki bi koordinirala delo občinskih komisij, jim nakazala nekatere konkretne naloge in jim bila svetovalec pri njihovem delu, je narekovala vrsta problemov, ki so jih nakazale konference krajevnih odborov Socialistične zveze, pa jih je tudi ta organizacija doslej premalo reševala.

Podatki kažejo, da je absolutno število žen članic Socialistične zveze v zadnjem letu sicer nekoliko naraslo, padlo pa je relativno in vzporedno s tem tudi število žena v krajevnih odborih Socialistične zveze, organih deavškega samoupravljanja, njihovih komisij itd. V naših delovnih kolektivih niso redki primeri, ko so v raznih komisijah žene zastopane samo z eno članico. Lete ponavadi ostanejo res samo zastopnice svojega spola in zaradi majhnega števila neenakopraven član. Prav tako kot je napak na primer to, da v komisiji za deavna mesta, kjer je delo ženam prepovedano, ni niti ene ženske, je tudi popolnoma zgrešeno, da so v komisiji za družbeno aktivnost žena samo one. O teh in še vrsti drugih problemov bodo morale razpravljati ne samo komisije za družbeno aktivnost žena pri občinskih odborih Socialistične zveze, temveč tudi njihove politično-ideološke komisije, pa sindikati, organizacija Ljudske mladine in drugi.

Ena izmed prvih nalog občinskih komisij za družbeno aktivnost žena bo, da bo pregledala tudi delo ženskih društev na terenu. Le-ta naj bi postala ena izmed oblik dela organizacije Socialistične zveze in tako tudi vezana na krajevni ali občinski odbor. Pri delu z ženami pa bodo nedvomno mnogo več pomenile sekcije. Napak pa bi bilo, da bi ustanovljali specializirane sekcije za žene in jih s tem spel zapirali v okvir »družinskih« problemov. Raje odprimo vrata na stežaj tistim ženam, ki že delujejo.

Občinske komisije za družbeno aktivnost žena bodo imele po ne roke dela. Prav bi bilo, da bi se že zdaj pogovorile o kandidiranju žena v zadružne svete in ljudske odbore, da bi se pogovorile o aktivnem sodelovanju na bližnjih občinskih konferencah Socialistične zveze, pripravile na kongres, razpravljale o

dano, ni niti ene ženske, je tudi popolnoma zgrešeno, da so v komisiji za družbeno aktivnost žena samo one. O teh in še vrsti drugih problemov bodo morale razpravljati ne samo komisije za družbeno aktivnost žena pri občinskih odborih Socialistične zveze, temveč tudi njihove politično-ideološke komisije, pa sindikati, organizacija Ljudske mladine in drugi.

Ena izmed prvih nalog občinskih komisij za družbeno aktivnost žena bo, da bo pregledala tudi delo ženskih društev na terenu. Le-ta naj bi postala ena izmed oblik dela organizacije Socialistične zveze in tako tudi vezana na krajevni ali občinski odbor. Pri delu z ženami pa bodo nedvomno mnogo več pomenile sekcije. Napak pa bi bilo, da bi ustanovljali specializirane sekcije za žene in jih s tem spel zapirali v okvir »družinskih« problemov. Raje odprimo vrata na stežaj tistim ženam, ki že delujejo.

Občinske komisije za družbeno aktivnost žena bodo imele po ne roke dela. Prav bi bilo, da bi se že zdaj pogovorile o kandidiranju žena v zadružne svete in ljudske odbore, da bi se pogovorile o aktivnem sodelovanju na bližnjih občinskih konferencah Socialistične zveze, pripravile na kongres, razpravljale o

ZA BOLJŠE IZVAJANJE

V pripravah na V. kongres SZDL Slovenije bi se morale vse politične organizacije, predvsem pa Zveza komunistov, Socialistična zveza in sindikati kar najbolj angažirati za pojasnjevanje in realizacijo vseh tistih ekonomskih in političnih ciljev, ki jih predvidevajo osnutki perspektivnih planov in ki dejansko pomenijo osnovo našega družbenega sistema in razvoja. Vse te organizacije bi morale vzpodbujati aktivnost in iniciativno čim širšega kroga državljanov-proizvajalcev, deavnih kolektivov, občinskih organov in družbenih organizacij.

Predvsem bi morala pri tem odigrati pomembno vlogo občinske in krajevne organizacije SZDL. Pri tem ne gre le za informiranost državljanov, čeprav je tudi to izredno važno. Gre za nekaj več, in sicer, da se k razpravi pritegne čim več volivcev, ki bi naj dali nove konkretne pobude in predloge za čim boljše izvedbo občinskih perspektivnih planov. Na ta način bodo državljanji največ prispevali k mobilizaciji lastnih sil in materialnih virov za razvoj dočenegega kroja.

Nedavne krajevne konference Socialistične zveze so pokazale, kako bogata je bila dejavnost teh orga-

nizacij pri sproščanju sil in mobilizaciji sredstev za najrazličnejša krajevna komunalna in druga dela. Zato bi morali pri izdelavi in obravnavi občinskih perspektivnih planov upoštevati in angažirati vse tiste materialne sile, ki lahko kakorkoli pomagajo pri razvoju dočenegega kroja, bodisi v pogledu razvoja komunalne dejavnosti, šolstva, zdravstva, urejevanja poti itd. Za boljše izvajanje vseh teh nalog bi morale organizacije Socialistične zveze vplivati tudi na boljše delo in večjo aktivnost krajevnih odborov, ki jih ponekod sploh ni čutili.

Na ta način bomo lahko vsakršni splošno družbene interese z lokalnimi. Organizacije Socialistične zveze imajo pri tem izredno pomembno nalogo.

Zvone Dragan — SEKRETAR OKRAJNEGA KOMITEJA LJUDSKE MLADINE

Na zadnjem plenarnem okrajnega komiteja Ljudske mladine v Celju so za novega sekretarja izvolili člana komiteja Zvonea Dragana. Dosedanji sekretar Emir Rojc pa je bil zaradi študija te funkcije razrešen.

Najti pot do vsakega mladince

Zato bi naj v občinah, kjer že delujejo športna društva na šolah, ustanovili pri občinskem komiteju Ljudske mladine posebno komisijo, ki bi njihovo delo usmerjala.

Na plenarni so ugotovili, da med nekaterimi specializiranimi organizacijami — politično zvezo, taborniki itd. ter Ljudsko mladino ni dovolj sodelovanja. To stanje pa bi lahko popravili že s tem, če bi v občinskih komitejih Ljudske mladine vključili več predstavnikov teh organizacij.

Prav tako je slab tudi stik med organizacijo Ljudske mladine in prosvetnimi društvami. Mlad na tolikrat ustanavlja svoje pevске zbor in dramske skupine kljub temu da te pri društvih že delujejo. Bolje bi bilo, če bi v njihovem okviru ustanovili mladinske sekcije. Tudi s prostori je tako. Za mladino nane bo tolikšnega pomena, če je klub ske prostore uredilo prosvetno društvo, ali Socialistična zveza; če se v njih zbira tudi mladi ljudje, je to dovolj velik uspeh.

Na okrajni konferenci Ljudske mladine bodo delegati volili svoje predstavnike za prvi kongres tešne kulture. Ker bo Ljudska mladina na kongres poslala tretjo vseh delegatov, so že na plenarni pouda-

družbenih planih občine, stanovanjskih skupnostih, strokovnem izobraževanju žena, predvsem pa tesno delo z organi upravljanja v podjetjih, zadrugah, kmetijskih gospodarstvih itd. Prav je, da se zdaj pogovorijo o letošnjem praznovanju dneva žena in 20 obletnice vstaje. Prvo naj zajema pregled dela Socialistične zveze v zadnjih petih letih, nakaže naloge v zvezi z družbenim planom in podobno, proslava dvajsete obletnice vstaje pa se naj prilagodi spominskim dnevom iz ženskega narodnoosvobodilnega gibanja.

Kar delamo, delamo za ljudi

V sredo je bil v Celju plenarni Okrajnega sindikalnega sveta, na katerem so razpravljali o perspektivnem programu razvoja celjskega okraja. Posvetovanja so se udeležili tudi nekateri strokovnjaki Zavoda za planiranje, ki so udeležencem pojasnili nekatere nejasnosti.

Najbolj živahna razprava se je razvila okoli vprašanja vlaganja sredstev za negospodarske investicije, ki delovnim ljudem izboljšujejo življenjske pogoje in ki na kraju tudi vplivajo na delovno sposobnost — torej na proizvodnjo.

Tako so menili, da bo potrebno v naslednjem obdobju spričo obse-

loge. Tako bodo kolektivi v naslednjem obdobju morali še bolj smotno izkoriščati obstoječe kapacitete, rentabilnost in gospodarstvenost pa bosta morala biti pri tem vsekakor osnovni napotili. Posebno skrb bodo morali kolektivi posvetiti tudi nadaljnjemu izboljševanju ustreznih oblik nagrajevanja. Pri tem je bi-

PRIPRAVE NA OBČINSKO KONFERENCO SZDL V ŽALCU

Občinski odbor SZDL v Celju se v zadnjih dneh pripravlja na občinsko konferenco SZDL, ki bo 29. januarja. Ker je bila ena izmed nalog pomožiti članstvo v SZDL, je občinski odbor na tem področju dosegel vidne uspehe, saj je v lanskem letu poraslo število članstva na 81 odstotkov vsega prebivalstva. Največji uspeh sta dosegli krajevni organizaciji Žalec, kjer so na novo sprejeli 217 članov in Vransko, kjer se je število članstva povečalo za 227 članov. Število odbornikov krajevnih organizacij SZDL se je v letu 1960 povečalo od 300 na 355, prav tako tudi število žena od 65 na 79, mladine od 69 na 97, deavcev od 66 na 91 in članov ZK od 114 na 137.

Na občinski konferenci bo sodelovalo 230 izvoljenih delegatov, 23 delegatov, katere bodo izvolili kolektivni člani (sindikati, mladina in ZB), člani občinskega odbora SZDL

ter večje število gostov, med njimi ljudski poslanci in predstavniki vseh družbenih organizacij in društev v občini. Na konferenci bodo poleg novega občinskega odbora izvolili tudi delegate za okrajno konferenco SZDL in 13 delegatov za V. kongres SZDL Slovenije.

Udeleženci NOB SO SE SESTALI

Pred dnevi so se sestali udeleženci Narodno osvobodilne borbe, ki so zaposleni v podjetju Celjski tisk. Pogovorili so se o problemih v zvezi s kvalifikacijo, glede stanovanj in odlikovanj. Ugotovili so, da je nekaj primerov, ko posamezniki nimajo kvalifikacije in primerne stanovanja. Da bi v letošnjem letu vse te probleme zadovoljivo rešili, so ustanovili v podjetju aktiv Zveze borcev.

Delo in ne kvalifikacija

V torek je bilo zasedanje obeh odborov občinskega ljudskega odbora Celje. Razen nekaterih formalnih zadev so obravnavali tudi predlog novega sistema nagrajevanja občinskih uslužbencev. Predlog je značilen predvsem zaradi dveh momentov. Odslej bodo občinski uslužbenci nagrajeni po delu in delovnem mestu, to pomeni, da ne več po kvalifikaciji oziroma nazivu, ki ga imajo. Druga značilnost je, da bodo tudi pri občinskih uslužbencih uveljavili stimulativni del dohodkov, ki bo odvisen predvsem od kvalitete del in količine opravljenega dela na delovnih mestih.

Razen tega novi predlog za nagrajevanje uslužbencev uravnava dohodke občinskih uslužbencev z dohodki uslužbencev v gospodarskih organizacijah. Tarife postavke za posamezna delovna mesta segajo od 13 tisoč do 44 tisoč dinarjev. Medtem ko imata prvi dve posebnosti poudarek na družbeni vrednosti spremembe, je pri slednji poudarek praktičen. Dobri strokovnjaki in gospodar-

stveniki namreč zgolj zaradi dohodkov ne bodo več bežali v gospodarska podjetja. To je zaradi prenašanja pristojnosti na občine še bolj pomembno.

Po tem, ko je predsednik občinske Franc Rupret pojasnil značilnosti predloga, se je razvila živahna razprava. Odborniki so predlog v razpravi podprli in ga z glasovanjem enotno tudi potrdili. Opozorili so, da bo pri izvajanju novega sistema nagrajevanja potrebno paziti, da ne bodo prevladale tožnosti. Kar bi se pokazalo za napačno, bo potrebno popraviti.

Na zadnjem zasedanju so se odborniki odločili, da bo tudi celjska komuna sodelovala v noslovnem združenju za zgraditev energetskega kombinata v Velenju.

Razen tega so odborniki na lastno željo razrešili dolžnosti direktorja Tovarne organskih barvil inz. Janka Strubla in direktorja Železarn v Stornh Andreja Snetka. Zaradi prenehanja so razrešili tudi dosedanjega tajnika občine Slavka Grčarja.

CELJE, 20. januarja 1961

Leto XI., štev. 2

CENA IZVODU 20 DIN

GLASLO SOCIALISTICNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
OKRAJA CELJE

LIST IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO PODJETJE
»CELJSKI TISK«

ODGOVORNI UREDNIK
TONE MASLO

Pod vodstvom predsednika Vojka Simončiča se je konec preteklega tedna prvič sestel okrajni odbor za izvedbo jugoslovanskih pionirskih iger. Prvo sejo so posvetili konstituiranju odbora, razen tega pa so sprejeli okvirni načrt prireditve pionirskih iger pod geslom: Moj kraj — včeraj, danes in jutri. Več o pomenu teh iger berite na drugi strani lista.

Jože Bevc: V naslednjem obdobju bomo morali stremeti za tem, da bo sodelovanje med komuno in kolektivni še tesnejše. Saj končno vsi napor težijo k istemu cilju — da ustvarimo boljše življenjske in delovne pogoje.

nih nalog hkrati tudi skrbeti za stanovanjsko izgradnjo, za ustanavljanje potrebnih servisnih delavnic, za urejevanje otroških zavetišč, domov in podobno. Udeleženci so med drugim tudi opozorili, da bo letno okoli 900 novih stanovanj v celjskem okraju premalo za vse bolj naraščajoče potrebe. Razen tega, da je priliv prebivalstva v industrijska središča vse večji, podjetja in ustanove štipendirajo tudi zelo veliko število študentov in dijakov. Tem bo potrebno po končanem šolanju vsekakor preskrbeti primerna stanovanja, če bomo hoteli, da ne bo vse več ljudi, ki se bodo vozili na delovna mesta.

Razen tega so udeleženci tudi opozorili, da perspektivni program razvoja nekoliko nejasno določa razvoj zaostalih območij v celjskem okraju. To bo v naslednjem obdobju posebna naloga, so menili, gotovo pa je, da bodo tudi komune in lokalni činitelji morali poiskati primerne oblike za razvoj gospodarskih dejavnosti na teh območjih.

V naslednjem obdobju stojijo pred kolektivni velike obveznosti. Perspektivni program predvideva visoko stopnjo porasta proizvodnje. S tem pa so tesno povezane tudi ostale na-

VREME
za čas od 19. do 29. januarja

Med 18. in 20. januarjem lahne snežne padavine in padee temperature globoko pod ničlo. Nato 2 do 4 dni lepega vremena s hudim mrazom. Pozneje zopet snežne padavine; predvideni so snežni zameti.

Predsednik OK LMS tov. Knafelic med zaključnim govorom.

JUGOSLOVANSKE PIONIRSE IGRE

MOJ KRAJ — VČERAJ — DANES IN JUTRI

Od 29. novembra lanskega leta pa do dneva republike letos so v teku jugoslovanske pionirske igre kot kolektivna manifestacija vseh pionirjev Jugoslavije. Hkrati pa se ta pomembna in množična akcija mladega rodu vključuje v proslavljanje dvajsetletnice vstaje jugoslovanskih narodov.

Pri ustvarjanju koncepta in pa programa jugoslovanskih pionirskih iger pod geslom: MOJ KRAJ VČERAJ, DANES IN JUTRI je organizator stremel predvsem za to, da bi kar najbolj množično poskrbel za to, da pridejo otroci v neposredni stik z lepim, nadarjenim, da bi pozitivne izkušnje o vsebini in metodi dela na področju estetske vzgoje razširili na kar mogoče veliko število šol in drugih ustanov, ki delajo z otroki. Namen teh iger je tudi v tem, da bi estetsko vzgojo otrok povezali z vsemi drugimi vzgojnimi področji, posebno pa še z delovnim. Tako bi delo otrok na področju estetike dobilo polnejši življenjski značaj in bi postalo bolj funkcionalno. V boju, da se razvije in omogoči vse tisto, kar je lepo in veselo v vsakdanjem življenju, kulturno umetniška dejavnost otrok ne bo ostala izven drugih življenjskih potreb. To pa hkrati pomeni, da bo v pojmovanju mladitve dobila še večjo vrednost in pomen. Jugoslovanske pionirske igre pa težijo še za tem, da bi okrepile koncepcijo o pionirskih organizacijah, o imenu pionir, nadalje, da bi se bolj razvile jugoslovanski socialistični patriotizem, predvsem pa da bi otroci ob proslavi dvajsetletnice vstaje jugoslovanskih narodov spoznali, kaj jim je prinesel boj starejših in kakšne možnosti jim odpirajo pridobitve ljudske revolucije v prihodnosti.

V organiziranju pionirskih iger bo težilo tudi za to, da bi pri izvedenskem delu z otroki kot metoda prevladovala igra, ki je tudi sicer najbolj življenjska manifestacija otrok in v kateri se otroci tudi največ naučijo. Te igre pa imajo namen, da spodbudijo

še druge ustanove in posameznike, ki ustvarjajo na področju kulture, prosvete in umetnosti, da bi mislili na otroke in da bi si v svoji dejavnosti prizadevali čim bolj kvalitetno zadovoljiti potrebe mladih. Jugoslovanske pionirske igre pa želijo spodbuditi družbene organizacije, predvsem pa društva za skrb otrok in mladine ter pionirskih svetov, da pomagajo pri najhitrejši izvedbi šolske reforme.

Jugoslovanske pionirske igre organizira Svet društev za skrb za otroke in mladino Jugoslavije skupaj s Kulturnim svetom Jugoslavije in Centralnim komitejem Ljudske mladine Jugoslavije. Pri teh igrah pa sodelujejo tudi vse pionirske organizacije, organizacije, ki zbirajo pionirje, prosvetne ustanove, sindikat prosvetnih delavcev, kulturne ustanove, ki delajo za otroke itd.

Jugoslovanske pionirske igre vodijo: zvezni odbor, republiški, okrajni in občinski odbori. V pionirskih oddelkih vodijo to manifestacijo sveti odredov, kjer pa se bo pokazalo za potrebno tudi poseben odbor pri svetu odreda.

Jugoslovanske pionirske igre, to je vse manifestacije, prireditve, razstave in druge aktivnosti se organizirajo v okviru komunne, v šolah, izvenskolskih ustanovah, stanovanjskih skupnostih, letoviščih, pa tudi povsod tam, kjer se pionirji zbirajo in prebijejo svoj prosti čas. Tako bodo lahko otroci raznih šol in izvenskolskih ustanov spoznali aktivnost drugih otrok, primerjali svojo in njihovo dejavnost itd.

Med jugoslovanskimi pionirskimi igrami se bo dejavnost otrok odvijala pod skupnim naslovom MOJ KRAJ VČERAJ, DANES IN JUTRI. Ta tema je dovolj široka in omogoča, da z njo uresničimo vse naloge, ki jih igre terjajo. Razen tega pa tema dopušča, da vsaka organizacija izbere tisto, kar ji najbolj ustreza in da tem zahtevam in potrebam prilagodi tudi svoj program.

V zadnjem tednu no DOMOVINI

Petek, 15. januarja
GENERALNA DIREKCIJA PTT je sporočila, da so bile informacije o predlaganem povečanju PTT tarif netočne.

Sobota, 14. januarja
ODPRILI SO MOST med obema obalama Jadranskega morja v Maslenici. To je največji objekt ob Jadranski cesti. Dolg je 315, širok pa 9 metrov.

Nedelja, 15. januarja
V ŽELEZNIKIH so zaključili proslave ob 19 letnici dražgoške bitke. Slavnostni govor je imel član CK ZKS Tomo Brejce.

Ponedeljek, 16. januarja
ODBOR ZA PROSVETO Zvezne ljudske skupščine je obravnaval probleme telesne vzgoje.

V Ljubljani je bilo posvetovanje predstavnika republiškega sveta zvezne sindikatske Slovenije, na katerem je bila v središču pozornosti razprava o možnostih za nadaljnji razvoj delavskega samoupravljanja.

Torek, 17. januarja
NA PLENUMU CK LMS v Ljubljani so obravnavali sodne probleme mladine in njene organizacije.

Sreda, 18. januarja
V SPREMSTVU tov. Edvarda Kardelja, Mihe Marinka, Ivana Maška in drugih je predsednik republike Josip Broz-Tito obiskal v Ljubljani restavracijo »Sestice« in se v njej mudil približno eno uro.

Kajuhu bodo postavili spomenik

Pred dnevi je bila na celjski gimnaziji poletna konferenca mladinske organizacije. Namen konferenec je bil, da ob koncu prvega polletja pregledajo delo v minulem razdobju, obenem pa opozorijo na tiste važne probleme, ki so se pojavljali pri delu mladinske organizacije. V razpravi so veliko govorili tudi o načinu štipendiranja.

Na konferenci pa so govorili še o prošlah na črni dvajsetletnici ljudske vstaje. Strinjali so se s predlogom, da pošlajo v bližnji gimnazije spomenik narodnemu heroju Kajuhu, ki je bil nekoč dijak te šole.

me znatno širši krog nalog in ko naj v svojem delu uveljavi nove načine in metode. Prav tako je prišlo do izraza, da številni problemi in naloge pri socialistični izgradnji in utrjevanju novih odnosov med ljudmi zahtevajo dosti širše in bolj neposredno sodelovanje državljanov ne samo pri izvrševanju, temveč prav tako v razpravljanju in iskanju rešitev.

V poročilu tovariša Tita, pa tudi v delu kongresa se je jasno videlo, pred kakšnimi nalogami stoji jugoslovanska skupnost v naslednjih petih letih. Izvrševanje nalog petletnega plana zahteva dosti več prizadevanja vseh fizičnih, intelektualnih ter strokovnih sposobnosti in moči naših državljanov. V novih pogojih dela je dosti bolj potrebno znanje, strokovnost, poslovnost, stimulativnost, organizacija, humanost, iniciativa... Vsega tega pa ne bomo dosegli z enoličnim političnim delom in na konferencah, temveč le z zelo široko in raznovrstno politično, organizacijsko, vzgojno in družbeno aktivnostjo Socialistične zveze na vseh področjih, kjer se vodi bitka za socializem in za socialistične družbene odnose. Ta nova in zelo važna vloga Socialistične zveze se zrcali tudi v besedah tovariša Tita, ko je dejal, da je Socialistična zveza ena od osnovnih oblik neposredne socialistične demokracije in eden od najvažnejših elementov družbenega upravljanja. In še več — Socialistična zveza mora postati sestavni in najvažnejši del tega sistema. To vlogo Socialistične zveze označuje tudi novi statut.

Cas po petem kongresu SZDL Jugoslavije je bil izpolnjen z živahnim delom v pripravi na republiške kongrese SZDL. To je bil tudi čas organizacijskega, političnega, kadrovskega in metodološkega prilagajanja organizacij SZDL novim pogojem dela in novemu statusu. To je bilo zelo intenzivno delo, ki je zahtevalo sodelovanje na sto tisoče državljanov, nadalje najrazličnejših organov in forumov. V organizaciji SZDL se je vključilo na tisoče novih članov. Ustanovitve jih je bilo izredno veliko krajevnih organizacij, podružnic, sekcij in komisij, ki bodo pomenile zelo močan mehanizem pri obravnavanju in reševanju najrazličnejših problemov.

Vse to kaže, da pomeni Socialistična zveza na koncu minulega leta drugo organizacijo, ne drugo po ciljih, temveč drugačno po moči, po sposobnosti za reševanje prihodnjih nalog.

T. O.

POSTREŽNINA — POSTREŽNINA — POSTREŽNINA — POSTREŽNINA — POSTREŽNINA —

Pavejma še ta!

Ma'lo je takih problemov, ki bi sprožili toliko komentarjev kot jih je prav postrežnina. Če samo opozorimo na dejstvo, da so mnenja o postrežnini zelo dejana, da je mnogi niti ne jemljejo kot nov način nagrajevanja gostinskih delavcev po učinku, vidimo, da je zadeva prišla na dan premoč proučena in zlasti premoč pojasnjena. Zanimiva je namreč ugotovitev, da postrežnina niso uvedli v vseh okrajih naše republike in da je celjski spet tisti (pa ni zato), ki se je v celoti držal skrupa, ki so ga g'le tega sprejeli v republiškem merilu. Že ta okoliščina lahko povzroči pri nepoučenem potrošniku mnenje, kakor da ro pri nas uvedli postrežnino iz čisto »celjskih kaprice«. Vendar temu ni tako.

Večiko, lahko bi rekli čisto nepotrebnih komentarjev, je bilo in je še okoli vprašanja, ali s postrežnino povzročimo cene gostinskih uslugam in storilvam, ali ne. Cene v komercialnem gostinstvu so stvar kalkulacij posameznih podjetij in se dočajo oziroma izračunavajo na osnovi tržnih pogojev, režij, obveznosti, ki jih ima kolektiv do skupnosti, dela osebnih dohodkov, potrebnih skladov podjetja itd. Skratka, gre za dočevanje cen, ki naj omogočajo rentabilno poslovanje podjetij. Zato napr. ravnanje tam, kjer menijo, da je treba na dosežane cene prbiti 10 odstotkov postrežnine. To je avtomatsko povzročanje cen kar pa ni v skladu z ekonomskimi cenami. Da bodo stvari bolj jasne moramo povedati, da v Celju niso jemali postrežnine tako, temveč da so v večini primerov napravili nove kalkulacije in jih vsakdiš s splošnim stanjem na trgu, ki pa, kol običajno to sami, ne kaže znakov zniževanja cen temveč ravno obratno. Zato so v večini primerov dokazali, da bi morali tudi brez postrežnine povzročiti cene, ker so v tem času nastale nekatere spremembe v ceni blaga, ki ga gostinci kupujejo drugje in ga nato nudijo svojim gostom v eni ali drugi obliki. Seveda pa to ne pomeni, da abe'ou no zagovarjamo nove cene. Ne, še zdaleč ne, zlasti pa ne v primerih, kjer so šli na avtomatsko povzročanje. V tej zvezi še lo — zaračunavanje postrežnin pri tabaku in njegovih izdelkih vžigalnicah itd. je neupravičeno.

Postrežnina je poseben sklad za formiranje osebnih dohodkov, ki se lahko v posameznih primerih v celoti porabi za te namene, ali pa samo g'lj'vi del. Sivar kolektiva je tudi, ali se sredstva, zbrana s postrežnino razdelijo med vse člane kolektiva, ali pa samo med strojno osebje. V Celju so se odločili za prvi primer, to je za delitev teh sredstev med vse člane kolektiva, vendar ne linearno, temveč na osnovi delovnega uspeha posameznika ali skupine.

Da bi bile stvari okoli postrežnine povsem jasne pripravljamo gostinskimi podjetjem da goste seznanijo z njo, kakor tudi s cenami in v'sno postrežnine na javnih cenikih. Gosti naj dobijo tudi pismen izraz. Zaradi notranjega nadzorstva pa pripravljamo še uvedbo paragonov blokov.

M. B.

MARICA ZUPNEK, NATAKARICA PRI »RIBICU«

REPORTAŽA

Postrežnina.
Koliko misli se v zadnjem času prepleta okoli te besede. Koliko različnih mnenj je o njej, ki na koncu koncev pomeni samo novo način nagrajevanja gostinskih delavcev po učinku. Pa vendar so jo nekateri sprejeli z razumevanjem, drugi rezervirano in tretji celo z gojenjem.

To smo spoznali tudi oni dan, ko smo obiskali nekaj gostinskih lokalov, se ogledali na Gostinski zbornici, se razgovarjali z ljudmi, poslušali njihova mnenja...

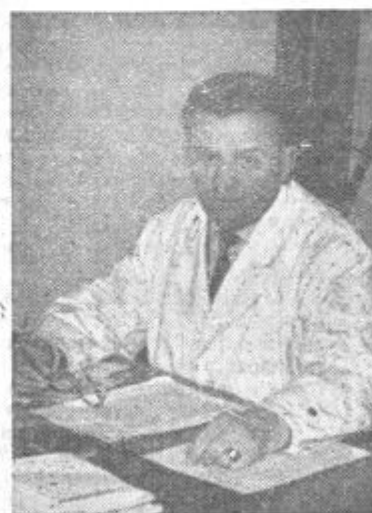
Drago Komerički, ravnatelj »Ojstrice«

Postrežnina, nov način nagrajevanja po učinku

V našem podjetju smo začeli s pripravami za uveljavljanje postrežnine že v oktobru. Na sestankih s kolektivom smo večkrat obravnavali in

da smo večjemu delu artiklov z žali cene. Sprito tega se cene in s pričunavanjem postrežnine sp niso spremenile.

Zbrano postrežnino delimo z raji podjetja na posamezne skup ali indid'ualno po predvidenih, o roma realiziranih normah na loona mesta in po učinku dela.

tolmačili pomen ter namen tega novega načina nagrajevanja po učinku.

V decembru smo pripravili nove kalkulacije za prodajo cene s pričunavanjem 10 odstotne postrežnine. V glavnem smo to storili tako,

IVAN VOSINEK, natakarkar v »Mignon«

Vsi smo zadovoljni...

Ko sem stopil v »Mignon« je bil poln gostov, kakor po navadi. Zato je bil intervju z natakarkarjem Ivanom Vošnikom opravljen skoraj med mizami.

— Pri nas smo postrežnino sprejeli z razumevanjem in veseljem. Zdej smo vsi zadovoljni. Res je, da smo prej nekaj zaslužili pri napitninah. Toda to niso bili stalni dohodki, na drugi strani pa so bili zelo

različni. Zdej je to s postrežnino urejeno. Sedaj vemo, da bomo vsak mesec dobili še nekaj zraven.

PREHUDI SO OČITKI

Tudi gostilna pri »Ribču« je bila polna gostov. Znana je po dobri in soidni postrežbi, zato ni čudno, če ima veliko obiskovalcev celo v dopoldanskim urah.

Natakarkar Marica Zupnek sem komaj uje, na kratek pomenek.

— Postrežnina nisem vselej, zlasti zato ne, ker so jo ljudje čudno sprejeli. Bolj me namreč očitki: ta denar daste zvečer v žep... to je nezaužen dohodek... tega ne plačam in podobno. Razen tega imam tudi občutek, da bomo odslej manj zaslužili, kot smo prej. Sicer pa bomo videli...

POSTREŽNINA — POSTREŽNINA — POSTREŽNINA — POSTREŽNINA — POSTREŽNINA —

POGLED na svetu...

Za pretekli teden je značilna živahna zunanje-politična aktivnost v naši domovini, ki se očituje v številnih obiskih tujih državnikov pri nas. Velike pozornosti je bil deležen Sekou Toure, guinejski premier, gotovo eden od najbolj revolucionarnih afriških voditeljev z veliko osebnostno privlačnostjo, duhovno močjo in politično energijo. V Beograd je prišel feldmaršal Ajub, pakistanski premier, predstavnik države, ki ne izkazuje na prvi pogled politične sorodnosti z nami, ki se bo pa morala usmerjati za politiko tretje sile, če bo hotela v resnici postati neodvisna. Pri nas je bil spet Sukarnov odposlanec dr. Subandrio, eden od najvidnejših in najodločnejših antikolonialnih borcev. Pomemben je bil dalje obisk dr. Azisa Sukijata, ministra za industrijo v ZAR, države, ki z vsem svojim potencialom skuša uveljaviti osvobodilne težnje Azije in Afrike in je s svojim odporom zoper agresijo Francije in Anglije leta 1956 odprla v svet novo ero, ero razpadanja kolonialnih imperijev. Po sestanku v Cassablanci je prav iz Kaira prišel odločen glas zoper poskuse nekdanjih kolonialnih gospodarjev, da bi v nastajajočo afriško skupnost sejali razdor po starem pravilu: Divide et impera!

V Cassablanci so voditelji afriških držav izdali resolucijo, v kateri pozivajo vse vlade, naj priznajo začasno ačrsko vlado in obtožujejo NATO, ker podpira Francijo. Podobne resolucije in deklaracije so izšle tudi o Kongu in drugih afriških problemih. Glede Konga zahtevajo od OZN, naj razoroži Mobutoja in osvobodi Lumumbo.

Afrika je ačergična točka kolonialne Francije. De Gaullovo referendum o nadaljnji francoski politiki v

dela. Osrednji dogodek v celotnem procesu pa je bil peti kongres SZDL Jugoslavije.

Ze priprave na kongres in zelo široke razprave, ki so se razvijale na številnih predkongresnih konferencah so pokazale, da je prišel čas, ko naj Socialistična zveza prevza-

Alžiru je za de Gaulla sicer še pozitiven, vendar ne s takšnim odstotkom, kakor bi ga bil trmoglavci general rad izsilili, 56 odstotkov v Franciji, 68 odstotkov v Alžiru, to ni kaj prida, če pomislimo na legendarnost te politične osebnosti in na bajonete, ki so gonili Alžirce na volišča. Pravijo, da francoski kapital iz Alžira odteka v nevarno močnem curku. Slej ko prej sile OZN ne nastopajo, kot bi morale, in prepuščajo deželo peklu, ki nastaja iz primitivnih plemenskih razmer, revščine in belgijskih intrig.

Belgija je svojo politiko v Kongu zapravila še tisti moralni kapital, kolikor ga je imela, z oboroženo intervencijo pa ogrozila milijardne investicije v Katangi. Če je poleg tega njeno gospodarstvo zaradi zastarele industrije ogroženo od moderne nemške industrije, bi že morala poslušati glas delavskega razreda, na katerega bi rad belgijski velekapital naložil vsa bremena interne in kongoške krize. Totalna stavka, pogašeni plavži, vojska na ulicah, intervencija cerkvenih krogov za stvar reakcije, vse to zavzema take mere v srcu atlanskega tabora, da so sem obrnjene vse oči.

Vzhodni tabor — SEV — je priredil v Berlinu seminar o mednarodni socialistični delitvi dela in perspektivnem planiranju. To je nedvomno svetovna tema, ki izvira iz različne stopnje, na kateri stoji gospodarstva raznih dežel, iz neurejenih valutarnih razmer, iz tradicionalnih ozirov na nacionalni razvoj in še iz drugih vzrokov. Cas bi že bil, da bi se teh vprašanj lotili znanstveniki ekonomisti po enotnem svetovnem načrtu.

Delo SZDL v šoštanjski občini

Na nedavnem plenumu občinskega odbora SZDL v Šoštanju so analizirali delo in uspehe letnih konferenc osnovnih organizacij SZDL. Ugotovili so, da je bilo njih delo pestro. Članstvo SZDL se ni zanimalo le za razvoj posameznega kraja, temveč za razvoj Saleške doline sploh. Na mnogih konferencah so govorili o njenem perspektivnem razvoju, o načrtih posameznih podjetij, trgovine, gostinstva, obrti in drugih panog gospodarske dejavnosti, zanimali pa tudi niso vprašanja kulture, prosvete, zdravstva in drugega. Razprave so bile živahne, konkretne in stvarne.

Na vseh konferencah so seveda največje razpravljali o perspektivnem načrtu vsakega kraja posebej. Krajevni odbori in odbori SZDL so pripravili lepe načrte za urejanje posameznih lokalnih in komunalnih vprašanj.

Za najboljši osnovni organizaciji SZDL so proglasili osnovni organizaciji v Paki pri Velenju in Plešivcu. V teh krajih so volivci, člani SZDL živo razpravljali o problemih krajevne dejavnosti. Pri tem so upoštevali predvsem lastne zmogljivosti.

Zanimivo so bile tudi razprave na letnih konferencah osnovnih organizacij v Šoštanju in Velenju. Povsod je bila udeležba pošteno velika, na dnevnem redu pa so bila vprašanja, ki terjajo hitro rešitev. Najvažnejši sklep je bil ta, da ukinejo dosedanje krajevne odbore, njihovo delo pa da prevzamejo stanovniške skupnosti, ki bodo dobile s tem trdno politično in hkrati materialno osnovo za svoje delo.

Letne konference so tudi vskladile teritorije krajevnih odborov s teritorijem osnovnih organizacij SZDL, tako da tvorijo ti zaključene geografske celote. Kjer čutiljo potrebo po intenzivnejšem delu SZDL in kjer tvorijo posamezna naseja ali vasi celoto zase, pa krajevnega odbora ni, so ustanovili podobore osnovnih organizacij SZDL. Tako sta bila ustanovljena podobora v Laščah (osnovna organizacija Topolšica) in Hrastovcu (osnovna organizacija Skale).

Na plenumu občinskega odbora SZDL so posebej razpravljali še o bodočih nalogah te organizacije in sprejeli vrsto sklepov. Ena od osnovnih nalog občinskega odbora bo v organizacijski in politični utrditvi odborov osnovnih organizacij. V ta namen bodo priredili poseben seminar za predsednike osnovnih organizacij, kjer se bodo ti seznanili z vsebino in metodami dela SZDL. Prav

tako bodo upoštevali vprašanje politično ideološkega dela med člani SZDL.

V tem smislu so že določili poseben predavateljski aktiv, ki bo v osnovnih organizacijah predaval o najaktualnejših vprašanjih iz zunanje politike, kmetijstva in socialistične preobrazbe naše vasi.

Na plenumu so govorili tudi o delu posameznih sekcij pri osnovnih organizacijah SZDL. Sprejeli so sklep, da ustanovijo sekcije za vsa tista področja dejavnosti, ki zadevajo posamezne kraje, da pa ne bodo ustanavljali sekcije za vprašanja, ki

ljudi ne zanimajo oziroma, ki niso važna za določeno kraj. Odbori SZDL bodo takoj imenovali sekretariate sekcij in skupno z njimi sestavili podrobne programe dela.

Ob koncu je plenum razpravljal še o pripravah na občinsko konferenco SZDL, ki bo prve dni februarja. Ta konferenca bo osvetlila dosedanje delo in prizadevanja SZDL pri reševanju vseh politično gospodarskih in družbenih vprašanj, določila pa bo tudi jasno smer bodočega dela, od katerega je v mnogem odvisen nadaljnji razvoj Saleške doline.

Bi

Obračun dela

V nedeľjo bo imela organizacija ZB NOV Zalec redno letno konferenco. Komisija za borbe je imela široko področje dela, saj je reševala stanovanjske probleme, socialno pomoč, pravno pomoč borem in njihov izobraževanje. Člane ZB, ki nimajo zadostnih kvalifikacij, je občinski odbor ZB NOV poslal v razne šole in tečaje. Tako se šole na ekonomski srednji šoli v Zalcu 20 članov, na dopisni ekonomski šoli 8 in v večernih osemletkah 32 članov ZB. Komisija za otroke padlih borcev in žrtve fašističnega terorja je v drugem polletju šolskega leta 1959-60 dvakrat obiskala otroke na osemletkah z namenom, da se seznani s problemi, težavami in uspehi teh otrok.

Ena izmed glavnih nalog organizacije ZB na območju žalske občine je ureditev 10 obeležij in postavitev spomenikov, za kar je že odobren proračun v znesku 4.564.307 din.

V letu 1961 bo občinski odbor ZB nastavljal tudi zgodovinskega, ki bo delal na dokončni ureditvi topografije in zgodovinskega NOB. Organizacija ZB šteje 2436 članov in se je od leta 1959 povečala za 28 članov. Od skupnega števila je 731

ženskih in 1705 moških, od tega pa sodeluje v upravnih odborih 152 članov ter v organizaciji ZK 126 članov ZB.

VELENJSKA »SVOBODA« DELAVNA

Delo velenjske Svobode je bilo v preteklem letu dokaj razbano. Tudi željo, da bi dali mladini več zdrave kulturne zabave, so krepko uresničevali. Lutkovno gledališče Muckolin, ki daje že leto dni redne tedenske predstave, je najmlajšim v Velenju dobro poznano. Za novejšne praznike je pionirska sekcija Svobode naštvirala Frana Milčinskega pravilčno igrice Zvezdica zaspanka. Uspeh ob uprizoritvi je nedvomno velik, zato so te dni igrice še ponavljali. V novem kulturnem hramu, ki ima izredno akustično dvorano, se bo poleg pravilne igrice ta mesec zvrstilo še več prireditvev. Tako bo koncert ženskega in moškega zbora ter koncert rudarske mladinske godbe. Želijo, da bi dvorano ob takih kvalitetnih prireditvah Velenjčani bolj napojili.

Novo prosvetno društvo v Petrovčah

Doslej je vsa prosvetna dejavnost v Petrovčah slonele na ramenih mladinske organizacije. Pokazalo pa se je, da je to področje za organizacijo preširoko, da bi ga sama vodila, čeprav je dosegla lepe uspehe.

Zato je prišlo do ustanovitve občnega zbora novega prosvetnega društva. Ob tej priliki so sprejeli vrsto sklepov, kot ustanovitev kluba, pevskega zbora in drugega. Navsezadnje so našli prostor za klubsko življenje, zbrali so tudi nekaj denarja, s katerim bodo klub opremiti. Tudi kmetijska zadruga je pokazala razumevanje, saj je dala prosvetnemu društvu v najem dvorano ter mu podarila televizijski in radijski sprejemnik.

Društvo je prevzelo v upravljanje tudi knjižnico, za večji knjižni sklad pa bo poskrbelo kmetijsko gospodarstvo v Arji vasi.

Novo prosvetno društvo v Petrovčah je torej pričelo svoje delo z vsemi možnostmi, da se bo tudi v bodoče lepo razvijalo.

J. J.

Za alžirske otroke

Kakor so sporočili iz Zalca, so na tamkajšnji osnovni šoli pionirji zbrali za alžirske otroke 68.000 dinarjev.

Bodoče naloge žalske mladine

IZOBRAŽEVANJE MLADIH UPRAVLJAVCEV — ZADOLŽITVE ČLANOV OBČINSKEGA KOMITEJA LMS — TEKMOVANJE MED OSNOVNIMI ORGANIZACIJAMI

Na zadnji seji občinskega komiteja LMS v Zalcu so razpravljali o programu dela za to leto. Po enajstičinskem sekretariatu komiteja so izvolili še komisijo za delavsko in družbeno upravljanje, za idejno vzgojno delo, za organizacijsko kadrovska vprašanja, komisijo za vaško mladino in za strokovno izobraževanje.

Ker je postala komuna središče političnega in družbenega življenja, se je pokazala potreba po takšnih

oblikah dejavnosti, ki bodo izhajale iz potreb komune in mladine same. Prišli smo tako daleč, ko postaja množično in hitro usposabljanje mladih kadrov v našem družbenem življenju osrednji pogoj za nadaljnje uspehe. Pri tem ne gre samo za strokovno, pač pa tudi za politično izobrazbo. Zato bi bilo v tem letu treba zlasti poživiti idejno vzgojno delo med mladino žalske občine. Mladinska politična šola bo v ta namen odprla še en oddelek in postala

središče političnega izobraževanja. Da bi njeno delo še izboljšali, bi ji bilo treba zagotoviti čvrstejšo materialno, kadrovske in organizacijske temelje. Pri dosedanjem delu šole so se pojavljale težave s predavatelji, s skriptami in podobnim. Da bi to v bodoče odpravili, bo občinski komitej priredil za mlade upravljavce in za vodstva mladinskih organizacij medsestrelniški politični seminar v Podgradu pri Vranskem.

V tem smislu bodo člani občinskega komiteja zadolženi za delo mladinskih aktivov na terenu. Skrbeli bodo za čim boljše povezave med aktivni in ostalimi družbenimi organizacijami.

Občinski komitej je nadalje sprejel nalogo, da bo v organe delavskega in družbenega upravljanja — v delavske svete, upravne odbore, zadruške svete itd. angažiral čim več mladih ljudi, hkrati pa jih seznanil z družbenim razvojem, perspektivnim načrtom, gospodarskimi načrti podjetij in podobno. Zato občinski komitej meni, da bi bilo treba pogostiti stike z zastopniki teh organov, da bi tako lahko svojo nalogo izpolnil.

Na seji so obravnavali tudi delo komisije za delovne akcije. Ta je sprejela sklep, da bo v letošnjem letu organizirala samostojno mladinsko delovno brigado — zanjo je tudi mladina pokazala dovolj zanimanja. Tako bodo vse mladinske organizacije na področju žalske občine letos praznovali dan mladinskih delovnih brigad. Zažigali bodo kresove, ob katerih bodo veterani mladinskih delovnih brigad pripovedovali mladim članom o življenju in delu v mladinskih akcijah.

Občinski komitej se je tudi odločil, da bo uvedel stalno tekmovalje med mladinskimi organizacijami na terenu in v ta namen najboljšemu aktivu podelil vsakokrat prehodno zastavo. Za praznik dneva mladosti bo izvedel enotedenski program, ki bo obsegal kulturno in športno dejavnost mladine. Za področje Zalca, Gotovelj in Ložnice bodo ustanovili enolno mladinsko organizacijo, ki naj bi organizirala tribuno mladim.

Pri uspešnem izvajanju obširnega programa bi bilo nujno, da bi mladinske organizacije žalske občine čim tesneje sodelovale z vsemi drugimi terenskimi organizacijami.

V Zalcu bodo v kratkem zaključili dela na novem posloju občinskega ljudskega odbora. Zaradi pomanjkanja prostorov so se nekateri oddelki že preselili vanj. Predvidevajo, da bodo ostali prostori vseljivi čez kak mesec. — Na sliki je zgradba, kjer je bil poprej občinski ljudski odbor in ki jo je zdaj zasedlo novo okrajno sodišče.

Na pal perzna dvorana

Te dni so gostovali v Šoštanju člani zabavnega ansambla DPD Svobode iz Velenja s skrbno pripravljenim programom, ki je bil zelo spretno povezan z vezno besedo Hinka Dermola. Veliko pozornost in seveda tudi dosti aplavza sta doživela vokalna solista Minka in Jože. Minka je ugajala zlasti s petjem popevk.

Celoten program, ki je bil razdeljen na dva dela, so Velenjčani sestavili iz popularnih popevk in narodnih pesmi. Moramo pa reči, da je občinstvu bolj ugajala zabavna glasba in popevke.

Takih nastopov domačih in sosednjih ansamblov si želimo še več.

Drobne iz Velenja

Pred dnevi je odprla »Mladinska knjiga« svojo knjižarno v novem centru v Velenju. To je prva knjižarna v Velenju. Dokučujejo tudi dela na novi trgovini z živil in zelenjavo »Velmec« v novem centru in novo prodajalnico mesa in ribarico. Ribarico se posebno veselijo velenjske gospodinjice, ker bo to prva takšna trgovina v Saleški dolini.

Delavska univerza je v letošnji sezoni organizirala že 10 seminarjev o delavskem samoupravljanju v vseh večjih podjetjih šoštanjske komune. Seminarji so naleteli na veliko zanimanje pri delavskih svetih in upravnih odborih podjetij. Posebno uspešni seminarji so bili v »Galanteriji« in v tovarni usnja v Šoštanju. V nekaterih podjetjih pa sindikalne podružnice niso poskrbele za redno obiskovanje teh seminarjev. Prirejen bo tudi poseben seminar za delovni kolektiv Geodetskega zavoda iz Ljubljane, ki ima na našem terenu čez 60 delavcev (vrtalcev).

Naša nagradna anketa

Na nagradno anketo, ki smo jo objavili v zadnjih dveh številkih, smo dobili precej odgovorov. Vsem, ki so nam jih poslali, se zanje iskreno zahvaljujemo. Precej odgovorov nam bo v veliko pomoč pri urejanju lista in zbiranju prispevkov za najrazličnejše rubrike. Vseh želja in predlogov seveda ne bomo mogli upoštevati, potrudili pa se bomo, da vam bomo naš list čim bolj približali. Želimo pa, da bi odgovori na to anketo ne bili zadnji predlogi, ki ste nam jih poslali. Tudi med letom nas večkrat obvestite, o čem želite, da bi več pisali.

No, žreb je bil malce »muhasta« kot je to v navadi. Nekateri najboljši odgovori niso bili izžrebani, odločili pa smo se, da jih bomo objavili v eni prihodnjih številkih. Dobitniki naših nagrad pa so ti:

prva nagrada — 5 tisoč dinarjev: Elizabeta Jernejšek, Rogatec 33;
druga nagrada — 3 tisoč dinarjev: Ivan Gombač, Celje, Trubarjeva ulica, blok OLO;
tretja nagrada — 2 tisoč dinarjev: Marija Jelovšek, Sentjanž, Store;
četrta, peta in šesta nagrada — tisoč dinarjev: Ivanka Lipovec, Kočevje, Rudnik 26; Leopold Cvetko, Celje, Muzejski trg 7; Mojca Pečnik, Celje, Ulica 29. novembra 5;
štiri nagrade po pet sto dinarjev: Angela Hernaus, Dobrna 45, Loka pri Zusmu; Stefanija Stante, Podgorje 24, Črešnjice, Frankovo; Marija Subic, Kristan vrh 37, Podpiat; Angela Močnik, Jarmovec 2, Svela, Dramje.

Vsem sodelujočim se še enkrat zahvaljujemo.

Uredništvo

Pogled na Šoštanj. Zadaj betonsko ogrodje novega oddelka za proizvodno kromovega usnja pri Tovarni usnja. Kot je znano se je delovni kolektiv te najstarejše tovarne pri nas lotil v okviru rekonstrukcijskega programa najprej gradnje novega obrata za proizvodnjo kromovega usnja. V načrtu pa imajo še obnovo nekaterih drugih objektov in objektov.

V nedeľjo je bila v Zalcu redna skupščina občinske zveze za telesno vzgojo Partizan, ki je bila odlično obiskana. Poleg delegatov iz vseh društev (z izjemo Prebolda) so prisostvovali skupščini številni zastopniki oblasti in množičnih organizacij, kar kaže na povezanost te dejavnosti z ostalo na področju žalske komune.

Predsednik tov. Janez Meglič je prikazal stanje partizanske organizacije v občini, ki šteje trenutno 11 društev s preko 1800 članstva. Društva razpolagajo s 7 domovi, brez pokritih prostorov so še 4 osnovne enote. Analiza društevniških občin zborov je pokazala, da v društvih primanjkuje voditeljskega kadra, da ni pravih sodelovanj in vrednotenja te dejavnosti pri ostalih krajevnih društevniških faktorjih, da se povsod borijo z materialnimi problemi in da marsikje društva slabo upravljajo s svojim imetjem.

Če v posameznih krajih še ni prodra zavest o koristnosti telesnovzgojnega dela med širši krog državljanov in

ni bilo prave moralne in materialne podpore od krajevnih činiteljev, pa tega ne moremo trdit za občinski odbor, ustrezne svete in ostale družbene organizacije. Telesna vzgoja je bila v zadnjem letu večkrat glavna tema razprav pri obeh zborih občinskega odbora, na plenumih občinskega komiteja ZKS in občinskega odbora SZDL kakor tudi Ljudske mladine. Tudi na zborih volivcev je marsikje že živahna razprava o telesni vzgoji.

To so razveseljiva dejstva, ki kažejo, da se družba zanaša za te probleme in da jih bo v bodoče po svojih močeh tudi uspešno reševala. Vzorno je bilo sodelovanje partizanskih društev s šolami, ki je priložilo do izraza predvsem v skupni uporabi prostorov in izrišč. Izredno je bila razgibana tudi gradbeno dejavnost pri gradnji novih športnih objektov, saj znaša vrednost vloženih sredstev in prostovoljnega dela nad 4.000.000 din.

Tehnični sekretar tov. Vlado Veb

BOLJ SMELO ISKATI NOVIH POTI

TELESNA VZGOJA V ZALCU NA DOBRI POTI — DRUŽBA SE ZANIMA ZA TELESNOVZGOJNE PROBLEME — VZGOJA NOVIH PREDNJAKOV — V JUNIJU OBČINSKI FESTIVAL TELESNE KULTURE

met, košarko in namizni tenis, do čim zaradi slabih snežnih razmer smučanje ni zaživo, pa tudi v atletiki ni bilo ločljive dejavnosti kot v prejšnjih letih. Za izboljšanje strokovnega dela pa bi bilo potrebno skrbeti za vzgojo novih prednjakov in prednjakinj, za tekmovalno aktivnost pa večje število sodniškega kadra.

Razprava je bila izredno razgibana in vsebinsko bogata. Podčrtana je bila potreba po večjem vključevanju kmečke in delavske mladine ter odraslih v vrste Partizana, kar

bo dosegljivo le s tesnejšim sodelovanjem z mladinskimi aktivni po tovarnah in na vasi ter s sindikati. Mladino bo treba v bodoče tudi bolj smelo vključevati v upravne odbore osnovnih enot. V bodoče bodo pri vseh gradnjah šol gradili tudi teovadnice in bodo s tem omogočili tudi ustanavljanje novih društev Partizana. Novi zakon o šolstvu bo vsakakor v materialnem pogledu omogočil lepše izgledne tudi razvoju šolske telesne vzgoje, neposredno v tej zvezi pa tudi rasti celotne telesne kulture. Občinska zveza za telesno

vzgojo se ne sme v bodoče zapirati le v obstoječe organizacije, prisluhniti mora tudi tisti dejavnosti, ki se danes spontano javlja na terenu izven organizacij. Materialno stimuliranje vodnikov in vodnic v partizanskih društvih naj bi bilo vsaj v tem, da se tem koristnim družbenim delavcem nabavi vsaj brezplačno teovadno opremo, ki jo potrebujejo pri svojem delu, sicer pa upošteva njihovo delo kot važno družbeno politično delo kot na drugih področjih v naših političnih in množičnih organizacijah.

Predsednik Obč. odb. SZDL tov. Kovač je podčrtal, da se bo v bodoče pri premagovanju težav treba odločneje nasloniti na krajevne odbore, ki bodo v komuni reševali vrsto nalog na vseh področjih gospodarskega in družbenega življenja, kjer mora svoje mesto dobiti tudi telesna vzgoja. Pri prizadevanju za doseg večje množičnosti in tudi boljše materialne osnove pa se bo treba bolj čvrsto nasloniti neposredno na

proizvajalce. Iskati bo treba bolj smelo novih poti, novih prijemov, ne se krčevito oklepati navodil in smernic nadrejenih organizacij pa tudi predpisanih statutov, življenje samo na terenu naj oblikuje in diktira bodoče delo občinske zveze za telesno vzgojo. Bolj smelo kot v preteklosti bo treba skrbeti tudi s propagandnimi prireditvami — nastopi in akademijami — za razširitev te dejavnosti.

Med najpomembnejše sklope zbora je vsakekoro šteti organizacijo občinskega festivala telesne kulture, ki bo skupna naloga šol in vseh enot Partizana. Festivala bo prve dni junija ob otvoritvi novega žalskega stadiona. Na drugi strani je razveseljiva ugotovitev, da se dejavnost občinske zveze Partizana razširi tudi na ostale dejavnosti kot šah, plesništvo, tabornštvo in šah, tako da bo nova zveza za telesno vzgojo postala dejansko družbeno politični usmerjalna telesne kulture v žalski občini.

K. J.

Dve značilnosti

Kaj bo s trgovino in šolo?

Na eni izmed zadnjih sej Občinskega ljudskega odbora Zalec so odborniki podrobno razpravljali tudi o kmetijskih vprašanjih v žalski občini. Ta so sprlo tega, da je žalska občina tudi na kmetijskem področju najmočnejša, bila dokaj zanimiva in so osvetlila vrsto ugodnih in neugodnih razmerij.

V žalski občini so si na področju kmetijstva zastavili lani za prvo in najvažnejšo nalogo izpolnitev družbenega petletnega plana v štirih letih, to je do konca preteklega leta. To je pomenilo v štirih letih prekariti zastavljene naloge za 18 odstotkov. Ko so na koncu sezone pregledali dosežke, so ugotovili uspeh. Obveznost so celo nekoliko prekoračili.

Ni potrebno pretiravanje niti hvaleženje. V žalski občini so glede tega da se pred ostalimi. To so ljudje, ki so predvidevali, navadno pa pri ocenah niso predvidevali tako silovitih uspehov. Zato je tudi bolj bistven neposreden vzrok, ki je povzročil te uspehe. Če tega analiziramo, pa bomo ugotovili tudi drugimi območji, saj nekatere številke, ki so iz tega zgovorno izpuščejo edino možno pot do napredka v kmetijski proizvodnji.

MORDA NISTE VEDELI?

Zanimivo je, da v žalski občini obsegajo gozdovi kar okoli 47 odstotkov vseh kmetijskih površin. Tako mnogi niso vedeli, da so razen tovarn, hmelja in živinoreje tudi gozdovi v tem delu celjskega okraja pomembna gospodarska veja.

Krčenje gozdov je manj znan, včasih tudi spekulativni pojem v kmetijstvu. Zanimivo pa je, da so samo v žalski občini lani zaradi elektrifikacije, vdranja zemlje in spreminjanja kultur izkrčili kar okoli deset hektarov gozdov.

V celjskem okraju se v zadnjem obdobju zelo povečujejo obdelovalne površine družbenih posestev. Tako so v okraju lani družbena posestva imela skupaj okoli 3 tisoč 400 hektarov obdelovalne zemlje, ta številka se bo v naslednjem letu povzpela na preko 5 tisoč hektarov, do 1965. leta pa že na preko 10 tisoč hektarov. Zanimivo je tudi, da je ponudba zemlje v najem in za odkup toliko, da presega tekoče možnosti prevzemanja ponujene zemlje.

Čeprav okrajna povprečja povzročajo podoben in posebnosti na posameznem območju, pa vendar kažejo, da se v preteklem obdobju številni živine ni povečalo sorazmerno z nalogami, ki jih je zastavljal petletni načrt razvoja kmetijske proizvodnje. To zaostajanje gre predvsem na račun nekaterih območij, kjer so prepozno zajeli nedovoljeno klanje mladih za pitanje sposobnih telet. Vendar se stanje v zadnjem času znatno popravlja.

V žalski občini je trenutno okoli 10 tisoč 960 hektarov obdelovalne zemlje. Od tega je bilo lani vključeno v proizvodno sodelovanje kar 8 tisoč 300 hektarov. To pomeni, da je izven sodobnega kmetovanja ostala le slaba četrtina obdelovalne zemlje. Če k temu dodamo še to, da je od tega odstotka veliko take zemlje, ki za pogodbeno sodelovanje z zadrugo ni zanimivo, ker bi bilo vlaganje manj rentabilno, je uspeh še večji. Strokovnjaki računajo, da je lani bilo vključeno v proizvodno sodelovanje kar okoli 95 odstotkov dobre, rodovitne obdelovalne zemlje. V tej številki pa je tudi ključ uspeha kmetijske politike v žalski občini. No, vedeti moramo še nekaj. V Spodnji Savinjski dolini so se že

Naš komentar

odločili za kompleksno kooperacijo. Odločili so se zato, ker vidijo v tem korist in prednost, ker gredo naprej. In sicer kljub temu, da se ponekod (kot pravimo v »zaostalejših krajih« našega okraja) še peha jo s prvimi porodnimi oblikami proizvodnega sodelovanja med zadrugo in zadrugami.

Nekdo bo rekel: »Lahko je njim, ko imajo dovolj denarja! Res, morda je v tej dolini, kjer na srečo uspeva zelo kvaliteten hmelj, nekoliko več denarja. Toda prav primeri proizvodnega sodelovanja iz Obsoletja, Kozjanskega in iz laške občine lepo kažejo, da tudi tod lahko dosežejo enako lepe proizvodne uspehe in gnotne ugodnosti. Zato je, pravim, toliko bolj pomembno vprašanje — ali se je večina zadrug v občini odločila za proizvodno sodelovanje.

V žalski občini so torej presegli planirano proizvodnjo kar za 18,3 odstotka. Uresničili so petletni proizvodni načrt v štirih letih. Ta presežek pa hkrati pomeni za kmetijstvo na tem območju nova dodatna sredstva. Saj je končno jasno, vsak »škarf« hmelja več ali vsak kilogram pšenice na hektar več pomeni za zadrugnika in zadrugo toliko več denarja.

Tako pridemo do druge zanimive in poučne ugotovitve. In sicer, da so zadrugniki v Savinjski dolini tudi ta

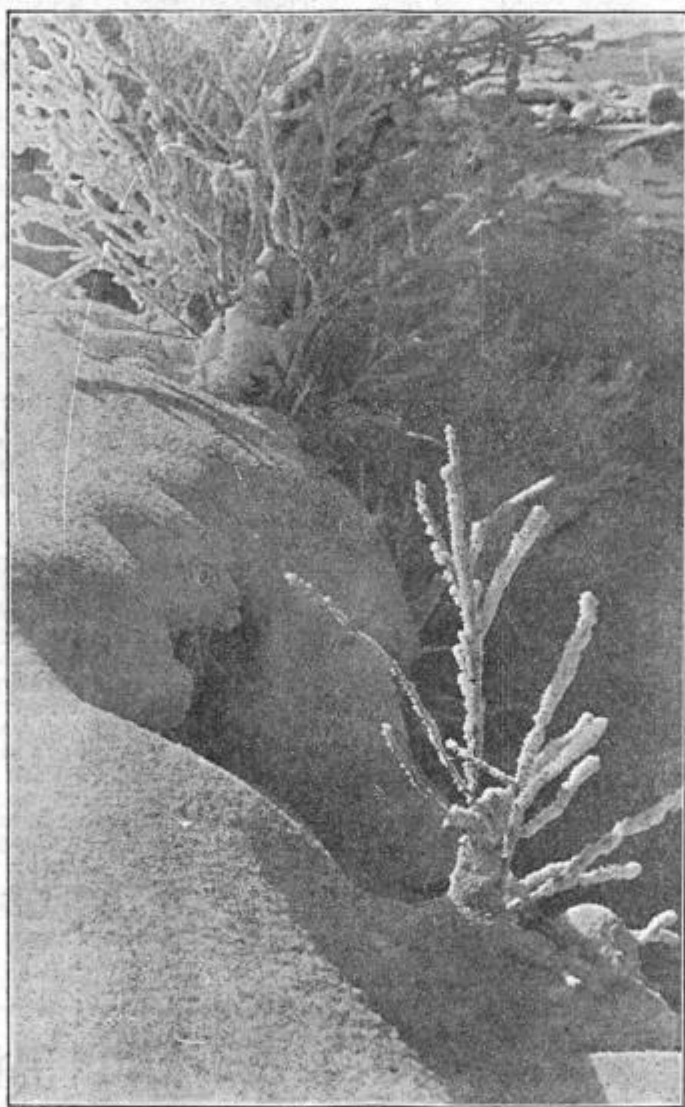
Letos desetič

Letos so naročniki Kmečke knjižnice dobili že desetič po osvojitvi izbor zanimivih knjig, ki bodo tudi letos podožele veliko korist. Ob jubilejnem letu so se posebej posvetili pozornost dobremu in koristnemu branju. Zbirka obsega štiri knjige. Kot po navadi tudi letos kmečki koledar, v katerem je objavilo svoje prispevke 35 sodelavcev iz vrst slovenskih političnih, kulturnih in strokovnih delavcev. Letos so izdali tudi povest Franceta Bevka »Umirajoči bog Triglav« in četrti zvezek »Zgodovine slovenskega naroda, ki jo je napisal dr. Bogó Grafenauer.

presežna sredstva koristno uporabili. Uporabili so jih kot dobri gospodarji. Lani so namreč za regulacijska in izsušitvena dela porabili kar okoli 50 milijonov dinarjev. In znova preprosto zato, ker vedo, da bodo v naslednjih letih izsušena polja in njive dajale nove dodatne dinarje, nova dodatna sredstva. Regulirali so potoček Bistrico, nadaljevali so z regulacijo Ložnice, uredili so drenažo v Podlogu, regulirali so del Boiske in podobno. Če si ogledamo ta dela, bomo videli, da gre za regulacije in izsuševanja zemljišč, kjer je to bilo nujno potrebno. Ze Ložnica in Boiska sta predobro znani zaradi svojih rednih poplavl in res ni potrebno dokazovati koristnosti teh del. Vredno pa je zapisati, da so zadrugniki na zborih ponovno poudarjali, da bo hudourniške potoke potrebno do kraja ukrotiti, ker le-ti odplavljajo dragocene milijone.

Na zasedanju Občinskega ljudskega odbora v Zalcu so govorili še o drugih uspehih. Vendar je bil splošen vtis enoviten, in sicer, da so v preteklem letu v dolini hmelja veliko naredili. Ti dve sliki pa končno tudi po svoje pričata, da so si začrtali dokaj jasno pot — pot napredka, ki ji bodo sedaj ob enovitosti združni organizacijski enoti tudi lahko še uspešneje sledili.

M. Iršič

Letošnji redki zimski motiv

Rudi Lešnik:

NEKAJ POVOJNIH SLIC IZ ŽIVLJENJA OB SOTLI

Obsoletje je valovita, gričevnata pokrajina. Rečica Sotla se kačasto zavija po raztegnjeni travniški dolini, koder si je skozi masno ilovitico utrla blatno pot. V toplejših poletnih mesecih je podobna z vrhjem in jelševjem obračnemu potočku. Ob strugi se vrstijo drobni obrečni mlini in žage. V mokrih jesenskih in pomladnih dneh pa obračena struga ne zmora sprejeti vseh voda. Kalna voda se večkrat v enem letu razlije preko travnikov in njiv, da je dolina videti kot blatno jezero. Muhavo reko ni bilo mogoče ukrotiti.

Ob njej poteka meja med hrvaško in slovensko republiko. Tu žive največ kmečki ljudje: zgarani poljedelci, živinorejci, sadjarji in na obrobni vzpetinah tudi vinogradniki. Ob reki na slovenskem bregu še stoje drogovci z bodečo žico, ki jo je postavil okupator, da bi za vekomaj zakoltil meje »Tretjega Reicha«.

Niso pomagale niti mine niti granicari s policijskimi psi: meje ni bilo in ni je več. Na zapuščene domove od Buč do Brežic se vračajo izgnanci: prihajajo iz nemških taborišč, iz Srbije, iz Bosne. Na Rudnici so se razvaline požganih domov. Povsod so sledovi nasilja: most v Sodni vasi je porušen, najbližji hiši

v Podčetrtku sta v razvalinah, šole so prazne, še klopi ni več v njih. Njive so videti zapuščene, kot bi bile utrjene. Tako je bilo v spomladi 1945: dolina ob Sotli je bila tiha, prebčana, brez elektrike, brez traktorjev, brez železnice.

Počivali v tistem času nihče ni utegnil. Ljudje so skušali nadoknaditi zamujeno življenje. Na požgani Rudnici so kmalu zrastle novi, svetli domovi. Zidane hišice Topliškovih, Zlendrovih, Bahovih, kjer je zasvetila tudi elektrika, so najdosojnejši spomenik vsem borcem, ki so preko Rudnice odhajali v veliki boj, da osvobodijo domovino in poplačajo izdajalce, kot so bili Kokolj, Veršec, Uršič in podobni.

Tisto jesen so odpirali nove šole v Obsoletju in učenci, ki so prihajali v prve razrede nižjih gimnazij, so bili že začuda resni in odrasli, nekaterim je pogajal celo puh pod nosom. Toda bili so šolarji. Prvih v zgodovini je Obsoletje dobilo nižje gimnazije in kmečki ter delaški otroci so se trumoma opisovali v šolo. Tudi ti so skušali zamujeno nadoknaditi, zato so v enem letu opravljali nekateri po dva, po tri razrede. Prve nižje gimnazije so bile v Bistrici ob Sotli, v Kozjem, v Lesičnem, Rogoški Slatini.

Veliki dan pa so doživeli tudi bajtari, vinarji in dvinarji. Obširna zemljišča grofa Attemsa, baronice

Alice von Susic, izdajalca Veršeca in drugih so po zakonu o agrarni reformi razdelili tistim, ki jo obdelujejo. »Zdaj vem, čemu delame,« so solzni oči vzkliznili teta Ana, ki je dobila lepo polje in travnik. Poprej je garala predvsem za gospodarja, ki ji je zato dobil mrvico s prebogate mize. Gladile so se razlike med siromaki in bogatini tudi v zaostalem Obsoletju.

Razen tega pa so osnovali kmetijska gospodarstva. Danes so vsa združena v veliko kmetijsko gospodarstvo Jelšingrad. Posestvo zaje-

pogazi. Nak, pri meni tega ne bodo delali. To je bila nevedna trmoglavost. Sešoma se je pokazalo drugače. Traktor odmeri lepe pare voličev. Lepo obdelane njive in proizvodni uspehi so razpršili nezaupljivost. Danes kmetijske zadruge niti ne morejo več ustreči vsem prošnjam pravdočastno. Na vse večje njive kličejo traktoriste, da delo hitreje in boljše opravijo. Kmetijske zadruge v Obsoletju imajo danes številni strojni park, s katerim zadovoljujejo potrebe, ki pa so usak dan večje.

Ne, tega pa ne!

ma jelšingradska zemljišča v Smarju pri Jelšah, obrat v Pristavi, nekdanje banovinsko posestvo v Virštanju, zemljišča v Kostrivnici in Rogatcu.

Proti traktorji so zabrnili na obsoletskih poljih. Tega kmetje niso bili vajeni. »Traktorja, tega ropotajočega zlodeja pa ne pustim na njivo,« je godrnjal stari Jaka v Imenem. »Vso zemljo bi mi spridil! Najprej ti mrtvo na vrh obrne, potem pa še

Naši kmetje zelo nezaupljivo sprejemajo novosti. Kako se danes v Podčetrtku jezijo, ker nimajo poštenega prostora za pririditve, trgovino in podobno. V prvih letih po vojni pa jim je skupnost hotela skoraj vsiliti sodoben zadrugni dom, kot ga imajo n. pr. v Bistrici ob Sotli, pa so nekateri prav uporno vpili: »Ne, tega pa ne dovolimo! H kotlom pa ne bomo hodili! Načemo zadrugnega doma! Prav tisti pa se sprašujejo, kje so imeli takrat pamet!

Mimogrede sem se ustavil v Matkah, pri tovarniš Poteku in seveda, kakor vedno, je tudi tokrat načel probleme današnjih dni. Tako kot je bil prej njegov obraz vever, nasmejan, tako se je zdaj zresnil in nekako takole prikazal življenje v Matkah.

...Kdo je med vojno partizanil pod Mrzlico in Zahomom, ve, kaj so za partizane storili Matkanci, ljudje izpod Mrzlice in Zahoma. Ni bilo hiše, kjer ne bi partizan varno prenočil, dobil hrano in vse, kar mu je bilo še poleg orožja potrebno. Tudi sam sem bil dosti na tem terenu in se še spominjam. Tedaj smo ljudem obljubili, da se bo po zmagi v Matkah veliko spremenilo. No, ne rečem, da se ni ničesar uresničilo. Pod Mrzlico sveti elektrika, prej skrajno zanemarjena cesta je sedaj popravljena tako, da lahko privozijo v Matke tudi vsa motorna vozila in podobno.

Toda nečesa pa le ne morejo spraviti z »mrtve točke«: to sta trgovina in šola. Ze tri leta stoji v vasi nedošen hmeljski sušilnica, kjer bi se lahko uredili tudi prostori za trgovino. Skrb za to je prevzela nekdanja KZ Sešce in vse kaže, da je prav ona kriva za polzeve gradnje; ljudje v Matkah in okolici pa so zaradi tega hudo prizadeti. Saj hodijo nekateri tudi do dve uri daleč, da pridejo do prve trgovine.

Obiskali smo vasico Sele

skošek, Stukl in Jurak so si na primer tako zgradili obsežne svinjake, v katerih pitajo v kooperaciji po več sto bekono.

V tem času je tudi v vseh poslopih zasvetila električna luč in nekdanje razgrajsko vpitje »auf biks« je zamenjala godba iz radijskih sprejemnikov. Tako kot revščina blagostanja, se polagoma in vzpo- redno umika tudi surovost omiki, in to je za našo vas enko pomembno.

V Selah so si delno zgradili sami tudi vodovod. Pobudo za zgraditev vodovoda sta dala kmetovalca Bovha in Jurak, začel pa ga je prvi graditi Alojz Jurak.

Pa, ne da bi mislili, da v Selah nimajo več skrbi. O, teh verjetno ne bo nikoli zmanjkalo. Takšni smo ljudje. Več kot dosežemo, več si tudi želimo. Ljudje v Selah so prav taki. Sedaj jih tare regulacija, želijo si televizijski sprejemnik in še kaj.

V sosednem Virštanju imajo sicer »kinok«, kjer predvajajo filme kar v šolskih razredih. Toda razred še zdaleka ne more sprejeti vseh, ki bi radi gledali filmsko predstavo. Zato se v teh krajih zelo resno ukvarjajo z mislijo, da bi pričeli graditi zadrugni dom, kjer bi

Enako je tudi s šolo. O njej so govorili že v stari Jugoslaviji in o šoli razpravljajo še danes. Res, težko je verjeti in doumeti, zakaj ni možno najti rešitve, da bi tudi v Matkah dogradili šolo. Pravi, da ni dovolj otrok. Morda je to res deloma upravičen izgovor. Znano pa je tudi, da obstajajo šole, kjer je še manj otrok, kot bi jih »našli« za matnsko šolo. Nemara pa je vendar dovolj »otipljiv« dokaz, da je šola potrebna, če od tod morajo šest, sedem let stari otroci vsak dan pre-

pešati tudi po petnajst kilometrov! In od tega otroka potem res zama pričkujemo, da bi imel veselje do šole in da bi jo z uspehom zdeloval. Res je tudi, da so stari postali že nekam malodušni in pravijo: »Če smo mi hodili, naj hodijo še naši otroci, če pač ne gre drugače! Vem pa, da ni med njimi nikogar, ki ne bi rad pomagal tudi s prostovoljnimi delom; zakaj vsi stari pač želijo svojim otrokom le dobro...

Menim, da sta problema vseeno vredna pozornosti!

D. K.

Zaselek Sele ob Virštanju, ki je še do nedavna imel sloves zaostalega kraja, se v zadnjem času vse bolj prebuj in se uvršča med ostale napredne kraje. Napredno kmetovanje, ki je tudi tod našlo rodovitna tla, je bil prvi pogoj teh sprememb. Boda se tako polagoma umika blagostanju, kmetijska zadruga pa je zaorala in še orje to najpomembnejšo brazdo za kmetovalce v tem kraju. Največje uspehe so dosegli v živinoreji in sadjarstvu, ki tudi v teh krajih, ki jih imamo za razmeroma revne, dajejo vedno več sredstev. Ljudje si polagoma urejujejo gospodarska poslopja, a tudi domove. Zadrugniki Le-

lahko bila dvorana, ki jo res potrebujejo, tu bi lahko bili prostori za trgovino in druge prodajalne. Zadrugni dom pa bi lahko v veliki meri koristil tudi v druge namene (skladišča, lope za vse kmetijske stroje in podobno). V zadrugnem domu bi lahko zgradili tudi nekaj stanovanj, ki so tod nujno potrebna, saj niti učitelji niti trgovski uslužbenci nimajo primernih stanovanj. Zanimivo je tudi, da imajo v Selah opeko za ta namen že pripravljeno. Mnogo bi lahko zgradili tudi s prostovoljnimi delom. Za ostali del pa bodo morali poiskati potrebna sredstva.

Enako resen problem je tudi regulacija Selskega potoča. Sleherno leto poplavlja obdelovalne površine, a tudi travnikom zelo škoduje, saj je dobra krma za še hitrejši vzpon živinoreje prvi pogoj.

Kar so ljudje v tem malem kraju že naredili in kaj vse še hočejo, kaže, da se življenje v Selah vse bolj spreminja. Prebivalci zaselka Sele pa imajo še eno veliko željo. Radi bi dobili televizijski sprejemnik. Ta bi jih še bolj zbližal z ostalimi

Dobra volja veliko da!

svetom. Prosvetni delavci v tem kraju so že začeli akcijo, tako da ga bodo verjetno kmalu tudi imeli. Potem ga bo treba postaviti na primernem kraju, da bo predstavam lahko prisostvovalo čim več ljudi. Še druge želje, ki jih narekuje življenje, so: želje za katere se bo treba ogreti in najti primerno rešitev. To je najprej mesnica, saj je sedaj najbližja mesnica oddaljena od kraja kar pet kilometrov. Bliže v Imenem imajo sicer mesnico, vendar ta kar prehitro »hira«. Tudi trgovina bi se v tem kraju obnesla in... To bo zaenkrat dovolj, vsaj za načrte dovolj, več tudi v naslednjih letih ne bo možno uresničiti. Končno ne smemo pozabiti, da je Sele le majhen zaselek, kjer pa je obilo dobre volje in sodelovanja.

P. J.

Bili pa so tudi ljudje, ki niso hoteli sodelovati takrat, ko je bila akcija v največjem razmahu. Morda so računali, da bodo ceneje »ujeli« električni tok, ko bo poglavito že opravljeno, toda krepko so se ustili taki »računarji«. Danes pa stokajo, ker si ne morejo tako hitro pomagati in dolžijo vse, samo sebe ne, čeprav tudi vedo, da jim jo je »zagodla« lastna trmoglavost. Nekaj podobnega se je zgodilo v Peclju pri Virštanju, kjer je sedaj ni električne toka, pa še morda tudi drugje. »Ne, ne bom plačeval več članarine za Socialistično zvezo, saj še elektrike nimamo, ko jo uspevšod že imajo,« je nergal nek Pečeljčan. Ni pa pomislil, da organizacija SZDL le ni samo zato tu, da bi plačevali ljudje članarino, temveč prav zategadelj, da se pod njenim okriljem združujejo in delajo načrte za podvige, ki so v korist celotni vasi.

(Konec prihodnjic)

Novi sistem finansiranja šol

Zvezna ljudska skupščina je pred nedavnim sprejela novi zakon o finansiranju šol. Po njem bodo šole postale samostojne družbene ustanove in hkrati ekonomsko samostojni zavodi.

Dosedanji sistem finansiranja šol je izhajal iz ustaljenih principov, ki so bili sicer v določenem času nujni, ki pa so vedno bolj prehajali v neskladnost z družbenim položajem šolstva. Medtem ko so skupni izdatki za šolstvo rasli, se materialna plat šol ni prav nič boljšala. Seveda je bilo tudi za to dovolj razlogov. Iz leta v leto je raslo število ustanov za vzgojo in izobraževanje, ker so jih pač terjale vedno večje potrebe po strokovnih kadrih. V osnovne šole se je po osvoboditvi vpisalo vse več učencev, zaradi česar se je povečalo tudi število prosvetnih delavcev.

Namesto dosedanjega sistema finansiranja šolstva uvajamo novi sistem, čigar prednosti so jasne. Tako se bo bistveno spremenila dosedanja odvisnost šolstva od proračunskih dajatev. Sredstva iz proračuna bodo usklajena z možnostmi politično teritorialnih enot, kar bomo dosegli z ustanavljanjem posebnih skladov za šolstvo.

Šole bodo naposled lahko računale tudi na sredstva vseh družbenih organizacij, to je, predvsem gospodarskih organizacij, samostojnih ustanov in drugih pravnih oseb, ki so za njihovo dejavnost neposredno zainteresirane. Kot samostojna ustanova se šola ne more omejevali zgolj na to, kar ji določa njena osnovna funkcija. Novi zakon ji bo omogočil, da bo svojo dejavnost razširila tudi na druge družbeno koristne vzgojno izobraževalne naloge. Takšna šola bo imela pravico do odgovarjajočih sredstev vseh tistih organizacij, ki bodo ta sredstva zagotavljale in ki bodo njene usluge tudi koristile. S temi sredstvi bodo šole lahko izboljšale pogoje dela, hkrati pa povečale osebnih dohodkov prosvetnih delavcev.

Novi zakon tudi odreja, da šolam, ki bodo razširile svojo dejavnost, ni mogoče zmanjšati sredstev, ki jim pripadajo pri izvrševanju njihove osnovne naloge. S tem jim je hkrati zagotovljeno polno notranje poslovanje kakor njihov materialni interes, da svojo dejavnost razširijo.

S. S.

Šolski odbori v letu 1960

(IZ ANALIZE ZAVODA ZA PROSVETNO PEDAGOSKO SLUŽBO OLO CELJE)

Družbeno upravljanje naših šol sega pravzaprav komaj pet let nazaj, vendar je v tem kratkem času doseglo vzpodbudne rezultate. Šolski odbori so kot organi tega upravljanja premagali začetne težave in utrdili metode dela. V zadnjem letu so poleg nekaterih ustaljenih oblik uvedli nekatere nove oblike dela, kot so: skupne seje s člani učiteljskih kolektivov, prisostvovanje sestankom šolskih in razrednih skupnosti učencev itd. K uspešnemu delu odborov so v veliki meri pripomogli letni načrti, ki so jih sprejeli ob pričetku šolskega leta in jih potlej tudi izvajali. Pri tem se niso ukvarjali zgolj z materialnimi vprašanji šol, marveč prav toliko z učno vzgojno problematiko in neredko tudi z izvenšolsko prosvetno dejavnostjo.

V preteklem letu je bilo v našem kraju 132 šolskih odborov, brez njih so bile le podružnice šol v Sokatu, Lenartu, Podvočju, Rastkahu in Skornu. Število članov je bilo 1189, od tega 834 moških in 355 žena, 360 kmotov, 257 prosvetnih delavcev, 127 delavcev ter 400 zastopnikov drugih poklicev. Navedene številke govorijo predvsem o tem, da je bila v delu odborov premožna udeležba žena, saj se je pokazalo, da so se te v večini udeleževale rednih in izvenrednih seji. Zato bi bilo pri volitvah novih šolskih odborov vredno upoštevati tudi to okoliščino in ponoviti razmerje.

Dejavnost šolskih odborov je bila pestra. Razpravljali so o šolskih obiskih učencev, o njihovem izvenšolskem delu, o socialno zdravstvenih vprašanjih. Njihova težnja je nadalje tudi bila, da bi usposobili našega delovnega človeka in mu s poljudnoznanstvenimi predavanji omogočili, da bi lažje sledil vedno večjim nalogam pospešenega vsestranskega razvoja.

V pogledu izobraževanja so šolski odbori posvečali posebno skrb mladini, ki je zapustila obvezno šolo. Njej so namenili celo vrsto praktičnih predavanj, jo vključevali v kmetsko gospodarske šole, v tečaje prve pomoči, v aktivne mladinske družnikov in razne sekcije pri prosvetnih društvih. Razen tega so prirejali ekskurzije v industrijske kraje in seznanjali kmečkega človeka s proizvodnjo in življenjem industrijskega delavca.

Tudi sodelovanje šolskih odborov s gospodarskimi in družbenimi organizacijami se je utrdilo, saj so bili v odborih njihovi predstavniki.

Vendar pa ta povezava ni bila povsod enako tesna. Kjer so člani šolskih odborov seznanjali družbene organizacije s svojim delom, so tudi te organizacije pokazale razumevanje za reševanje šolskih problemov, kjer tega ni bilo, tudi ni bilo zavesti, da je šola družbena ustanova, za katero je treba skrbeti. Tako so mnoge šole dobile svoje patronate, ki so jim izdatno materialno pomagali, te pa so jim v zameno prilagajale različne kulturne prireditve.

Šolski odbori so sodelovali pri vključevanju učencev v proizvodno delo, za kar so podjetja pokazala polno razumevanje. Pomembno vlogo so šolski odbori odigrali pri ustanavljanju šolskih zadrug in njih vzpodbujanju za tekmovanje pionirjev zadrugnikov in mladih prirodoslovcov. To tekmovanje je zajelo v kraju 117 pionirskih odredov. Tudi kmetske zadrug so svojim šolskim vrstnikom nudile vso pomoč — denarna sredstva, strojne usuge, umetna gnojila in strokovnjake, člani šolskih zadrug pa so jim vračali pomoč v obliki priročnostnih akcij — pri obiranju hmelja, pogozdvanju itd.

Medtem ko je bila povezava šolskih odborov z družbenimi in gospodarskimi organizacijami obojestransko koristna, pa so odbori premalo storili, da bi šole povezali s komuno.

Dosti več zanimanja kakor prejšnja leta so šolski odbori posvetili pospeševanju kulturnega življenja učencev. V tem smislu so skupaj z učiteljskimi kolektivi organizirali vrsto prireditev — obiske kino predstav, lutkovnih predstav, maskarad,

televizijskih in radijskih oddaj itd. Prav tako so se zavezali za pospeševanje telesne kulture v šoli in izven nje in v ta namen skušali dobiti primerna zemljišča za ureditev igrišč in telovadšč. Močno so se nadalje razmahnila svobodna aktivnost učencev, pri čemer so tudi šolski odbori marsikje pripomogli, da so šole dobile ustrezne delavnice in opremo.

Važna plat v delu odborov je bila skrb za zdravstveno stanje učencev. Pri vseh odborih so delale posebne komisije za mlečne kuhinje, ki so skrbele za zadostno hrano. Šolski odbori so se zavezali za socialno ogrožene učence, reševali vprašanje prevoza učencev v centralne šole in sodelovali pri vseh ukrepih, ki naj bi izboljšali higiensko razmere na šolah in zaščitili zdravje učencev. Seveda pa so bile ponekod vezi med zdravstvenimi ustanovami in šolami prešibke — šole sploh niso dobivale rezultatov posameznih zdravniških pregledov.

V kompleks široke dejavnosti sodi naposled obravnavanje materialne problematike šol. V tem pogledu so šolski odbori v preteklem letu sodelovali pri izdavi šolskih proračunov, pri sklepanju pogodb s podjetji za razna dela, pri organizaciji udarniškega dela itd. Pri tem so tu in tam izstopile lokalistične težnje nekaterih odborov, ki so hoteli pridobiti svojim šolam čim več finančnih sredstev, ne glede na zmogljivost občine in potrebe drugih šol. Seveda bo vse to z novim zakonom o finansiranju šol odpadlo.

Delo šolskih odborov pa se na koncu zrcalilo tudi v predlogih staršev na zborih volivcev; vse pozitivne predloge so šolski odbori obravnavali na svojih sejah, seznanjali jih s temi predlogi in jih ob podpori množičnih organizacij tudi uresničevali. Po pregledu tehnične narave so bili tudi korisni predlogi v zvezi z gospodinjstvom in gospodarskim poukom in poukom tujega jezika. Razveseljivo je tudi, da so se starši zavzeli za ureditev stanovanjskih in prehranbenih vprašanj učitelstva in zahtevali od šolskih odborov, da jih uredijo.

Iz vsega povedanega je razvidno, da so si šolski odbori pridobili veljavo kot organi družbenega upravljanja v šolstvu. Mnogo so prispevali razvoju šolstva in ogromen je njihov delež pri njegovi preobrazbi v smislu šolske reforme. Ker pa je nadaljnji razvoj družbenega upravljanja eden prvih pogojev za napredek šolstva, bo treba zastaviti vse sile, da bo to upravljanje še bolj zaživel. Če bodo šolski odbori tudi v bodoče ob pomoči političnih in družbenih organizacij zastavili svoj vpliv v reševanje vzgojnega in izobraževalnega smotraka pouka, bodo svojo nalogo opravili v celoti.

Silva Radčenko

Nova komedija v celjskem gledališču

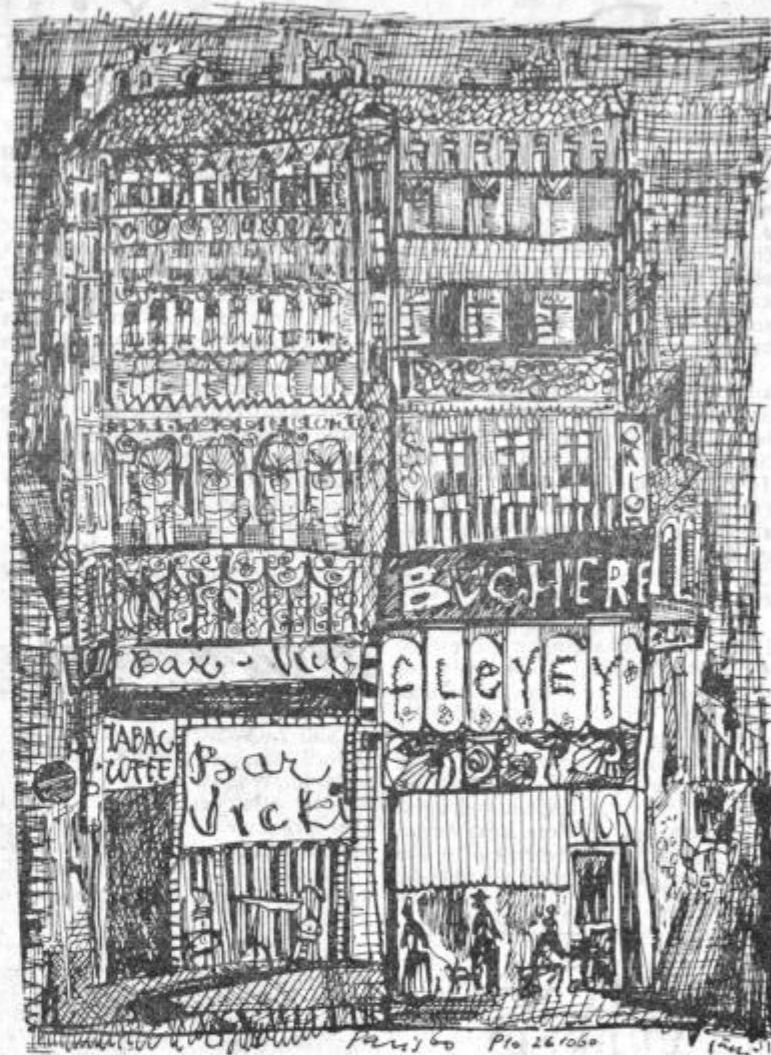
SLG v Celju je poskrbelo za nov program, ki bo nasmejal razvedrila željne obiskovalce. Z brodwayskega repertoarja je izbralo preizkušeno komedijo mladega Leslia Stevensa »Zakonski vrti-

ljaki«, v kateri sta nastopila znamenita igralca Charles Boyer in Claudette Colbert. Krstna predstava je bila 1958. leta. Avtor je napisal to prisrčno, duhovito delo za stare zakončec, ki se znajo posmehovati svojim slabostim, ne da bi zaradi tega trpela ugled in vera in trajnost njihovih zakonskih zvez. Nasprotno: če se znajo nasmejati sebi, je najboljša znamenja, da bodo odšli domov pomirjeni s svojo usodo.

S tole usodo pa ni kar tako. O tem slišimo dvoje predavanj. Najprej predava Mr. Delville, za njim pa Mrs. Delville, oba docenta na ameriški univerzi. Tema predavanja: socialna in seksualna prirologija — s posebnim ozirom na družinsko življenje. Izredno duhovito in spretno je pisatelj pomešal besedilo z njunim zasebnim življenjem. Vseskozi gre za vprašanje: ali lahko pošten monogamen moški ostane monogamen, če mu stoji na poti mišda in zapeljivo dekle...? In tu nas potegne Leslie Stevens na vrtljak veselih, omotičnih, hudo kočljivih nihanj. Ves čas nam veje naproti prisrčno nastrojenje, nikjer ne zadenemo v cenenost plehke bulvarke. Se ko se srečamo z neizbežnim prišlekom — zakonskim trikotom, nas hodi prizanesljiva ironija; velik kapital je naložen za take prilike: 25 let ljubezni polnega zakonskega življenja. Ni takega se ne more zgoditi. Če pa se že zgodi — recimo, da se je zares nekaj zgodilo med Mr. Delvillom in mladim dekletom — je tukaj zmerom vsaj eden od obeh zakoncev, ki prebrodi nevarno situacijo, ki je v zadnjem hipu ljubeč mož ali ljubeča žena.

To pa ni tako lahko. »Ali je res kaj bilo ali ne, tega ne bomo nikoli zvedeli«, pravi Mrs. Delville. »Odločiti se moramo. Ali ga ljubim ali ne. In če ga ljubim, mu moram verjeti.«

Verjeti moramo tudi mi, da ni nič bilo, sicer se zgodba ne bi srečno razpletla. Igra je pripravil režiser Mirč Kragelj, gost z RTV Ljubljana. Scenograf je Sveta Jovanovič, igrajo pa Nada Božičeva, Marjana Krošova, Janez Škof ter Jože Prištor. Premiera je bila pretekli petek.

Jože Horvat-Jaki: Iz Pariza

Razgovor med knjigami

Slavo Marinčkovu, upravniku Delavske knjižnice v Gaborju, sem našel pri urejanju kartoteke. In ko je že bila ravno tu, mi je začetek najinega razgovora nanizala nekaj statističnih podatkov, ki bodo bržkone zanimali tudi naše bralce.

— V seznamu, — je rekla, — imamo 7061 knjig. Med njimi so ostale tudi tiste, ki smo jih odstopili drugim knjižnicam, tako v Dobrovo in Zagrad. Lani smo nabavili 855 novih knjig. Čitalcev je bilo 10.159, od tega 7309 mladine, 1149 delavcev, 691 nameščencev, ostalih pa 1010. Vsega skupaj so prečtali 24.647 knjig. Zlasti razveseljivo je, da je naša knjiga naša pot tudi do delovnega človeka.

— Je morda med knjigami tudi kakšna redkost? sem vprašal.

— To bi bilo težko reči. Morda tole. In pokazala mi je velik Zgodovinski zemljevid narodnoosvobodilne borbe. — Imamo seveda tudi Ljubljanski Zvon, je rekla, — vendar je nepopoln.

— Kakšni pa so bralci?

— Ti imajo seveda zelo različne okuse. Zato je treba vedeti, kaj kdo

najraje bere. Največkrat jim je treba pomagati pri izbiri; sicer pa sega tako po starejših knjigah kakor po novitetah. Zlasti mladina prebere vso partizansko literaturo, tako da je človek včasih v zadregi, ko ji nima več kaj dati — ne glede na to, da nabavljamo vse, kar izide. Teže je s tistimi, ki bi radi brai napele zgodbe. Teh seveda v knjižnici ni dovolj, zato si s knjižničarko pomagava tako, da jih izrežujemo iz časopisov in jih dajeva vezal.

Od tod je prišla beseda na odnos čitalcev do knjige.

— Povedati moram, je rekla upravnik, — da mnogi čitalci sploh nimajo pravega odnosa do knjige in vseskozi se dogaja, da ne vračajo knjig o pravem času; tudi opomin ne zaleže. Tako morava same igrati. So celo primeri, ko nekoga vjudno opozorijo, naj knjigo vrne, pa ti zagrozi, da te bo težil zaradi razžaljene časti. Mislim, če že človek toliko da na svojo čast, se pač naj ne bi pustil petkrat terjati. Vse to potlej seveda delo samo ovira.

— Kdaj je v knjižnici največ obiskovalcev?

— Ob četrtkih in petkih popoldne. Takrat je tu kakor v čebelnem panju.

— Kaj pa težave?

— Te so predvsem s prostori. Kakor vidite, gostujemo v prostorih Partizana in društvo si seveda želi, da bi tole sobo izpraznili, drugvega zatočišča pa zaenkrat ni. Navsezadnje posluje knjižnica že od 1954. leta in bi jo bilo težko pogrešati. V tem času je poplava sicer uničila tri vrste spodnjih polic, toda s prizadevanjem celjske Svobode in občinskega ljudskega odbora, ki nas z razumevanjem podpira, smo pričeli znova in tako prešli z nižjega tipa dela, ki velja do pet tisoč knjig, na tip, kakršnega imamo zdaj.

Na koncu sem Marinčkovu vprašala še, kako se počuti med tolikimi knjigami, pa se je nasmešnila in rekla:

— Težko bi mi jo bilo zapustiti. Živim z njo in za njo, tudi doma mislim nanjo. Ze res, da pridejo včasih tudi kakšni problemi, toda te nekako urediva in delo teče naprej.

PRAVILNO

— Katere besede se v šoli največkrat slišijo?
— Ne vem, tovariš učitelj.
— Pravilno si uganil.

RADOVEDNOST

Učitelj: Oksigen je nujno potreben za življenje. Iznášali so ga leta 1773.
Učenec: Od česa so prej živeli?

MED ZAKONCEMA

Mož: Poljubi me le, ko potrebuješ denar.
Žena: No, bodi zadovoljen, da se to pogosto dogaja.

Pisma iz Chicaga

To pismo je kratko. Prilagam sliko precej visoke bajte, pa ne vem, ali je bajta predolga, ali film prekratek: useh 32 nadstropij pač ni prišlo na jilm.

Tako je v centru. Če pa se pelješ z autobusom samo deset minut dalje, si že med samimi enonadstropnimi dvodružinskimi hišami. Edino trgovske hiše med njimi so velike. Te male hišice imajo vse eno mero: prednja fronta je široka okoli 7 metrov (mislil 30 čevljev), v globino pa je neomejena. Pred in za hišo je trata, okrasno zelenje. Da bi gospodinja nasadila malo solate ali solivja ji ne pade v glavo, ker ga dobi v trgovini iz hladilnika ceneje in vedno sveže. Zakaj trdim, da vedno sveže? Ker pride zelenjava od vrtnarja preko zbirnih centrov do trgovine v hladilniku. Pri nas pa pride zelenjava iz vrta na odprt kamion, potem šele v kakšno skladišče in na trg pride ta zelenjava že vsa sparijena. Pa ne obupati: tudi pri nas bomo enkrat tako daleč. Da se vrnem k omenjenim hišicam: peljal sem se po Lincoln aveniji iz centra pa do hišne številke 5.900, med samimi malimi hišicami, to je preko 30 km.

Se nekaj o reklamirani: v Chicagu je trgovina z ženskimi nogavicami. Vse nogavice prodaja po en dolar. Če kupiš tri pare, plačaš tri papirnate dolarje in dobiš še en srebrni dolar nazaj. Seveda je hčerka kupila takoj šest parov in dobila dva srebrna dolarja. Srebrni dolar je redkost, ker ni v prometu. Je prevelik in pretežak. Kljub temu pa imam jaz z njim veselje, kakor nekaj kot otrok, ko sem dobil od strica srebrno uro in en star tolar Marije Terezije. Ta me je spremljal vse do prve svetovne vojne. Sele potem je ostal v mojem stanovanju na Češkem. Ko pa sem pohištvo prodal, je moj tolarček neopazno s pohištvo vred mene zapustil. No, sedaj imam spet tolar. Stari ljudje postajajo otroci. Nič zato. Pozdravi!

C. Rakuša

JUNAŠKA SMRT HEDA SLAPNIK

Zelo rada poslušam zgodbe iz partizanskega življenja. Najrajši imam takšne, ki imajo srečen konci, a žal je takšnih manj kot pa onih, ki pripovedujejo o žrtvah. Med temi je tudi zgodba o partizanu Jožetu, ki jo moj oče večkrat pripoveduje, jaz pa sem se odločila, da jo napišem.

Bilo je januarja 1945. leta. Zima je bila mrzla in zapadlo je mnogo snega. Partizani na Menini planini so večkrat prihajali do prvih kmotov v Rovtu. Poizvedovali so, kod se primikajo sovražniki, koliko jih je in ostalo, kar je pač bilo zanje važno.

K nam je prišel največkrat partizan Jože Janežič, doma iz Ljubnega ob Savinji. Bil je vesel in šaljivo dolgin pri tridesetih letih. Znal je lepo pripovedovati partizanske dogodivščine. Vsako stvar je prikroji po svoje in obrnil na šaljivo stran, pri tem pa se je držal zelo resno, le črne oči so se mu hudomušno svetile. Vsi smo ga imeli radi in kar dolgčas je bilo, kadar ga nekaj dni ni bilo k nam.

Nekoga dne je Jože prišel. Z njim je bil tudi komisar iz njegove čete. Njegov obraz, vedno vder in nasmehan, je pokrivala senca zaskrbljenosti. Nemirno je hodil iz kuhinje v sobo in nazaj, pri tem pa je vedno ponavljal: »Smrdi, smrdi...«

Nenadoma so tišino ledenomrzlega zimskega dne presekali strelji, ki so bili oddaljeni približno petnajst minut. Pozneje smo izvedeli, da je nemška patrulja naletela pri kmetu Storu na partizane. Boj je bil kratak. Partizani so se brez večjih izgub umaknili. Težko ranjena je bila le partizanka, po rodu Nemka, doma nekje iz Gradca.

Ko sta Jože in komisar zaslišala strelce, sta se odpravila na poizvedovanje. Pri sosednjem kmetu sta izvedela, da so Nemci odšli proti kmetom višje v Rovtu. Vrnila sta se nazaj. Menila sta, da jih sem gotovo ne bo.

Brezskrbno sta sedela pri mizi in jedla fižol.

Tedaj se od hleva sem prikaže sklonjena postava, zavita v plašč. Za njo druga in tretja. Stari oče, ki je sedel na peči, jih je prvi opazil in na nje opozoril oba partizana, ki pa sta brezskrbno obsedela, menec, da so partizani.

Ko je bila že skoro vsa hiša obkoljena, sta spoznala, da sta se zmotila. Preplašena in zmedena sta planila pokonci, prevrnila stol in skočila v vežo, ne da bi pobrala svoje stvari, ki so ležale na klopi pri mizi. V veži bi se skoro zalepela v Nemca, ki je ravno vstopil pri vežnih vratih. Skočila sta nazaj v sobo in skozi zadnja vrata na prosto.

Komisar se je z dolgimi skoki pogljal proti gozdu, ga kmalu dosegel in izgubil med smrekami, ki so nežno šepetale v večernem mraku.

Nemci so streljali vseoprek in preden je Jože dosegel gozd, ga je zadela krogla. Zgrudil se je, a že čez kratek hip spet vstal in se pogljal naprej. Potem je padel še enkrat in še enkrat. Bil je trikrat ranjen, a je Nemcem kljub temu ušel. Ker je bilo že precej temno, komi-

sarja niso zasledovali. Bili so se skrivnostne teme in gozdov.

Odšli so v hišo in jo temeljito preiskali. Ko so vse razmetali, so prišli v sobo, kjer smo vsi prestrašeni čakali kaj bo. Nemški komandant je vplil in kričal nad nami ter grozil, da nas bodo vse postrelili. Ko pa je neke nekahtno počilo, so pobrali stvari, ki sta jih pustila partizana in naglo odšla po poti, po kateri je odšel Jože. Kljub mraku je bila še vidna krvava sled, ki jo je puščal za seboj ranjeni partizan. Ko pa se je popolnoma stemnilo, so odšli po stezi, ki se je ločila od te poti v dolino. Bili so prepričani, da je tudi ranjenec odšel tód, sledi pa zaradi teme niso videli več.

Jože je prenočil na hlevu v senu pri kmetu v Malem Rovtu. Bil je

težko ranjen in je izgubil mnogo krvi.

Ko je zjutraj dekla odšla v hlev, da bi pomolila, je zagledala na stropu krvave ledene svetle. Stekla je v hišo, kjer je spalo osemnajst partizanov. Zbudila jih je in jim povedala, kaj je videla. Odšli so na hlev in tam našli ranjenega tovariša. Odnegli so ga v hišo. Bil je zelo slab in ves premražen.

Kmet, pri katerem so bili, se je bal, da bi prišli Nemci in našli pri njemu partizane. Posil jih je naj čimprej odidejo. Kmalu za njimi je odšel tudi Jože, ki se je nekoliko opomogel. Ker ga je rana zelo bolela in je težko hodil, je odšel proti dolini. Z zadnjimi močmi je prišel do naslednje hiše. Dalje ni več mogel. Tu pa mu je gospodar prinesel žganja in mleka. Vsled izmučenosti, bolečin in popitega alkohola se mu je pričelo blesti. Hotel se je skriti v gozdu. Na poti ga je zaustavila

nemška patrulja. Odpeljali so ga na policijo v Volog. Od tu so ga poslali v Gornji grad.

Tu je bil štiri dni zaprt v mrzli vlažni kleti. Večkrat so ga tudi zasliševali. Prigovarjali so mu, da bi kaj izdal, ga pretepali in mu grozili. Toda Jože je molčal. Vedel je, da zanj ni rešitve, da ne bo nikdar dočkal trenutka, ki ga je v duhu videl pred sabo ves čas, odkar je bil partizan.

17. januarja 1945 so ga odpeljali na Križ, blizu Homa. Postavili so ga ob zid neke hiše. Poslednjič je spaval njegov oče preko zelenih gozdov, ki so mu bili toliko časa dom in varno-zavetišče. V duhu je še zadnjič poljubil svojo mater, nato pa je mirno in s sovražstvom zrl v sovražnika, ki se je pripravljal, da konča njegovo mlado življenje.

Odjeknil je samotni strel in Jože se je zgrudil v sneg. Njegove črne oči so ostale široko odprte, toda nič več se v njih ne bo zasvetila hudomušna iskra.

ANEKDOTI

Pisateljico madame de Staël so upražali:

— Zakaj imajo lepa dekleta pri moških več uspeha kakor pametna?
— Zelo preprosto, je odgovorila, — je namreč zelo malo moških, ki bi bili slepi, zelo mnogo pa jih je, ki so neumni.

Popularnega raziskovalca Roalda Amundsenja so radovedneži nenehno nadlegovali, naj jim pripoveduje o svojih arznih dogodivščinah. Neki tečni ženski je na vztrajno spraševanje odgovoril: — Najbolje presenečenje sem doživel, ko mi je nekdo kar čez noč zrasla brada za dvajset centimetrov. — Kaj praviš? V eni noči? Saj to ni mogoče!
— Pač, pač, je pokimal Amundsen, — na severnem tečaju traja noč včasih šest mesecev.

CIRIL DEBELJAK

Iz himalajskega DNEVNİKA

8. 5.

Zgodaj smo odšli po starih sledih proti bazi II. Nosil sem 35 kg, kar je maksimuma teža za to višino. Počutil sem dobro in mi višina zaenkrat ne dela nobenih preglavic, še manj nahrbtnik, saj brez njega ne gremo skoraj nikamor več. Z jutrišnjim dnevom se bomo za dan časa posvili od baze I. in z eno težavo naša sta no bivašča se pomakne s tem na višino 4650 m. Velike težave nastajajo z nosači Dotijci, ker zahtevajo za nošnje do baze II po več čevljev tudi hrano in rokavice. Vse kaže, da jih bomo odpustili v nekaj dneh in bo tako vse breme nadaljnjih nošenj ostalo na ramah članov odprave. Naš prvotni namen, da izkoristimo nosače do taborišča št. I. je s tem padel v vodo, ker nismo računali s tako nizko temperaturo in globokim snegom. Ves čas transporta od baze I. to je na snežni meji pa do baze II so nosači nastanjeni pod našimi šotori v zavetju previsne skale. Na razpolago imajo šotorsko kričo, po več tega si celo noč kurijo velike ognje. — Od mesta baze II, ki sedaj že kaže pravo obliko visokogorskega taborišča, imamo na obeh celotno panoramo Trisulove skupine, ki je s tega mesta bolj podobna centru alpski ozki dolini in suhim stenam kot pa himalajski visokogorski dolini. Na levi strani se dviguje nad ledenik Bida'gwar jugovzhodna stena Trisulov, en sam kaos ledu in snežnih zametov, pred nami črna oziroma mejna stena doline, strma in nepreplezljiva granitna stena, na desni pa strmi obronki skupine Maighatni in Tarkota, ki segajo od ledeniških razpok do višine 6200 m. — Ko pišem ta dnevnik, veselo igra ob meni radio, le žal da tako poredko dobimo evropsko glasbo. V šotoru smo trije, moja sestanovalec sta Ante in Aleš in se z obema prav dobro razumem, le domino igrata včasih do polnoči.

9. 5.

Odhod ob 7. z baznega taborišča I do baze II. Hodil sem lahko in vse izgeda, da sem zaenkrat v najboljši formi. Postavili smo šotore in skladišče v bazi II. Preganja nas vročina, kateri ni kam ubežati, okrog nas je povsod led in sneg. Cim zaide sonce postane takoj mrzlo, to je že ob 3. popoldne, ker leži zgornji del ledenika Bida'gwar v senci 2000 metrov visokih sten. Popoldne smo odšli s Stanetom in Antejem na ogled taborišča št. I. Tik pod iztek ledenega slapu. V višini 5110 m smo našli primeren prostor pod granitnim stolpom, ki bo ščitil šotore pred ledeniški odlovi, ki visijo 600 m nad slapom, s pobočja Trisula II. Pot do taborišča in mesto samo je približno tam, kjer sem si ga zamislil že pred nekaj dnevi ob prvem ogledu. Ob 7 zvečer smo se vrni zadovoljni v bazo, povečerja, spili nekaj litrov tekočine in mrknili v šotore. Jutri gremo s prvim tovorom do taborišča št. I. Marjan je težko zbolel.

10. 5.

Vstali ob 6. Takoj za tem smo uprizorili štrajk, ker Ang Nima ni pripravil zadostnega zajtrka. Počakali smo do 8, da je bila juha gotova, nato pa odšli s tovariši proti taborišču I. Zamuda se nam je bridko masčevala, ker smo se potili za včasih šest mesecev.

Najmlajši sin mu izroči vabilo: Tovariš Surk, v soboto, točno ob 18. uri bo občni zbor Surkove familije. Bodite točni!

Surk se je hotel opravičiti, a žal ga je žena porinila za mizo in pričela z uvodnim referatom: Otvarjam občni zbor Surkove familije in v naši sredini pozdravljam tovariša Surka, odgovornega rednika zgoraj omenjene familije. Surk leze pod mizo in gleda čmrlije, ki zadržujejo smeh. Žena nadaljuje: Poročilo bo kratko, a stvarno. Lani ob istem času je štela Surkova družina dva stara in pet mladih članov. Do danes se stanje ni spremenilo. Letni dohodek, se pravi letna plača rednika tovariša Surka je skupaj nanesla dve sto tisoč d.n. Tu zraven pa ni vstet otroški dodatek, katerega rednik nima pravice samovoljno zapravljati, ker je oškodovani družino že s tem, da je za potrebe družine oddajal le slabi dve tretjini plače. In še to: Rednik, tovariš Surk je dal častno besedo, da bo meseca

dobili tik pod taboriščem krepek pozdrav s Trisula IV v obliki čelga oblika ledenih sveč. Udarjalo je med nas, k sreči ni bil nihče zadet, vendar smo sklenili, da tako pozno ne gremo več zdoma. Zadnja strmina, ki sem jo pizal naprej, mi je vzeela precej sapa. Dečali smo težaško celo dopoldne in pripravili pod skačno preveso pravi visokopaljski bivak za dva šotora. Brez dvoma to je eno najlepših in najbolj strmih taborišč Himalaje. Ima le eno sčabo stran, ves dan namreč kaplja voda s previsnih sten na šotore in vse, kar je živega okoli njih. Premočni smo ob 12 sestopili nazaj v bazo. Udeleženci današnjega dela: Ante, Aleš, Marjan, Stane in jaz. Popoldne splošno lenoba, kuhanje na zalogo, jutri krenemo zopet do taborišča I, tam prespimo, naslednji dan pa bomo poizkušali priti na južno sedlo, kjer bo predvidoma stalo taborišče št. II na višini 6000 m. To bo brez dvoma ključ celotnega vzpona in nam je misel na negotovost južne stene vzeela precej spanja. Zanimame predvsem, kako se bodo obnašali ledeniški stolpi pod vrhovi Trisulov in ledeniške razpoke v sčapu samem. Drugo vprašanje je naše življenje in spanje v teh višinah, saj še noben Jugoslovan ni poizkusil višinskega spanca. Na splošno opažam, da je odprava dobro sestavljena, ker se do danes nihče ni občutil višinske bolezni. Sem šteljem seveda samo alpiniste in Staneta, ki preseneti živo dobro hodi. Jutri bomo skušali prepričati Dotijce, da nam nesejo krošnje vsaj do višine 4800 m, kjer se začneja ledena strmina pod taborom I.

11. 5.

Dopoldne smo pripravljali višinsko opremo za taborišče I in južno sedlo. Od tabora I se bo preselila celotna oprema in hrana na naših ramah pod Trisulo, saj je teren strm in suhlito že sedaj, da Trisul svoje krošnje s te strani ne bo počil zastoni. Ob treh smo odšli težko navorjeni proti taborišču I s posebnim namenom, najti prehod preko ledenega sčapu in južne stene do sedla. Načrt smo se lotili v dveh navezah. Z menoj je piezal Ante, Stane in Marjan pa sta sestavljala drugo skupino. Do taborišča I nas je spremljal Tensing, ki bi ta svoj pohod plačal skoraj z življenjem. Nekaj minut za tem, ko je nazaj grede prekoračili ledenik, se je zrušil ogromen ledeni steber, izbrisal naše in njegove stopinje ter zgrmel tik za njim na ledenik Bida'gwar. — Šotori taborišča I so bili prevlečeni z debeo plastjo ledu, ker je otekala nanje snežnica previsne stene nad njimi. Zgodaj smo zezli v spalne vreče, vendar spanca ni bilo. Poznało se, da je spimo prvič v višini nad 5000 m. Z Antejem sva se vrlela v vrečah do po št.r.h, ko je Marjanova ura naznanjala čas odhoda.

RAZLIKA

Mark Twain, poznejši veliki humoristični pisatelj, jih je kot deček nekoč spet pošteno dobil. Ko je oče odložil palico, mu je rekel: »Vedno, kadar te moram namahati, tudi mene boli, morda še bolj kot tebe.«
»Že dolgo,« mu odvrne mali Mark, »toda ne na istem mestu!«

NEPREDVIDENI

Spet smo v času občnih zborov. Tovariš Surk dela s polno paro, zakaj težko bi našli v kraju društvo ali organizacijo, kjer ni tovariš Surk vsaj odbornik, če že ne vidnejši funkcionar. In na slehernem občnem zboru se sliši poudarek: Tovarišice, tovariši! Da je stanje v našem društvu, organizaciji na tako zavidljivi višini, se moramo zahvaliti tovarišu Surku. Pri tem je omenjenemu tovarišu milo pri srcu in zato sklene: Prihodnje leto še z večjimi silami!

Tako je tovariš Surk dopoldne v tovarni, popoldne urejuje dopise, po bira članarino, piše poročila, referate. Potem pride večer in tovariš Surk se v veliki hitri in nervozni poslovi od družine: Kdaj bo že konec teh občnih zborov! Tako sem že navlečan; da jim bom še nocoj zabrusil: Jaz ne bom več! Ne morem. Doma imam ženo, imam otroke. Skratka, ne morem! Pri tem pa si misli: Po občnem zboru bo družabni večer. Doma pa je tako pusto in prazno.

Stopi na prag in tam ga ustavi najmlajši sinček. Očka, kdaj pa prideš, jutraj? — Tako bi mu primazal, pa je na smolo prišla mamo še žena in dodala: Večerje ne bom

OBČNI ZBOR

SESTANKARIJ

puščala, zajtrk pa si boš že sam pripravil! Surku seveda ni vseeno in zato se še bolj razhudi, da tokrat pride kmalu in da le kaj mu vedno meče pod nos stare, že preveč obrabljene kvante. Seveda, smola je smola. Človek hoče tako, usoda za suče drugam. Ta vražja družba! In Surk, tako rekoč univerzalen funkcionar tudi ne sme biti taka mučka in v nemer se izmikati z izgovori: Ne morem, ne smem in tako dalje.

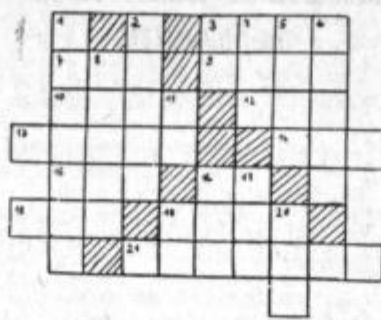
Jurčkova uganka

Bilo je lepega dne med vojno. Gozd je dišal po svežem listju. Pihala je lahna sapica. Jurček, mlad fantič, kakih osem let star, je prihajal po gozdni stezi. Nena doma mu je nasproti prišla nemška patrolja in ga ustavila. Obrnili so mu žep, izpraznili košaro, ga skoraj slekli — slutili so, da je partizanski kurirček. Potem so mu v žepu našli droben listič. Nemški oficir si je nataknil očala in ga začel brati: »Kdor to bere, je nor.« Grdo je pogledal Jurčka, mu primazal krepko zašušeno in ukazal vojakom, da odidejo. Jurček pa je imel važno sporo-

čilo v čevlju. Listič v žepu je bil tam le zato, da bi preslepil in ujezil Nemce. Oddlel so partizani malemu fantiču še bolj zaupali. Postal je njihov najzaupnejši kurir.

Ludvik Bobnar
Laško 153

Ludvik nas je v pisemcu povprašal, če nam sme pošiljati smešnice z naslovom »Smešni šolski klopi« in za fotografije svojega kraja, ki zanj meni, da je zelo lep. Zakaj pa ne, Ludvik? Kar pošlji nam jih! Prav veselji bomo.

KRIZANKA

VODORAVNO: 3. vrsta cigaret; 7. predplačilo; 9. pevska enota; 10. Rim; 12. plemo; 13. umetnik; 14. šahovski izraz; 15. nočno zabavišče; 16. SZ; 18. povrtnina; 19. italijanska denarna enota; 21. tovarna gospodinjstva opreme;

NAVPIČNO: 1. mesto v Sloveniji; 2. človek, ki živi v jama; 3. veznik; 4. iglasto drevo; 5. del materije; 6. naprava za odkrivanje oddaljenih predmetov; 8. velik tat; 11. ploskovna mera; 16. mlečni izdelek; 17. gleda; 19. okrajšava za ljudski odbor; 20. ženska ime;

Janezek in sneg

Hudo je zavijal veter; oblaki so se razpršili na vse štiri strani in skozi okno je gledal žalosten Janezek. Ki je debelo ure zaman čakal na sneg. Vrgel je knjigo v kot in se podal na cesto. In razmišljanja ga je nenadoma vdrnilo živkanje ptice s sosedeve hiške. »Saj res. Kaj pa, če so ti krivi, da ni snega.« Nekje je slišal, da zapade sneg, ko se ptički preselijo na jug. In ti-le se niso preselili!

Iz žepa je potegnil fračko in začel zalozovati drobne ptičke. Pregeljal jih bo in sneg bo zapadel! Tedaj pa je prišla mimo sošolka Zinka. Jezen je bil, ker je ravno zdaj moral prinesiti pete. »Zdravo Janez, si že napravil nalogo? Zakaj pa imaš fračo?« »Ah... ptiče podim. Rad bi, da bi zapadel sneg.« Zinka ga je nekaj časa presenečeno gledala, potem pa se iz vsega srca zasmejala: »Ti prismođa neumna! Vrabčki se sploh ne selijo. In tudi ti jih ne boš preganjal.« In potem mu je povedala, kako je z zimo in ptički. Pa ji ni verjel. Naslednji dan pa ji je le moral. Zapadel je sneg in Janezek je sklenil, da bo po pouku samo za pol urice sčel s sanmi na hrib, potem pa se bo čisto zares — sankal, ne, učil!

S. N.

Majda je prišla v šolo

Tako. Končno je prišel dan, ko je Majda zadela torbico in šla v šolo. Ta drobna punčka, na katero se je stroga mamica tolikokrat jezila. Pa tudi očka. Dokler je bila Majda še Majdica, takrat, ko je dekletce šlo leto dni, dve leti in tudi tri leta, sta bila očka in mamica z njo zelo zadovoljna. Celo ponašala sta se z njo! Kako tudi ne. V družini, med drobižem, je edina punčka, to pa že ni kar tako. Zato sta ji očka in mamica posvetila več časa, kot Tončku in Binču, ki sta zagledala luč sveta nekaj let prej. Povsod sta govorila: »Naša Majdica pa zna že to, zna drugo in tretje. Ali vse, kar sta našla, ni bilo z vzgojnega stališča niti najmanj pravilno. Na primer: Majdica je znala nekaj kletvic, znala je oponašati kruljavega Janeza, vedela je, kakšen je »francoski poljubček, da je stara že dve leti, pa še nima ženina in še in še. Očka in mamica sta bila zelo srečna, ko je šla sama na potep in se malo pred mrakom sama tudi vrnila. Celo pohvaljena je bila: »Pridna Majdica, pridna naša punčka!«

Majdica pa je rastle in zrastle v Majdo. Stiri, pet, šest let. Majda se potepa, doma laže, pri sosedu napravi to, tam je ubila šipo, igra se z vžigalicami in toliko, da ni zbruhnil požar. Celo tatvino so ji prisodili, čeprav tu ni bilo zadovoljivih dokazov. Starejši ljudje so se pritoževali, da ne pozdravljajo, da raje koga ozmerja in mu pokaže jezik. Potrpjenja je konec. Očka in mamica prelihta, kričita in tudi tepeta. Dekle pa gre svojo pot. Vsak dan je bolj praktična. Saj sta jo, za šolo, pred leti tako učila očka in mamica. In ker že ničesar več ne zaleže, sta se očka in mamica poslužila šole: »Čakaj, smrkaj, boš šla v šolo, potem boš pa že občutil! Tepi te bodo ko bika! Naj te, drugega si tako ne zaslužiš!«

In drobna punčka je zares prišla v šolo. S strahom je odprla vrata in

z odprtimi usti obstala: »Kaj, ta je tista tovarišica, ki me bo tako tepela?« se je vpraševala in gledala učiteljico, ki je prišla k njej, jo prišla za roko in jo posadila v klopi: »Vidiš, ti drobna moja punčka, tu boš sedela.« Majda je sedla in gledala po razredu. Kje je skrita tista gromozanska brezovka? Nikjer je ni. Na mesto nje so tople in prijazne besede tovarišice učiteljice. Majda gleda sošolce. Polno jih je. Nekaj jih pozna, največ pa je tujih obrazov. Kje so tisti, ki jo bodo med potjo premlatili, kakor Ožgarjev Pepe svojega fuksa? Tako je vendar rekel oče, tako ji je rekla mama. Vsi da jo bodo tepli. Vsi bodo s prstom kazali nanjo: »Glejte, ta je tista punčka, ki ni za nobeno rabo! Pretepimo jo!« Ali ničesar se ne uresniči. Vse je lepo, prijazno, domače. Dobra tovarišica se smeje, pripoveduje pravljice, riše na tablo, zapoje, boža drobne glavice. S sošolkami se igrajo ringa raja, lovijo se, tu in tam se kdo prekopicne, da se mu oči smejejo. Mine teden in Majdi je šola postala drugi dom. Pa kako se je spremenila! Učiteljice pozdravljajo: »Zdravo! Starejši ljudi na cesti: dober dan! Pride domov, brska po zvezkih, riše, lista. Prvo čitanko in gleda slike. In zelo rada pove: »V šoli nam je tovarišica povedala pravilno o Povodnem možu v Savinji, med potjo pa smo se igrali »trn, trn most«. O, kako je lepo!«

Tako je. Zakaj bi otroke strašili s šolo? Otroku je treba reči, da mu bo šola drugi dom, da naj uboga starše in učitelje, pa bo nekoč, v poznejših letih, veliko znal in vsi bodo o njem govorili: »Glejte, ta ti je pa fant od jare! Ubogal je doma in v šoli, pridno se je učil, zato pa postelji zna in povsod bi ga radi sprejeli v službo!« Z vzgojo pa je treba začeti zelo zgodaj, sicer nas udari pregovor: PO TOČI ZVONITI JE PREPOZNO!

Svetlolasca in raketa

V Zagrebu

Ko sem bila stara nekaj več kot pet let, sva z mamico odšli v Zagreb. Tam sva obiskali tudi živalski vrt. Tam pa se nama je zgodila tako huda nesreča, da jo še danes pomnim. Pregledali sva skoraj že vse kletke, ko sva prišli do ograjenega prostora, kjer so se podile opice. Bila sem dobre volje in opi-

ce so mi bile všeč, pa sem jim želela darovati nekaj češenj, da bi se posladkale s sladkimi sadeži. Toda, moja dobra volja je hitro spahnela. Namesto češenj je ena žival ugriznila moj prst. To je tekla kri! Od takrat opic ne maram.

Hedvika Padežnik,
Laško, Lahomšek 22

Moja veverička

Ko sem bila še čisto majhna, mi je nekoč dedek prinesel malo veveričko. Imela je debele, košate reke in je z njim neprestano bila okrog sebe.

Posadila sem jo v kletko in ji vsak dan pridno nosila hrano. Nekeč pa sem bila zelo presenečena. Ko sem ji vsa vesela prinesla nekaj za njene očišene zobke, je bila videti žalostna in preplašena. Menila sem, da ne mara jesti poлег mene, pa sem stopila k vratom in se skrilala zanje. Pokukala sem izza njih in

opazila našo muco, ki se je s previdnimi koraki plazila proti kletki. Nje se je torej veverica ba'al! Razjezila sem se. Skočila sem k muči in jo spodila iz hiše. Moja veverica je potem jedla kot doslej, spet je bila vesela in razigrana in z njo sem se veselila tudi jaz.

Vida Jošt,
Store 93.

Novoletno potovanje

Pouka ni bilo. S sestro sva se odpravila v Kočevje. Po dolgočasni vožnji se je vlak ustavil pred moderno kočevsko železniško postajo. Izstopili smo. Med množico ljudi sva iskala brata. Ko sva ga zagledala, sva na krmilo njegovega kolesa obesila steklenico, kovček pa položila na prtljžnik. Prešli smo »čisto« Rinžo, se pogovarjali, ogledovali nove hiše in kovali načrte za bodoče leto. Srečali smo miličnika, odprli usta, da bi ga pozdravili, toda — naš pozdrav je prekinil pok. Miličnik se je hitro obrnil in tudi mi smo se prestrašili. Toda, ko smo bolje pogledali, smo videli, da je steklenica brez zamaska. Našli smo ga daleč pred nami.

Tisto noč sem poslušal šumenje kočevskih gozdov. Zdelo se mi je lepo, toplo in domače — bila je pač novoletna noč.

Irena Sumec,
Bukovžlak 16

Dočakala sem ga

Ura je bila dvaindvajset, mama in očka sta odšla spat. Poslušala sem list za listom in kar »požirala« napeto zgodbo. Se trije listi so mi ostali, ko je napovedovalec v radiu dejal: »Minuta do novega leta...« Samo trenutek še in konec bo starega leta. Odložila sem knjigo in moje misli so se obrnile v novo leto, katerega prag smo prestopili. V mislih sem zaželela srečno in veselo novo leto vsem, ki jih imam rada, pa tudi prijateljem — mladim bralcem naše rubrike. Ko sem odhajala v posteljo, sem bila v mislih že v novem, mladem letu. Zaželela sem zdravja mami in očku, sebi pa še to, da bi se v šoli dobro učila.

ŽENA • DOM • DRUŽINA

Na letošnjem sejmu mode v Ljubljani

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani so v soboto odprli VI. sejem tekstilne in usnjarske industrije, poleg tega pa je v zadnjih letih postalo vodilo pri nakupovanju že tudi modnost in ne le kvaliteta. — Na sejmu sodeluje letos skoraj sto razstavljavcev s 303 vzorci. V okviru sejma je tudi modna revija, to pot v veliki unijonski dvorani, poleg tega pa utegne zanimive rezultate pokazati še anketa centralnega zavoda za napredek gospodinjstva.

Seveda velja ogromno zanimanja predvsem trgovini v okroglem pavi-ljonu Jurčkov, saj si je marsikateri obiskovalec med prikazanimi modeli izbral kaj zase.

Menim, da se je letošnji sejem približal potrošnikovu okusu, zlasti pri vzorcih za vsakdanjo oblačila in da je proizvajalec pri tem celo zanikal trenutne modne muhe, vsaj pri vzorcih in barvah. — Seveda pa so kakor vsako leto potegnile levji delež občudovanja in vzhodov pletenine sedaj že kar številnih domačih tovarn. Spet in spet se vprašujemo, kdaj bomo te modele lahko kupili in pri tem celo izbrali zaželeno barvo in velikost. Nekateri modeli čevljev so bili zelo okusni, sicer pa je v tem pogledu naša industrija tudi na tržišču pokazala, da je kos ustreči tudi zahtevnejši modi. Drugi izdelki usnjarske galanterije pa so navdušili tako že vsa zadnja leta, saj so se usnjene torbice hitro proslavile tudi čez meje naše države in to ne le zaradi sorazmernosti cen.

Vzrel na modni reviji so predstavljal spet konfekcijski izdelki za otroke in hooč noč moramo ugotoviti, da so otroška oblačila še ved-

no pastorek razvijajoče se konfekcije za odrasle. Pomanjkanje otroških oblek, igralnih hlač in srajčk je namreč povsod še vedno veliko, le v Celju smo sprico trgovine Mojce na te težave malo pozabili.

Letošnji sejem pa je vsekakor znak napredka, ker je izbira večja, razlika med vzorci bolj očitna in sedaj res skoraj ni mogoče več reči, da je med tekstilnimi izdelki »težko najti nekaj primernega«. Le misel,

da bodo razstavljene pletenine ostale posamezni modni utrinki in da bo teh izdelkov v trgovini še vedno tako malo kakor doslej, nas malo teži.

Plesniva ARGO juha

in pokvarjene kumare

nekakšni trgovinski morali, ki ima v takih primerih za posledico oškodovanje potrošnika za nekaj dinarjev, se mi zdi umestno opozoriti na to, da ni vedno dovolj, če najdemo na konzervah datume izdelave in trajanje (ponekod rahlo zabrisane), če bržkone ni nikjer evidence, od kdaj leži kakšna stvar v trgovini. Seveda takšna evidenca praktično ni mogoča, potrebna pa bi bila vsekakor občasna kontrola, ki bi morda izločila reči, ki niso več za prodajo. Naj še povem, da je na ovitku rok trajanja argo juhe šest mesecev, da pa je bil primer, ki me je silil v te vrste, star več kot leto in pol, kar sem ugotovila šele naknadno, medtem ko identifikacija »kislih krastavcev« ni bila možna.

DROBEN NASVET

Temno volneno blago, zlasti moške obleke, lahko likamo tudi s časopisnim papirjem namesto z mokro krpo. Tak način je primeren še posebej tedaj, če se nam mudi, saj je takšno likanje takoj opravljeno.

Koristen seminar

V Zagrebu bo te dni že drugi seminar stanovanjskih skupnosti, namenjen predvsem predplačnikom publikacij Centra za informacije, propagando in servise. Trajal bo štiri dni in sicer bodo prve tri dni predavali o temah: aktualni pravni in organizacijski problemi v stanovanjskih skupnostih ter njihov odnos do ustanov poslovnih enot, reguliranje delovnih razmerij in nagajevanje zaposlenih v stanovanjskih skupnostih, organiziranje računovodstva in knjigovodstva v stanovanjskih skupnostih, o pravnih in finančnih problemih pri stanovanjskih zgradbah ter problemih, ki zadevajo hišne svete. Nato pa bodo na osnovi predavanj in vprašanj, ki jih je Center že pred seminarjem prejel razpravljali še o številnih konkretnih problemih. V času seminarja bodo udeleženci obiskali tudi nekatere stanovanjske skupnosti v Zagrebu in okolici. Takšni seminarji bi lahko koristili tudi nam, zato bi kazalo organizirati podoben seminar tudi v Celju.

-30-

Maneken

Kar kmalu po novem letu je prišel tudi Maneken s pletenimi in vetrovkami po zadnjih modnih muhah velikih salonov: bogata lestvica modnih barv, zelo ozke elastične smučarske hlače in domoisna pokrivala. Revija prinaša še vrsto plašev za zimo in zgodnje romladi, nato pa nekaj res priklupnih modelov oblek za razne priliko. Prav zanimiva je anketa, kjer so šest najboljših znanih kozmetičark vprašali nekaj splošnih vprašanj iz njihove prakse, na katere so skoraj enako odgovorile, čeprav živijo in delajo na vseh koncih naše države. Med njihovimi odgovori lahko marsikatera žena najde zase važno navodilo, vsekakor pa lahko vsaka presodi, kdaj ji je potrebno poiskati pomoč kozmetičarke. Zlasti za zaposlene žene je važen prispevek o pravilni drži telesa. Za dom prinaša revija nekaj nasvetov za »domačo« izdelavo svetilk. V Manekenu najdemo poleg tega še precej modelov večernih oblek, nekaj lepih primerkov za otroke, nekaj za moške, pa še kakšen nasvet.

Ogrlice so postale v zadnjem času skoraj sestavni del ne le garderobe, marveč celo vsake posamezne obleke. Ogrlice, zlasti debelejšje pa tudi tanjše v dveh ali treh nizih, zelo lepo pristojajo prav h kroju letošnjih modnih oblek. Na sliki je nekaj takih primerkov.

LETOŠNJI

gospodinjstvi koledar

Ob novem letu je izšel tudi Gospodinjstvi koledar, ki je letos še bolj pester kakor prejšnja leta, saj prinaša vrsto najrazličnejših nasvetov in receptov, vesti iz vseh zavodov za pospeševanje gospodinjstva, posreduje nam izkušnje stanovanjskih skupnosti, prinaša pa poleg tega razprave o zdravju družine, o kozmetiki, o odnosih med zakonci ter pri-spevke poljudne vsebine. Posebej lahko pozdravimo jedilnike za vse mesece v letu, ki jih je avtorica izbrala nadvse posrečeno.

Koledar je priložena brošura Gospodinjstvi knjigovodstvo.

NOVE OGRICE

Konkretno delo za vsakega člana

Podeželsko šmarsko področje je že doseglo uspehe, ki jih pred desetletjem morda še niso predvidevali. Poleg gospodarskega napredka se razvija tudi celovita zavest ljudi. Organizacija Zveze komunistov se je zadnje leto občutno okrepila. Samo v lanskem letu se je število članstva povečalo za 110 %. V članske vrste je bilo od tega sprejetih 10 % delavcev. Vse bolj pa bo se potrebovalo razgibati delo osnovnih organizacij, kjer naj sleherni član najde konkretno delo.

Pravkar so pričeli s pripravami za letne konference, ki jih bodo izvajali do polovice marca. Ponekod se delo organizacij ni razvijalo najboljše. V nekaterih organizacijah so premalo skrbeli za novo sprejete člane, lahko rečemo, da so se z njimi premalo ukvarjali. Za ljudi je potrebno skrbeti tudi na ta način, da jih aktivno pritegnemo v delo, da jim omogočimo izpolnjevanje. Komisija za ideološko-politično vzgojo pri občinskem komiteju je prav zato predlagala, da bi izvedli morda v dveh popoldnevih poseben seminar za člane, kateri imajo šele kratek staž, da bi jih seznanili s statutom in programom ZKS. Taki seminarji naj bi bili v Kozjem Smarju in Rogasli Slatini.

Zadnje čase so osnovali tudi nekaj osnovnih organizacij v podjetjih, vendar bi jih moralo biti več. Prav tu je toliko problemov, ki bi jih morali reševati večkrat prav komunisti kot ljudje, ki naj bodo najbolj seznanjeni z našo stvarnostjo in naj vzpodbudno vplivajo na delo. »Praksa je najboljša šola«, je poudaril tov. Jože Marolt, okrajni organizacijski sekretar, ki se je udeležil nedavne seje občinskega komiteja v Smarju. »Biti se mo-

ramo za kvalitetno izboljšanje člankih vrst«. Se bolj bodo morali razgibati mladino, okrepiti njeno notranje življenje in pritegniti v članske vrste čim več kmetov in delavcev.

Prizadevanje za višjo proizvodnjo v kmetijstvu bo zahtevalo prav na Smarskem še obilo naporov. Pravkar pripravljajo perspektivni plan za prihodnjih pet let. Ugotovili so, da se preko 1000 delavcev vozi iz občine na delo v celjski bazen, ki samo z vožnjo dnevno izgubi okrog 4 ure. Menili so se, da bi bilo primerno, če bi močnejša podjetja odprla v

teh predelih določene obrate kot zamatke industrije, s čimer bi veliko pomagali pri nadaljnjem gospodarskem razvoju na Smarskem. Prav tako bodo morali obnoviti in okrepiti že obstoječa podjetja, posebno pa še kmetijski družbeni sektor. V Lesičnem, Rogasli Slatini, Obsotelju in Mestini bo potrebno graditi nove šole. Perspektivni plan pa naj bo na stvarnih temeljih, zato ga pravkar obravnavajo povsod; prav temeljito pa so se o njem pomenili tudi na seji občinskega komiteja Zveze komunistov.

Proslava 20-letnice vstaje na Šmarskem

Pred dnevi je občinski komitej ZKS v Smarju imenoval občinsko komisijo za proslavljanje 20-letnice vstaje. Predvidoma bodo pripravljali povsod proslave v zvezi z dogodki v letu 1941, ki jih tudi na Smarskem ni bilo malo. Komisija bo zbrala potrebne podatke in tudi predlagala datum ter kraj osrednje proslave v občini.

Vso skrb pa bodo na vseh področjih usmerili borcem, da bodo uveljavili pravice, dobili priznanja in se dejansko po sposobnostih vključili v družbeno življenje. Prav v teh dneh se sestajajo člani Zveze borcev, ki bodo tudi povsod zdravniško pregledani.

Premalo sodelovanja

Pred dnevi je bilo v Mozirju posvetovanje s predstavniki občinskih društvenih organizacij, ki ga je sklical občinski komitej Zveze komunistov. Namen posvetovanja je bil, da pregleda dosedanje delo, doseže tesnejše sodelovanje med organizacijami in društvi in se pogovori o bodočih nalogah. Vsi predstavniki so poročali o delu v letu 1960, o nalogah v letu 1961 in o težavah, s katerimi so se srečevali pri delu. Vsi so bili mnenja, da so taka posvetovanja koristna in so predlagali, naj bo v prihodnje to stalna praksa.

Iz poročil nekaterih predstavnikov povzemamo najvažnejše ugotovitve. Štiri organizacije šteje 8 osnovnih organizacij z nekaj nad 400 članov. Delo v preteklem letu ni bilo najboljše. Organizacija ima največ težav zaradi pomanjkanja kadra in materialnih sredstev. Tudi sodelovanje z združenjem rezervnih oficirjev in podoficirjev je bilo slabo. Delo občinske streške zveze je sloneo na nekaj članov, s kritično analizo dosedanjega dela na obč-

nih zborskih, ki so te dni, pa upajo, da bodo delo organizacije izboljšali. Delo občinskega sveta Svobod in prosvetnih društev se odvija po komisijskih. Na območju občine deluje 11 društev s približno 800 člani. Delo društev je bilo v preteklem letu zadovoljivo, razen v Bočni in Ljubnem ob Savinji. Organizacija ima precejšnje težave zaradi pomanjkanja kadra. Tudi materialna sredstva so bila bolj pihla. Zelo dobro pa so delala knjižnice.

Gasilstvo sodi v mozirski občini med zelo aktivne organizacije. V občini deluje 15 gasilskih društev s preko 1400 članov. Počez najosnovnejših nalog skrbijo organizacija tudi za vzgojo kadra. V organih družbenega in delavskega upravljanja dela nad 100 gasilcev. Razveseljivo je tudi dejstvo, da število požarov iz leta v leto pada.

Negativna ugotovitev pa je, da je bilo doslej vse premalo sodelovanja med gasilsko organizacijo in političnimi organizacijami, tako v občinskem merilu, pa tudi na terenu.

Organizacija Zveze vojaških vojn invalidov sodi med zelo aktivne organizacije v občini. Na terenu deluje 7 osnovnih organizacij z okoli 500 člani. Občinski odbor je posvetil v lanskem letu posebno skrb otrokom padlih borcev, umrlih invalidov, pa tudi prekvilificaciji invalidov. Čuti se pa premajhno sodelovanje z občinskimi političnimi organizacijami, kar še posebej veča za organizacijo Zveze borcev.

Iz teh najvažnejših ugotovitev lahko sklepamo, da je bilo delo organizacij in društev kljub nekaterim pomanjkljivostim, v preteklem letu na splošno dobro. Vse premo pa je bilo sodelovanje tako med društvi, kot tudi s političnimi organizacijami. Vsi navzoči so sklenili, da bodo to v prihodnje popravili. Ker letos praznujemo 20. obletnico vstaje jugoslovanskih narodov, so predlagali, da čimprej ustanovijo poseben občinski forum, ki bo vodil in koordiniral delo za proslavljanje tega pomembnega jubileja.

Ljudje in prostori

Mimogrede s predsednikom občinskega odbora SZDL šmarske občine.

Pred vrati je občinska konferenca šmarske Socialistične zveze, ki bo 2. februarja. Priprave so v polnem teku. Predsednika Franca Zupanca sem ujel mimogrede, ko se je podil po terenu. Občina ni majhna in naselja so raztresena do 80 km na široko, da je potrebno ubrati pot pod kolesa, če jo želimo prekrizariti.

»Trenutno najvažnejši problem? Prostori in perspektivni plan. Nedvomno mora imeti vsaka krajevna organizacija določene prostore, da bi lahko vršila svojo nalogo med ljudmi. Na Smarskem primanjkuje prostorov predvsem zunaj. V samem Smarju so pred nedavnim zlezli na zeleno vejo. Tu ima SZDL končno zadovoljive prostore in tako dobiva pogoje za klubiški način dela. V Rogasli Slatini in Ratanski vasi že rešujejo upravljanje prostorov. Pri kmetih mladini lahko vidimo veliko pripravljenosti in želje po delu. Potrebno pa je prostore tudi primerno opremiti. Menim, da bi pri tem morali vodilni organi v gospodarskih podjetjih pokazati več razumevanja. Neke skrite rezerve bi skoraj povsod lahko našli.«

Prav gotovo se ni zmotil. Tudi pri združevanju kmetijskih zadrug, ki je bilo pred kratkim, so tu in tam dobili sredstva, ki so jih naenkrat lahko uporabili v podobne namene, posebno televizorje. To je končno pravilo, saj je televizijski sprejemnik močno privlačna reč, ob katerem se radi zbirajo ljudje.

»Pri tem, pri organiziranju dejavnosti, pa ima krajevni odbor SZDL pomembno vlogo. Krajevna organizacija naj bo tista, ki vzpodbuja ljudi, organizira. Ljudi imamo, mladino in prosvetne delavce, uslužbence, ki se zavzemajo za delo. Večkrat celo opažamo, da so zunaj delavnejši, vsaj ponekod, kakor v središčnih krajih.«

»Priprave za konferenco tečejo. Važno bo razprava o perspektivnem planu. Tega moramo graditi od spodaj navzgor, če hočemo, da bo odgovarjal dejanskim pogojem in potrebam. Delegati se temeljito pripravljajo, da bodo lahko koristno sodelovali v razpravi.«

Bežen je bil pomenek s prijaznim predsednikom. V skopih besedah je orisal delo organizacije, ki tudi na Smarskem vedno bolj dobiva oblike prave ljudske tribune.

Tečaj v „Konusu“

V usnjarskem kombinatu »KONUS« v Š. ov. Konjicah je sredi tega mesca prišel z delom tečaj za učence usnjarskega poklica. V podjetju so za vse letnike pripravili program študija, dober del predavateljev pa bodo imeli kar v tovarni, posebno za strokovne predmete. Učenci iz te tovarne so se dosedaj praktično usposabljali doma, teoretični del pa so opravljali na usnjarskem tehnikumu v Domžalah. Vsekakor bo sedanja oblika usposabljanja bolj praktična, ker si bo podjetje mlad kader tako izobrazilo, kot to narekuje proizvodni proces.

Izšel je zakon o rejništvu

Ljudska skupščina LRS je na seji Republiškega zbora dne 24. oktobra 1960 sprejela zakon o rejništvu, ki je bil objavljen v št. 34 Uradnega lista LRS z dne 3. novembra 1960.

Ta zakon ureja razmerja otrok in rejnikov, za vse liste primere, v katerih se morajo iz raznih vzrokov otroci oskrbovati in vzgajati v tujih družinah. Zaradi pravičnega telesnega in duševnega razvoja takih otrok, so vsi otroci v rejništvu pod posebnim družbenim varstvom in nadzorstvom, neglede na to ali so jih oddali starši sami rejnikom ali pa jih je oddal skrbniški organ.

Iz tega razloga določa zakon, da mora vsakdo, ki ima v rejništvu tujega otroka pod katerimi koli pogoji in to rejništvo doslej ni v evidenci pri skrbniškem organu, prijaviti rejništvo najpozneje do konca januarja 1961, in sicer neposredno skrbniškemu organu pristojne občine ali krajevnim uradom ali pristojni stanovanski skupnosti, komisiji za varstvo otrok. Prijava so dolžni dati bodisi starši ali skrbniki ali rejniki.

Kdor bi ravnal v nasprotju s temi določili in bi opustil prijavo, bo kaznovan zaradi prekrška za katerega je zagrožena kazen do 20.000 din.

Zakonodajalec hoče s tem zakonom preprečiti izkoriščanje socialno šibkih staršev in otrok po brezdnebnih rejnikih, ki otroke vzamejo v reje, da bi si vzgajali v njih eno delovno silo, pri tem pa prav nič ne mislijo na duševni in telesni razvoj rejnikov. V bodoče bo družba skrbela za to, da bodo otroci v rejništvu le pri družinah v katerih jim bo zagotovljen privilen razvoj ter primerna izobrazba, vzgoja in vzposobljenost za odgovarjajoče delo. Razumljivo je, da rejenci, ki doslej niso evenditirani pri skrbniškem organu, ne bodo mogli ostati na dosedanjih mestih, če pogoji, v katerih žive, niso v skladu z navedenimi načeli.

Na območju naše občine se je v zadnjih šestih letih postopoma razvijala

mreža dobrih rejništev, v katerih odrasla precejšnje število socialno ogroženih otrok ter so uspehi še vidni. Dokler pa ni bil izdan zakon o rejništvu, ni bilo mogoče zajeti v nadzor skrbniškega organa prav vseh rejništev.

Nedvomna živi v območju naše občine še dosti družin, ki bi bile pripravljene sprejeti v svojo družino socialno ogroženega otroka in mu nadomestiti dom, ki mu ga starši, bodisi iz nemarnosti ali brez lastne krivde ne morejo nuditi. Izkušnja zadnjih let nas uči, da se otroci mnogo bolje razvijajo pri rejnikih kakor v domovih in v glavnem v območju naše občine že sedaj skoro vse otroke izpod 14 let, ki so socialno ogroženi namaka skrbniški organ v primerne družine. Razumljivo je, da bo potrebno najti še več takih družin zaradi uveljavitve načel zakona o rejništvu. Brez tega ne bo mogoče urediti tistih rejniških odnosov, ki ne izpolnjujejo osnovnih zahtev določenih z zakonom.

Kdor je voljan sprejeti v svojo družino ogroženega otroka ter mu zagotoviti dobro vzgojo in oskrbo, naj javi svojo pripravljenost pristojnemu skrbniškemu organu neposredno ali pa na krajevni urad in stanovansko skupnost.

Občinski ljudski odbor v Celju
Oddelek za zdravstvo
in socialno varstvo

Nov gasilski avto

V nedežjo je imele prostovoljno gasilsko društvo iz Rogaske Slatine svoj redni občni zbor. Društvo je izredno delavno in kol priznanje za njihovo prizadevanost jim je tov. Joško Lojen v imenu okrajne gasilske zveze izročil nov gasilski avto.

Pišek Albert iz Mestinja se je lotil drugega problema:

»Pravimo, da nimamo igrišča. Napravimo si jih. Sami si jih zgradimo! Ne bomo vedno samo dedovali, kar so nam napravile starejše generacije. Včasih pravimo, da so starejši ljudje nazadnjaški. Če pa bi pogledali v politične šole in seminarje, bi morali ugotoviti, da je tam prav malo mladih ljudi.«

V razpravo o delu mladincev v organizaciji Socialistične zveze, nekaterih nalogah mladih ljudi na vasi, o klubskih prostorih in podobno sta posegla tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Andrej Marinc in predsednik šmarske komune Joško Lojen. Med drugim sta mladim ljudem priporočila, da naj s prostovoljnimi delom sodelujejo pri urejevanju naselij, sredstev, ki jih bodo krajevni odbori dobili za manjša komunalna dela, pa lahko porabijo za gradnjo športnih objektov in podobnega.

Ne bi mogli našteti vsega tistega, o čemer so mladinci šmarske občine razpravljali. Naj omenimo le še to, da so se dobro pogovorili in za novega predsednika mladinskega komiteja izvolili Joško Preskarja.

Pogled na Slov. Konjice

V Radmirju dobijo šolo

Potreba po zgradbi za osnovno šolo v Radmirju je že nekaj let eden najbolj perečih problemov tega kraja. Sedanji šolski prostori so zastarani urejeni v bivšem Prosvetnem domu, pa ne odgovarjajo niti najosnovnejšim zahtevam.

O nujnosti ureditve šolskih prostorov so razpravljali državljani na številnih sestankih. Pod razprave na zadnjih sestankih je bil, da so državljani odločili, da bodo šolske prostore uredili v nedograjenem ga-

siškem domu.

Občinski ljudski odbor Mozirje je na podlagi le odločitve že naročil potrebne načrte za preureditev doma. Poleg učilnic bo v zgradbi tudi stanovanje za učitelje, ki je v podeželskih krajih večkrat razlog, da je težko dobiti prosvetnega delavca. Z delom bodo pričeli še letos.

Z ureditvijo prostorov za osnovno šolo v Radmirju bo rešen še en problem šolstva v mozirski občini.

Letos bo še bolje

Redne letne konference mladine šmarske občine so se poleg predstavnikov okrajnega in nekaterih občinskih komitejev Ljudske mladine udeležili tudi predstavniki javnega in političnega življenja komun. Zbrali so se z namenom, da potrdijo veliko vlogo organizacije Ljudske mladine pri krepitev komunalne skupnosti, da jim izrečejo priznanje za dosedanje delo in nakažejo nekaj smernic za naslednje delovno razdobje.

Mladi ljudje so se k rednemu letnemu zborovanju zbrali v vrtni dvorani hotela »Pošte« v Rogasli Slatini. Bežen pogled na zborovalce je udeležencu lanske letne konference povedal, da se je odletel v delu mladine šmarske občine marsikaj spremenilo. Bilo jih je več; če bi pristihnil njihovo pogovoro, bi opazil, da so postali nekoliko samozavestnejši, nekateri so se že pripravljali na razpravo, drugi pa so še vedno brez večjega zanimanja čakali začetka konference.

Zborovanje je začel dosednji predsednik občinskega komiteja tov. Emil Sternad. Delovnemu predsedstvu, ki je prevzelo vodstvo konference, pa sta trenutek nato predstavnik pionirjev iz prve osnovne šole Rogasli Slatina izročila šopek rdečih nageljnov z najlepšimi željami.

Joško Preskar, ki je do konference opravljal funkcijo sekretarja, je v poročilu preletel nekatere uspehe, se delj časa pomudil pri neuspehih in del svojega izvajanja posvetil tudi programu dela.

»Pri idejni vzgoji mladih ljudi bomo morali iskati nove oblike in poti. Nedvomno bomo s prvo mladinsko politično šolo v naši občini precej pridobili. Naši mladinci, ki so se doslej šolali le v partijskih šolah, bodo tako lažje razpravljali o vsem tem, kar jih zanima kot člane organizacije Ljudske mladine. Menimo, da bodo ti kodri kasneje lahko organizirali idejno-vzgojno delo, da ne bo treba spet ugotavljati, da tega programa nismo mogli izvesti.«

Prometna KRONIKA

Nevarna vožnja

Pozimi so ceste povsem drugačne, kakor v ostalih letnih časih. Sneg in mraz spremenita ceste v slabe in včasih zelo nevarne. V takih okoliščinah so vozniki vedno v nevarnosti. Med letošnjo zimo se je v celjskem okraju zaradi neprevdne vožnje na poledenelih cestah dogodilo 23 prometnih nesreč, od katerih so se nekatere končale s hudiimi telesnimi poškodbami in večjo materialno škodo. Kljub temu, da se cestne uprave trudijo, da bi tudi pozimi kar najbolj vzdrževale ceste, pa je ponekod — ker nimajo dovolj modernih naprav za čiščenje snega — pluzenje še vedno pomanjkljivo. Podobno je s posipavanjem cest.

Kadar poledica nastopi nenadoma, je to nemogoče pravočasno opraviti. Vozniki bi morali to upoštevati. Pri srečevanju ali prehitevanju pluzne vozila naj vozijo skrajno previdno in naj ne ovirajo čiščenja snega. Da bo vožnja po zasneženih in poledenelih cestah kar najbolj varna, naj vozijo s pnevmatikami, ki so opremljene s snežnimi verigami. Če pa snega ni preveč, lahko vozijo tudi z dobro ohranjenimi pašči z iz-

razito zimskim profilom. Predvsem na začetku in koncu zime vozniki ne vedo, ali bi naj uporabili verige ali ne. Vožnja z verigami po kopni cesti sicer škoduje, so pa na poledenelih in zasneženih neobhodno potrebne.

Pri vožnji po klancu navzdol v zimskem času ne smemo zavirati zavorami, temveč bomo hitrost vožnje zmanjševali z menjavanjem prestav na nižje — in po večjih strmih vozilih le s prvo prestavo. Če bi vozilo poletelo naprej, kar se pokaže z zanašanjem zadnjega dela, pritisnimo na pedal za plin. Pogonski kolesi bosta spet v zagonu in vozila ne bo več zanašalo.

Za voznike motornih vozil so pozimi nevarne hitre spremembe vremena. V zelo kratkih presledkih vozi po mokri cesti, nato pa po poledeneli in zasneženi. Prav posebno je treba paziti na tiste dele cesti, ki so v senci in na njih ostaja gladka ledena površina. To je le nekaj napotkov za zimsko vožnjo, ki jih naj vozniki upoštevajo, če se hočejo izogniti prometnim nesrečam.

Tako se konča ponavadi vožnja, če nismo dovolj previdni.

TELESNA VZGOJA IN ŠPORT

TUDI
SMUČARJI

pod eno streho

Regljanje

Priprave za ustanovitev enotne okrajne zveze za telesno vzgojo gre do k svojemu normalnemu koncu. To kažejo ne samo občni zbori športnih in partizanskih društev temveč tudi težnja, da se v tehnični komisiji Okrajne zveze Partizan že pred usanovitvijo enotnega okrajnega foruma združijo vse veje športne dejavnosti, tiste, ki so imele prej svoj organ pri partizanskem odboru, kakor tudi one, ki so se združevale pri okrajnih športnih podzvezah.

Cetudi so smučarji že lani našli skupni jezik in pripravili vsaj v glavnem enoten delovni program, pa so temu skupnemu delu dali v ponedeljek popoldne še zadnji pečat.

Ustanovili so namreč enotno okrajno komisijo za smučanje, ki je sprejela okvirni plan dela tako za šolsko mladino, kot tudi za partizanska in smučarska društva. V okrajni odbor pa so izbrali znane in poštovne delavce, kot Franceta Lužnika za predsednika, Janeza Zakrajskega, Ernesta Stoklasa, Toneta Klarnarja, Anačola Gorčana, Vlada Vebra, Draga Zadravca, Petra Faktorja in druge.

Smučarski šport ima v celjskem okraju gubo korenin in bogate tradicije. Lep razmah je dosegel zlasti v prejšnjih letih, ko je šolska mladina na pobudo Celjske smučarske podzveze ustanovila lastne aktivne. Zato, so pozneje ta telesa po za-

slugi direktiv »od zgora« zamrila. Nekaj vplivov na to so imeli tudi subjektivni činitelji. Edina priča tiste živahne dejavnosti je aktivna šola in Bel h vodah pri Sošanju, ki je postal že pravcati zamelek bodočega partizanskega društva. Kakor pred leti, ko je program izvajala Celjska smučarska podzveza, tako so tudi zdaj po rdili načelo — osnovno vodilo nove okrajne komisije za smučanje naj bo skrb za mladi rod. Konkretno delo pa se naj razvija predvsem v šolah, v partizanskih in športnih organizacijah pa tudi drugod, če bodo le pogoji. Za tako široko zasnovan program je dovolj pozitivnih pobud in zadoštil izkušenj iz prejšnjih let. Napake, ki so se zgodile, pa naj bodo opozorilo, da bo treba v prihodnje več razsodnosti.

Ni naključje, da daje novi program največ poudarka vzgoji vodniškega športa, prav tako pa tudi tekmovalnem in tečajem, ki jih naj prireja jo v osnovnih organizacijah. Razvoj smučarskega športa med šolsko mladino v mnogem zavisi od učiteljev. Zato bo treba smučarski vzgoji dijakov na učiteljskih posvetitvi več pozornosti, zlasti pa jim omogočiti, da si bodo že v času študijskega obdobja pridobili potrebne smučarske opreme. Izkušnje namreč kažejo, da se prav zaradi pomanjkanja opreme dijaki učiteljske ne morejo udeleževati niti obveznih smučarskih tečajev.

Posebno mesto v delovnem načrtu zavzema tudi skrb za smučarske prireditelje v okviru jugoslovanskih pionirskih iger. To je zdaj akcija, ki je začela slišno šolo, sleherni pionirski odred.

Načrti so lepi, dobre volje veliko želja po skupnem delu pa je pristna. Zato upajmo, da nas tudi zima ne bo razočarala in da bo prinesla dovolj bele odeje...

DVE POMEMBNI ZMAGI

V sredini preteklega tedna ter v nedeljo so imeli člani železničarskega kegljarskega kluba Celje dve zanimivi srečanja. Najprej so se v Ljubljani pomerili s kegljači istoimenskega moštva. Zmagali so Celjani z rezultatom 6260 proti 6234 kegljev. V ekipi zmagovalnega moštva so bili najboljši: Lubej 820, Šmon 804, Truglas 802 itd.

V nedeljo pa so na domačem kegljišču sprejeli v goste moštvo Branika. Tudi ta dvoboj, z renomirano ekipo so odločili v svojo korist z rezultatom 6484 : 6475 kegljev. Kakor v moštvenem ocenjevanju, so Celjani zasedli najboljša mesta tudi kot posamezniki. Najboljši tekmovalce dvoboja je bil Vanovšek, ki je podrl 853 kegljev, druga sta bila Marinček in Lubej s po 850 itd. Lep uspeh je dosegel še Jančič, ki je z rezultatom 833 kegljev postavil svoj osebni rekord.

OBCNI ZBOR KEGLJACEV

V soboto, 28. januarja se bo ob petih popoldne začel v dvorani Doma JLA ob Teharski cesti redni letni občni zbor Okrajne kegljarske zveze Celje. To bo zadnji občni zbor kegljacev pod tem forumom, kajti že v februarju bo ustanovna skupščina enotne okrajne zveze za telesno vzgojo, ki bo v tehničnem odboru združevala vse dosedanje strokovne športne podzveze.

OBCNI ZBOR ND KLADIVAR

Jutri, v soboto 21. januarja, se bo ob štirih popoldne začel v dvorani Okrajne združene zveze na Cankarjevi ulici 1-11 štirinajsti redni letni občni zbor nogometne celjskega Kladivarja.

NJIHOV CILJ JE —

slovenska conska liga

Ne samo udeležba, temveč tudi poročila in razprava so pokazali, da je kolektiv železničarskega nogometnega kluba Celje trden, enoten in da ima pred seboj jasne cilje — uvrstitev v slovensko consko ligo. Medtem, ko so člani prvega moštva vadili in doregli lepo tehnično znanje zlasti po zaslugi Vilija Bečerja, pa medna že nekaj časa trenira pod nadzorstvom tovaršev Deviča. Pionirjem pa posreduje prvo znanje neumorni tov. Gočič.

Lani so vse enajstoroce celjskih železničarjev odigralo 88 tekem, od tega tudi nekaj medrepubliških in celo mednarodnih. Zmagali so v 41 dvobojih, šest tekem igrali neodločeno in 21 izgubili. Razlika v golih pa se glasi: 241:137 v njihovo korist. Med streči je na prvem mestu Bečerja s 40 golji, drugi Letner 31 itd. Medtem, ko jim je lani tik pred koncem okrajnega prvenstva posla sapa in so morali prvo mesto prepustiti Ojpmu, pa so v jerejskem delu tekočega prvenstva osvojili prvo mesto, razen tega pa dosegli lep uspeh še v tekmovalstvu za jugoslovanski pokal, saj so se v repu-

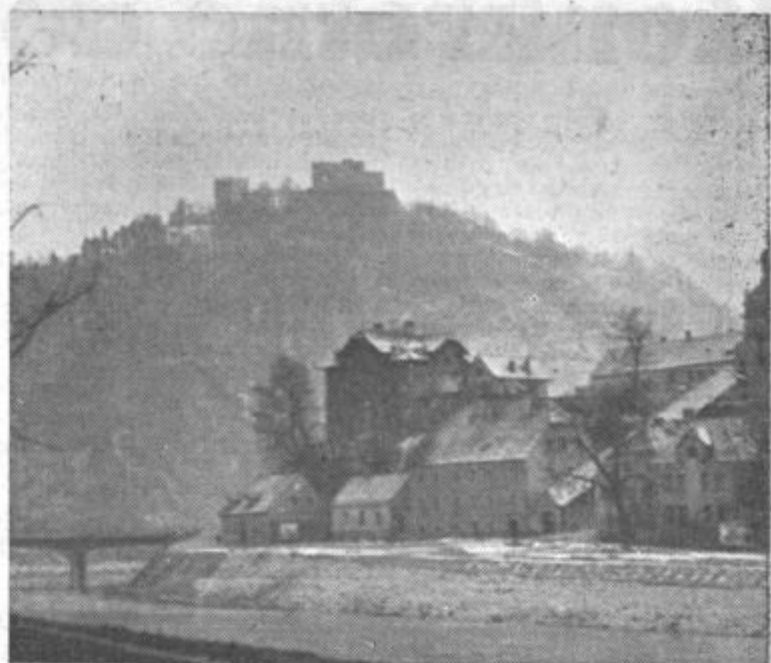
liškem merilu uvrstili v polfinalu. Prvo moštvo se bori za uvrstitev v slovensko consko ligo. Cilj je tu zavest članov, da ga dosežejo pa tudi. Če je program tekmovalstva za prvo ekipo več kot utrjen, pa pogrešajo prvenstva mladinskih in zlasti še pionirskih moštev. Mladina hoče tekmovaliti. To je tudi razumljivo. Zato ni naključje, če so prosili Nogometno podzvezo, naj razpiše tekmovalstvo tudi za najmlajše.

Hvaležna je ugovorilec, da so se odnosi med celjskimi nogometnimi klubi normalizirali in da ni »napetega« stanja, kot je bilo nekoč. Nogometna Celja so objubil, da bodo trko stanje podpirali tudi v prihodnje. Enako zagotovo so dobili tudi od gostov.

Med prihodnjimi nalogami je prav gotovo tudi želja po uredu športnega prostora pri Skačni kleti. Ta je utemeljena in nujna.

Lani so uvedli interno ocenjevanje svojih aktivnih članov. To je dosegel svoj namen. Zato so najboljšim (Reberšček, Letner, Jošt, Regner...) podelili na zboru tudi skromna, a lepa priznanja.

Celjska kronika

Motiv iz Celja. Del Brega s Starim gradom v ozadju.

Dva požara in sedem prometnih nesreč

V zadnjem tednu so zabeležili pri poklicni četki celjskih gasilcev dva požara, prometna mrlja pa je v svoj dnevnik zapisala sedem prometnih nesreč, v glavnem težaja značaja.

Prvi požar je izbruhnil v torek, 10. januarja v gospodarskem poslopu Ljudmille Repšnik na Lav št. 6. Zgoreli so mizarški polizdeki, nekaj sena ter dve dvokolesi. Zaradi tekočnje intervencije celjskih gasilcev pa so obvarovali premoženja (stanovanjsko hišo) v vrednosti po drugega milijona dinarjev.

Drugi požar pa je nastal v leseni baraki ob Teharski cesti, ki jo celjski železničarji uporabljajo za šolo. Ogenj je izbruhnil zaradi nepravilnih dimnovodnih naprav ter nepravilno postavljene peči. Zgorela je vmesna stena, gasilci pa so obvarovali premoženja v vrednosti okoli deset milijonov dinarjev.

Nesreča z nezreženim koncem se je pripetila v sredo, 11. t. m., ko je neznan motorist podr. pešca Mirka Dragšiča med Novo varjo in Starim Vencem. Zaradi poškodb so morali pešca prepejati v bolnišnico, medtem, ko je »mnaški« povzročitelj nesreče pobegnil.

V torek, 11. t. m. je prišlo v Grajski vasi do hude prometne nesreče, ki je nastala zaradi nepravilnega prehitavanja vozilka osebnega avtomobila Lada Petriča iz Crnomlja na mostu čez Boško. V tem hipu, ko je Petrič prehitaval konjsko vpre-

go je iz nasprotni sran' n'nelal osebni avto, ki ga je upravljal Lado Ambrožič iz Ljubljane. Zaradi prehitavanja je prišlo do trčenja obeh avtomobilov. Nas'lo škodo so ocenili na okoli 200.000 d'nar'ev, razen tega pa je dobil telesne poškodbe še sopotnik v Petričevem avtomobilu — Stane Voč iz Crnomlja.

Do težje nesreče je prišlo tudi v ponedeljek, 16. t. m. v Zalcu, kjer se je vinjen košarar Jože Veber iz Galčice zadrl v traktor. Košarar je dobil poškodbe na glavi; za o so ga morali prepejati v celjsko bolnišnico.

3840 tipkanih strani

Po statističnih podatkih, ki so jih sestavili pri celjski reletni radijski postaji je očito, da je ta postaja lani posredovala skoraj 4663 ur programa, od tega več del s prenosom ljubljanskega sporeda ter za pet minut manj kot 365 ur lastnega programa. Zanimiva in izredno zadovoljiva je ugotovitev, da je od lastnega programa odpadlo 259 ur na glasbene sporede ter skoraj 106 ur na govorne oddaje. V celoti pa je bil govorni del programa napisan na 3.840 tipkanih straneh, kar prav tako govori o velikem delu, ki ga je opravil ta maloštevilni kolektiv.

„Švica v besedi, sliki in glasi“

V organizaciji Opeševalnega in turističnega društva v Celju bo v četrtek 26. t. m. predaval tov. Stane Tavcar v dvoran Delavkega odra (bivši kino Dom) o »Švica v besedi, sliki in glasi«. Na sporedu bo še dve predavanji in sicer ob 16. in 20. uri.

Celjski TRC

V preteklem tednu so se cene na celjskem trgu gibale nekako tako: krumpir 28-32 (16), belo glavno zelje 30-40 (20-35), rdeče glavno zelje 60 (40), kisllo zelje 50 (50-52), kislra 30-40, ohrovt 60 (60-70), koleraba 30-40 (30), poteršilj 150-200 (100-150), špinata 300-350 (250), motovilec 300-350, radič 350 (190-350), cvetača (100), fižol v zraku 100-120 (115-135), jabolka 45-70 (66-70), jajca 25-28 (24-26), mleko 46, smetana 250, perutnina 450-900.

KRONIKA NESREČ

PAZITE NA OTROKE
Z vročo vodo se je orel na telesu 10 letni Marjan Koštomaj iz Ljubljane.

NESREKA PRI DELU
V obratu žične v Pečovniku je stroj odrgal prst na reki delavki Matildi Jezernik. — Pri žaganju drv je cirkularna odrezala prst na roki Antonu Gaber iz Cerovec pri Dravljah.

Gibanje
PREBIVALSTVA

V času od 7. do 14. januarja 1961 je bilo rojenih 21 dečkov in 29 deklic.

Poročili so se:
Vincencij Lekše, gozdarski tehnik iz Sevnice in Albina Remih, blaginčarka iz Radne, Dr. Franc Favarine, zdravnik, in Roža-Marija Brezovnik, bančna uslužbenka, oboje iz Celja, Alojz Lubej, šofer iz Domžal in Agata Gedin, namestnica iz Ljubljane, Vladimir L. povsky, delavec, in Emilija Keber, delavka oboje iz Celja. Stanislav Pušnik, čevljar iz Rov, in Marija Ceko, delavka iz Dobrove, Alojzij Babčič, zidar iz Lahomne in Silva Marinčević, priučenka zlatarka iz Celja.

Umrli:
Barbara Novak, gospodinja iz Celja, stara 60 let, Marija Hrasnik, unoklenka iz Celja, stara 80 let, Valentin Grobler, upokojenec iz Petrovc, star 77 let, Magda Sesko, otrok iz Bukovja pri Silivnici, stara 6 mesecev, Pavla Debelak, upokojenka iz Vranskega, stara 78 let.

TELOVADNICA

problem

št. 1

Dva posnetka z zbora: spodaj — pogled v dvorano, zgoraj — Kokot med branjem poročila.

V soboto zvečer je bil redni letni občni zbor društva za telesno vzgojo Partizan Celje-mesto. Med številnimi gosti je bil tudi predsednik Oblo tov. Franc Rupreč.

Iz poročila predsednika Vinka Jovanca, tajnika Vinka Hrovata in zlasti še načelnika Slavka Kokoča je bilo očitno, da je to društvo po zaslugi prizadevnih odbornikov in vadičev (med slednjimi so se posebej odlikovali še Kiseč, Rotarjeva in Beškovič) doseglo izredne uspehe. Tri sto petdeset aktivnih pripadnikov potrjuje to trditel Gotovo pa je, da b. lahko šli še v večjo širino, če bi lahko v telovadnico prišli že v zgodnjih popoldanskih urah. Tako pa jim je navadno na razpogo šele od 18. ure zvečer.

Razumljivo je, da imajo zaradi tega težave in da se vsi oddečki niti ne morejo zvrstiti dvakrat na teden. Zato je razumljiva tako zahteva po gradnji novega doma Partizan, ali pa v najslabšem primeru prizidka v katerem bi naj bila nova telovadnica. Društvo raste, več se število sekcij in oddečkov, z njimi vred številu članov, prostor, pa... pretesni.

Cetudi so v zadnjem obdobju dobili nekaj novih vadičev, pa je pomanjkanje tega kadra prav tako problem, s katerim se bodo morali resno spoprijeti.

V tem partizanskem društvu delata tudi dve samostojni sekciji in sicer rokometna ter namiznotenška. Lepo kvaliteto rasti so dosegli. Mladi rokometarji, ki se borijo za naslov okrajnega prvaka. Na solidno pot pa je stopila tudi sekcija za namizni tenis.

M. B.

Razgovor na drsališču

— Kako ste se pripravili na letošnjo sezono?

— Priprave so potekale normalno. Po prvih kondicijskih treningih so hokejski odšli na Jesenice, kjer so dva dni vadili pod vodstvom poljskega trenerja.

Konec preteklega tedna so bili znova na treningu na Jesenicah. Od nedelje naprej pa imamo red tudi doma.

— Bo v moštvo hokejistov kaj sprememb?

— V glavnem ne. Kakor lani, tako bodo tudi letos imeli

glavno besedo mladi igralci. Od starejših in bolj izkušenih bodo menda nastopali samo trije, in to Jenko, Kuzma in Ječenko.

— Kako pa je z ostalimi sekcijami?

— Vse bodo delale, seveda. Če bomo imeli kaj več ledu. Umetni drsališča so že lani pod vodstvom Mohorja Hrasnika začeli s sistematičnim delom.

Vse pogoje za uspešno delo imata tudi sekcija za kegljanje na ledu. Skratka, vse je nared, čakamo le na mrz in led?

— Bo letos kaj večjih prireditvev?

Najprej je na programu republiško prvenstvo za člane. V tem tekmovalstvu bomo našli slovo republiškega prvaka. Letos smo v težjem položaju, ker bomo obe odločili tekmi odigrali na tujih igriščih in to v Mariboru ter v Vevčah. Doma pa bomo gostili drugi moštvi Ljubljane in Jelenice, ki nas opata izven konkurence. Prve dni februarja pa bo bržkone v Kranjski gori republiško prvenstvo v hokeju na ledu za mladince. Tudi tega tekmovalstva se bomo udeležili.

Kot vre kaže bomo mi organizatorji republiškega prvenstva v umetnem drsanju za mladince.

Skoraj zagotovo bomo videli na celjskem drsališču še jesenske hokejiste in prijateljski tekmi z nekim inozemskim moštvom. Za organizacijo take prireditve so zlasti veliko pobudo in razumevanje pokazali Jesenčani. Mno tega smo objubil tudi našim sosedom, to je Mariborčanom, da se bomo večkrat sestali v prijateljskih dvobojih.

— Kako pa je z gradnjo umetnega drsališča?

— Upajmo, da se bo zdaj začelo. Zanimivo je to, da je pobuda za gradnjo tega objekta v Celju prišla pravzaprav iz Ljubljane. Sprito tega je po-

vsem razumljivo, da tudi lokalni činitelji niso mogli ostati ravnodušni. Razumljivo pa je, da v tem primeru ne gre izključno za športni objekt, temveč predvsem in v prvi vrsti za objekt, ki bo služil razvedrilu in športnemu užitku mladim.

Re. Z nekaj let zapovrstjo smo imeli v Celju le 14 do največ 16 drsalnih dni v zimski sezoni. Da je pri tem vsako načrtno športno delo onemogočeno in da niti mladina ne pride na svoj račun, je več kot razumljivo. V celjski park pa prihaja vsak dan, ko je odprto drsje. Še tudi po dve do tri sto mladih in starejših ljudi. Zato smo že zaradi njih dožni storiti vse, da pridemo do umetnega drsališča in da tako podajamo sezono drsanja od dveh tednov na približno štiri mesece. To pa je bistvena razlika, ki bo prav tako odločilno vplivala na kvaliteto rasti hokeja in drsanja.

Z uresnitvijo umetnega drsališča pa bi v parku postavili tudi idejne pogoje za delo košarkarjev, rukometasov in podobno. Tako bi bil prostor v mestnem parku zaseden skozi celo leto. Navzlic temu, da bi pod gozdom stala strojnica umetnega drsališča.

Trenutno je tako, da je tudi občinski svet za telesno vzgojo uvrstil ta objekt med tiste, ki b. jih naj zgradi v naslednjih petih letih.

Skupina pionirjev in pionirk na drsališču v mestnem parku.

Trgovsko podjetje „NASA KNJIGA“ Celje, Slunetova ulica 10 sprejme skladiščnega delavca

Upravni odbor Kmetijske strojne postaje Zalec
razpisuje delovno mesto

vodje strojnega parka

Pogoji za sprejem: srednja strokovna izobrazba z dveletno prakso v tej stroki ali visokokvalificiran delavec kovinske stroje s triletno prakso.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene prijave z opisom dosedanjih zaposlitev sprejemamo do 28. januarja 1961.

Plača po tarifnem pravilniku podjetja. Podjetje s stanovanji ne razpolaga.

KMETIJSKA STROJNA POSTAJA ZALEC

Dom učencev Metalurške industrijske šole v Štorkah
razpisuje delovno mesto

vodje kuhinje - gospodinje

Pogoj: kvalificirana kuharica.

Prejemki po tarifnem pravilniku in po učinku. Nastop službe takoj.

Vse informacije v upravi Doma učencev.

RAZPISNA KOMISIJA PRI OBČINSKEM ZDRAVSTVENEM DOMU CELJE

razpisuje naslednja delovna mesta za:

1. 1 zdravnik splošne prakse za Zdravstveno post. Vojnik
2. 1 zobar za Zdravstveno postajo Vojnik
3. 1 zobarska asistentka za Zdravstveno postajo Vojnik
4. 1 zdravnik splošne prakse za Zdravstveno postajo Dobrna
5. 1 zobar za Zdravstveno postajo Dobrna
6. 1 zdravnik splošne prakse za Obč. zdravst. dom Celje
7. 1 zdravnik splošne prakse za Obč. zdr. dom Celje
8. 1 zdravnik-specialist-ginekolog za Obč. zdr. dom Celje
9. 1 zdravnik-specialist za hig. dela za Obč. zdr. dom Celje
10. 1 statističar-analitik za Občinski zdravstveni dom Celje
11. 10 bolničark
12. 1 otroško negovalko s prakso
13. 1 moč za dela v knjigovodstvu

ŠTIPENDIJE:

1. 2 štipendiji za Višjo stomatološko šolo v Mariboru

Pogoji:

- ad 1., 4., 6. zdravnik z opravljenim strokovnim izpitom; prednost imajo zdravniki z daljšo prakso
- ad 2., 5. srednja ali višja šola za dentiste in položen strokovni izpit
- ad 3. šola za zobarske asistente
- ad 7. zdravnik z opravljenim specialističnim izpitom iz ginekologije
- ad 8. zdravnik z opravljenim specialističnim izpitom iz higijene dela
- ad 9. zdravnik ali ekonomist s fakultetno izobrazbo
- ad 10. bolničarska šola
- ad 11. šola za otroške negovalke
- ad 12. nepopolna srednja šola s prakso v knjigovodski službi

Nastop službe možen takoj. Razpis velja do izpolnitve delovnih mest. Pravilno količinsko prošnje za vlaganje na RAZPISNO KOMISIJO OBČINSKEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA CELJE. K prošnji priložite tudi obširni življenjepis.

Razpisna komisija
Občinskega zdravstvenega doma Celje

Ob bridki izgubi našega dragega očeta, starega očeta in tasta

ANTONA SKOČIRJA

posestnika iz Strmca 57,

se zahvaljujemo za izrečeno sožalje in mnogoštevilne vence znancem, prijateljem, družbenim organizacijam, društvom in vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Zalujoče hčerke z družinami
in sinovi

V neizmerni žalosti naju je zapustil najin predragi mož in brat

Dr. RADOVAN JOŠT

škof slovenske starokatoliške cerkve

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 21. januarja 1961 ob 16. uri na mestnem pokopališču v Celju.

Globoko žalujoči: žena Colette in sestra Marica Kočevar z družino

Upravni odbor trgovskega podjetja »IZBIRA« Laško razpisuje delovno mesto

trgovskega poslovođa

za trgovino v Brezi pri Laškem.

Pogoji: kvalificiran trg. delavec s poslovođsko prakso.

Nastop službe po dogovoru. Ponudbe pošljite na upravo podjetja.

Komisija za skenjanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju »VODOVOD« Zalec, sedež Sempeter, razpisuje naslednje delovno mesto:

knjigovodja osebnih dohodkov

Nastop službe takoj, ali po dogovoru. Osební dohodek po tarifnem pravilniku oziroma učinku in stimulativnem nagrajevanju. Zadnji rok prijave 31. januar 1961.

Čitajte Celjski tednik

OBJAVE IN OGLASI

RAŽNO

POSREDNIKA PISARNA CELJE:
Tomšičev trg 12, posreduje prodajo in nakup.

VSELJIVA ENOSTANOVANJSKA HISA z lepim vrtom v Celju, za 1.600.000 din.

NOVOZGRAJENA ENOSTANOVANJSKA HISA 5 km iz Celja, takoj vseljiva na lepi legi 1.950.000 din.

HISA Z GOSTILNISKIMI PROSTORI in vseljivim trošnim stanovanjem blizu mesta Celja 2.800.000 din.

HISA Z LEPIM VRTOM — zamenjava stanovanja v okolici Celja 900.000 din.

VILA Z LEPIM VRTOM, najlepša lega Celja, s tremi komfortnimi vseljivimi stanovanji: 7.500.000 din.

VILA S TREMI KOMFORTNIMI STANOVANJI — eno takoj vseljivo sestojče iz 4 sob, kuhinje, kopalnice, centralna kurjava za 5.500.000 din.

LEPO DVOSOBNO STANOVANJE, par-kirano — takoj vseljivo — za 1.500.000 din.

STANOVANJE VSELJIVO za 1.200.000 din.

NOVOZGRAJENA ENOSTANOVANJSKA VILA — takoj vseljiva — z lepim (grajenim vrtom in avto garazo za 5.000.000 din (v Celju).

ISCENO VEČ HIS IN VSELJIVIH STANOVANJ do vrednosti 3.800.000 din.

POSREDUJEMO PRODAJO IN NAKUP vseh vrst avtomobilov, kakor tudi vseh vrst avtomobilskih sredstev za družbeni in privatni sektor.

ZA PRODAJO IMAMO osebni avto »OPEL REKORD« tip 1959, tip 1954, več vozil tip 1952, FIAT 1100 v odličnem stanju, poltovorni avto nosilnost 1 tona, v voznem stanju za ceno 350.000 din.

Dne 17. januarja 1961 je bil v poslovalnici »PLAYA« Store št. 19 ukraden žig, kot sledi:

Trgovsko podjetje »PIA« Store, poslovalnica »PLAYA«

Navedeni žig je s 17. januarjem tega leta neveljaven.

GARAZO oddam. Naslov v upravi lista.

ZAHVALA

Prisrčna hvala dr. Rojcu in dr. Orlu za uspešno operacijo strume, kakor tudi za vso skrb in nego vsem sestram in strošničnim osebju na kirurškem oddelku Bolnišnice v Celju.

Bizjak Ana, Mariborska 110, Celje

GLEDALIŠČE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Petek, 20. jan. ob 20. uri — O'Neill: Pesniška duša. Gostovanje v Slovenskih Konjicah, Premiera.

Sobota, 21. jan. ob 20. uri — O'Neill: Pesniška duša. Gostovanje v Velenju.

Nedelja, 22. jan. ob 10. uri — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. II. nedeljski dopoldanski abonma in izven.

ob 15.30 — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. Izven. Vstopnice so v prodaji.

ob 15.30 — O'Neill: Pesniška duša. Gostovanje v Zrečah.

Ponedeljek, 23. jan. ob 15. in 19. uri — Mihalkov-Hien: Robinson in dekleti. Gostovanje v Ilirsku.

Torek, 24. jan. ob 20. uri — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. Gostovanje v Šoštanju.

Sreda, 25. jan. ob 20. uri — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. Gostovanje v Štorkah.

Cetrtek, 26. jan. ob 19. uri — O'Neill: Pesniška duša. Solški večerni abonma.

ob 20. uri — Leslie Stevens: Zakonski vrtljak. Gostovanje v Vrbičku.

Petek, 27. jan. ob 19.30 — O'Neill: Pesniška duša. Premierski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Sobota, 28. jan. ob 19.30 — O'Neill: Pesniška duša. Šoltni abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

Nedelja, 29. jan. ob 15.30 — O'Neill: Pesniška duša. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Vstopnice so v prodaji.

STANOVANJA

DVE študentski soseski na stanovanje. Janjeva 4, Celje.

MIRNEMU uslužbencu oddam sbo za 3iri mesece. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO sbo z eno ali dvema rošteljama, oddam. Naslov v upravi lista.

OBVESTILA

Vse kmetovalce, ki so doslej direktno prejemali pivovarske tropine v Pivovarni Laško, obveščamo, da se s tropinami od svoj oskrbujejo le preko kmetijskih združenj. Za leto 1961 so sklenjene kupoprodajne pogodbe za vse razpoložljive količine.

MILA IN KRATKA ZIMA

Zares je nenavadno in nenormalno vreme za januar mesec. Ali bo to, za zimo dokaj toplo vreme, še naprej trajalo, ali bo po obdobju sorazmerno blage zime nasledil mrz? Kakšni so izgledi v naslednjih tednih? Ali bo sploh nastopila prava zima?

Tako se v teh dneh marskdo vprašuje in ugiba, kako bo. Na ta vprašanja sta odgovorila naša znana meteorološka strokovna profesor Anže Obučen in meteorolog-amater Boris Kožički.

Profesor Obučen meni, da je bil lani december med najtoplejšimi v zadnjih sto letih. Podobno bo v letošnjem januarjem. Tudi naprej je pričakovati, da bo prevažno toplo vreme, predvrem bosta blaga januar in februar. V teh dveh mesecih je torej pričakovati le slabše in kratkotrajne vdore hladnega zraka.

Meteorolog Kožički prav tako trdi, da ne bo preveč hude zime.

— Lepo vreme v januarju ne predstavlja zame nobeno presenečenje, ker sem ga na podlagi mojih prejšnjih predvidevanj pričakoval. Sicer pa smo podobne mize zime imeli tudi v zadnjih treh letih.

O nadaljnji vremenski prognozi pa je čelaj:

— Februar bo hladen. V tem mesecu bodo nastopili trije mrzli vdori, ki jih bodo spremljale snežne padavine. Vendar bodo med temi vdori kratkotrajna izboljšanja vremena.

— Prava pomlad bo nastopila v drugi polovici aprila. To pa ne pomeni, da v marcu ne bo toplih dni, čeprav v tem mesecu predvidevam tudi sneg, jutranji mrz in slana.

Tako je zaključil svoja predvidevanja meteorolog Kožički. Če je zadej ali ne, pa bomo videli.

»V vsako hišo dobro pralno sredstvo« — to je parola, kadar govorimo o higieni in čistoči.

Detergent OSKAR je pralno sredstvo z odličnimi svojstvi, — zato OSKAR v vsako hišo!

Za belo in pisano perilo OSKAR, — za vočno, svilo, nylon in perilo detergent »PERILO«.

ZAVOD ZA ZAPOSLOVANJE DELAVCEV CELJE RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. referenta za zaposlovanje invalidov;
2. referenta za strokovno usposabljanje nezaposl. delavcev;
3. referenta za vključevanje mladine v poklice;
4. šefa izpostave zavoda za zaposlovanje delavcev v Laškem;
5. šefa izpostave zavoda za zaposlovanje delavcem v Šmarju — pogoj srednja strokovna izobrazba;
6. Psihologa — poklicnega svetovalca — pogoj visoka strokovna izobrazba.

Interesenti naj vložijo pismene ponudbe z navedbo kvalifikacije in dosedanje zaposlitve v 15 dneh po objavi na Zavod za zaposlovanje delavcev Celje, Slunetov trg 5.

OBJAVA

Okrajno sodišče v Slovenskih Konjicah je s 1. januarjem 1961 začelo redno poslovanje v prostorih sodne stavbe na Mariborski cesti.

Državljeni naj odslej vlagajo pri tem sodišču tožbe in predloge v pravnih in kazenskih zadevah ter v ogle v ostalih sodnih zadevah (izvršba, zemljiška knjiga, zapuščine in drugo).

Št. uradni dnevi za stranke so od 15. januarja 1961 dalje VSAK CETRTEK od 8. do 13. ure.

S tem so odpravljeni dosednji uradni dnevi.

Iz pisarne Okrajnega sodišča v Slov. Konjicah

RAZPISI

Upravni odbor Delavske univerze v Zalecu razpisuje delovno mesto

UPRAVNIKA

Delavske univerze.

Pogoji za sprejem so visoka ali popolna srednja šola z določeno prakso pri delu izobraževanja odraslih.

Prijave sprejema Upravni odbor DU Zalec do 25. januarja 1961.

Po sklepu ODS

razpisuje

delovno mesto

strojnega ali elektrotehnik

»Elektroprenos«

elektrokovinski obrat

Laško

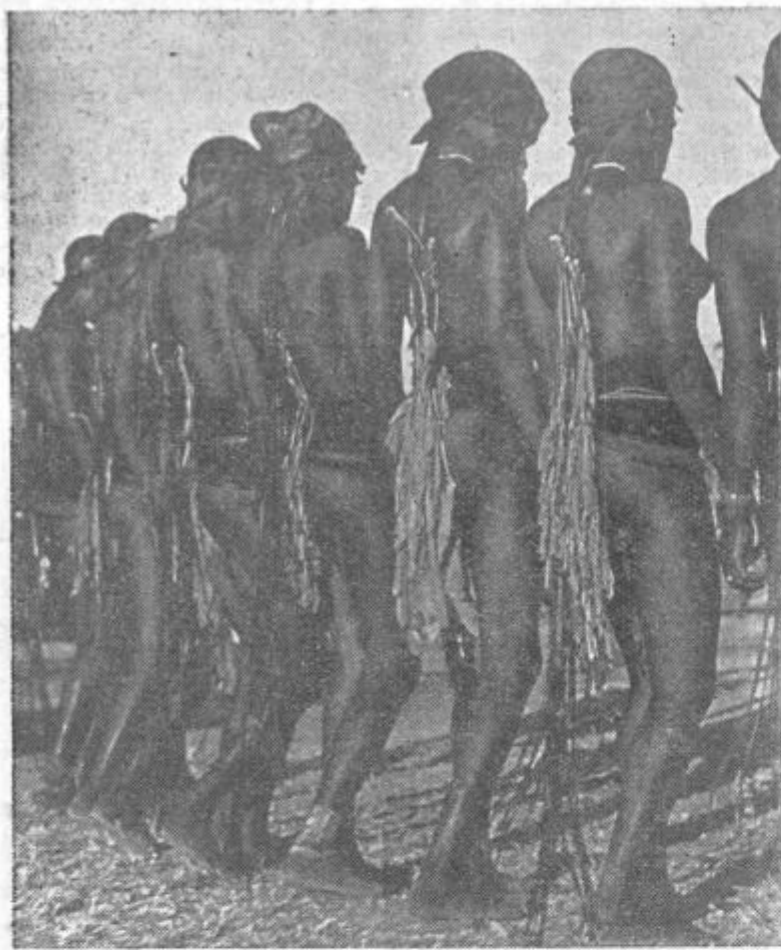

Uredništvo Celje, Titov trg 5 — poštini predal 16 — telefon 23-23 in 24-23 — uprava: Celje, Trg V. Kongresa 3 — poštini predal 132 — telefon 23-73 in 2059 — Tekoči račun pri Komunalni banki Celje 603-70-1-656 — izhaja ob petkih — letna naročnina 800, polletna 400, četrtletna 200 din — Inozemstvo 2.400 — posameznik 200 din — rokopisov ne vračamo.

AFRIKA IN NARODNOSTNA ZAVEST

AFRIŠKI ČRNCI SO RAZDELJENI NA OKOLI 900 PLEMEN

Črnska dekleta plemena Mingo v Nigeriji plešejo deklški ples. Njih zdrave in kot iz bronastih postav so razgaljene le še ob obrednih svečanostih.

Kadar govorimo o Afriki, se marsikdaj zatečemo v dve skrajnosti. Ena je ta, da Afriko gledamo preveč skozi očala Evropejcev in smatramo, da je Afrika docela zaostala dežela. Če pa se tega predsodka iznebimo, primerjamo družbene razmere v Afriki z našimi. In to je ravno napačno. Afrika živi v posebnih družbenih okoliščinah, ki jih ni mogoče izenačevati z našimi oblikami družbenega življenja.

Ustavimo se ob pojavu, ki nam ne gre v glavo ob sedanjih dogodkih v Kongu. Čudno se nam namreč zdi, kako je bilo mogoče, da so se po proglasitvi neodvisnosti Konga začele posamezne province cepiti. Kje je kongožanski nacionalni moment? V resnici nacionalna zavest pod pojmom Kongožani sploh ne obstoja. Če je, potem biva le v zavesti maloštevilne

kongožanske inteligence, ki je prišla v stik s svetom in v nacionalni enotnosti dežele vidi uspešen družbeni okvir za hiter napredek.

Pogosto beremo o plemenih, ki so zvesta tu temu, tam drugemu politiku razdvojenе republike. Popularnost kongoških politikov ne zavisi toliko od njihovih političnih programov, kolikor od tega, da so ti voditelji pripadniki tega ali onega plemena. Tako se je zgodilo, da je preganjan premier Lumumba sicer užival polno podporo parlamenta zaradi svoje napredne koncepcije, čvrsto podporo in popolno privrženost pa uživa le v dveh velikih plemenih. Plemen pa je na področju Konga okoli 20. Družbeno življenje afriških črncev po obliki slozi na rodovnih ali plemenskih skupnostih. Čeprav so plemena po jeziku in načinu proizvodnje ter običajih med se-

boj sorodna, se njih plemenske skupnosti ne manifestirajo v narodnostni obliki.

Sicer pa iz lastne zgodovine lahko zaključimo, da je nacionalnost tudi pri nas v Evropi in drugod v naprednejšem svetu, zelo pozno dobile pogoje za nastanek. In kateri so ti pogoji? Skupna država ali pa vsesplošna težnja po taki državi. Nadalje ekonomska povezanost v proizvodnji in tržišču ter enoten knjižni jezik. Vsi ti momenti se sicer neločljivo prepletajo in včasih navidezno vrstni red vseh treh momentov ni enak.

Kolonialistom pa prav gotovo ni bilo do tega, da bi razvijali take pogoje, ki bi bili podlaga za razvoj široke nacionalne zavesti. Plemenska ureditev jim je na moč prav prišla, ker so ob taki razcepljenosti lahko obvladovali širna področja po latinskem geslu »divide et impera« (razdeli in vladaj).

Zamislimo si zdaj položaj v Afriki, kjer obstaja okoli 900 raznih plemen. V plemena so razdeljena domala vsa črnska ljudstva, to je vse negroidno afriško prebivalstvo. Nekoliko drugače je na severu, kjer se je pod vplivom Egipta, državotvornih Arabcev in pod vplivom Evrope obliko življenja drugače razvijala. Pa imamo vendar v eni najstarejših držav sveta sploh, v polnapredni, polfevdalni Etiopiji še vedno rodovni sistem. To je močan dokaz, da je temeljni razvoj pri formiranju nacionalnosti ekonomska osnova, ki pa je v Afriki najbolj zaostala.

Toda kakor so te okoliščine pogosto ovira pri osamosvajanju afriškega kontinenta, tako so po drugi strani tudi pogoj, da se bodo Afričani lahko hitreje prilagajali naprednemu razvoju, če jih ne bodo bremenile številne vezi na slabe strani vseh družbenih formacij, ki jih preskakujemo.

J. Krašovec

Poznaš svoja očja domovina?

Kdaj je XIV. divizija prestopila meje našega okraja? Decembra 1943? Februarja 1944? Maja 1945? Kdo je vodil upor savinskih kmetov leta 1635? Matija Gubec? Boštjan Natek? Ljilja Gregor?

Kateri slovenski skladatelj je savinski rojak? Marjan Kozina? Risto Savin? Lucijan Marija Škerjanc?

V katerem srednjeveškem stolpu celjskega obzidja je bila mučnica? V vodnem stolpu na Kocenovem trgu? V gredališkem stolpu? V stolpu v Gubčevu ulici?

V kateri celjski stavbi je znameniti celjski strop? V mesnem magistratu? V grobju? V Narodnem domu?

V kateri celjski cerkvi je kaplanoval Primož Trubar? V larni na Šlomskem trgu? V Maksimilijani? V kapeji v Askerčevi ulici? Pri kapucinih na Markovskem hribu?

V kateri skalni votlini so bili naj-

Življenje

Poglejte mi v oči, globoko, še globlje... O, nočete? Se bojite, da bi ne vzdržali? Kajti v mojih očeh ni sledov temnih misli in dejanj. Moje oči so sinje in čiste slikarsko platno, pred katerim se obotavljate odrasli s čopičem in paleto v rokah... In ko dorastem, bo tudi v mojih očeh slika, vaše remek delo, odrasli bogovi, vaša lastna slika. Morda si tudi jaz tedaj ne bom upala globoko pogledati v velike otroške oči, globoko in še globlje.

Pohlepi! Človek, ki je ugrabil otroka, da bi od staršev izvil denar, tak človek ni svoji žrtvi pogledal v oči. Če ga boste upraskali, še tega ne bo vedel, kakšne barve so bile rožnice.

Sebičnost! Če bi vsak dan pogledali v oči svojih otrok, globoko in zamaknjeno, bi jutri ne bili pred sodiščem in z vsemi paragrafi skušali izsiliti osebno svobodo za ceno razrušene družine.

Slepa strast! Če bi imela pred sobo upraščujoče oči svojega malčka, bi ti žena ne videla v obličju moškega, ki ni

oče svojega otroka, nekaj takega, zaradi česa je vredno podreti za sabo vse mostove.

Oblasnost! Kateri trinog je gledal v oči krhkega otroka, ko je pogledal na bojišče njih očete, poslal nad otroške posteljice jate bombnikov, zraven pa v enomer kričal: Za srečo bodočih pokolenj?

Castihlepnost! Na kolenu katerega generala je sedel otrok, ko je koval strateški načrt za krvav spopad, ki mu bo prinesel slavo v zgodovini vojn?

Slepota! Ne vidite široko zaprtih zenic malčkov, ko se pogovarjate o bodočnosti, ko kavarno zaključujete »ja, brez vojne ne bo šlo« in prav nicesar ne storite, da bi vsaj drugače upali?

Ko vas, odrasli, gledam in iščem odgovor v vaših zbeganih pogledih, res ne vem kateri je pravi?

Imate nas, otroke, ker ste nas želeli? Zato ker ste želeli nekaj, zaradi česa nas imate? Nas imate zato, ker nas vendar »vrat« imate, ali zato, da za vami podedujemo z vsem dobrim tudi vse zlo?

uganka...

Skrb okoli »osamljenega« kralja

Belgijski kralj Baudouin, ta tridesetletni monarh je povzročal svojim vdanim podanikom »hude skrbi«. Pri teh letih (še pri nas na jugu so taka leta ravno pravšnja za vstop moškega v zakon) je ta kronana glava bila še vedno samec. O, drugih skrbi Belgijski nimajo — le ta nesrečni samotarški vladar...

Zdaj je končno vse lepo. Kralj Baudouin se je poročil. Nevesta, ki je rešila belgijsko krono, je španska aristokratka Fabiola de Mora y Aragon. Kakšno zveneče ime in še iz Španije povrh. Koliko skup-

nega ima Belgija s to sončno deželjo? Zlasti iz obdobja verskih bojev, ko so se Belgijski osvobajali kolonialnega španskega jarma. Zares ganljivo. Vivat imperator! Na smrtni boj obsojeni (Kongožani) te pozdravljajo!

Pustimo te nevaležne črnce, ki so neodvisnost preveč resno vzeli. Belgija je dežela, ki jo je težila ena sama skrb — osamljen vladar.

Tako nekako piše med vrsticami senzacionalnega tiska (seveda kdor zna prav brati).

Pa se je drugače zasukalo. Novo leto so Belgijski delavci praznovali na barikadah generalnega štrajka. Ni jim več zakon o splošnem varčevanju na breme delovnih ljudi. Hočejo oblast delavskega razreda, nočejo plačevati

denarja in krvnega davka za Kongo. Vesti tajne radijske postaje so vse prej kot čestitke k minuli poroki. Belgijska policija nima časa, da bi očedila in zlikala svoje »bandure« po poročnem obredu. Preveč opravka ima s tistimi, ki jim monarhova osamljenost ni bila edina skrb, če jih je to sploh kaj skrbelo?

Policija na konjih, ki se podi za nezadovoljnimi množicami in vihti gumijevke, policijske straže pred uradi in javnimi poslopji. Onemela industrija, zamrl promet in hrup v parlamentu so kaj ne navaden odmev na pritiskavanje zapadnega tiska o poroki, ki je rešila belgijsko krono.

Kakšna kratkovidnost in slepota v tem kruho realnem svetu.

Belgijski kralj Baudouin in kraljica Fabiola med policijskimi čeladami ob poročnem dnevu. Tudi zdaj ju branijo očeladeni možje, toda ne pred navasnim oboževalci...

Londonski vsevedi

Skoraj ma'ce čudno, toda resnično — londonski vsevedi ni nihče drug kakor voznik taksija. Na primer, mister John, ki je podoben starji okajeni pipi »Neša služba je v Londonu najtežja«, pravi, »kajti edino mi moramo vse vedeti.«

Črnihi »skatelje«, kakor pravijo taksijem, je v Londonu 6000. Ti so po'eg policajev na konjih, dvonadstropnih avtobusov in običajnega dežja največja značilnost tega velimesta. Vsi so črne barve, vedno neoporečno čisti, vsako leto jih komisijsko pregledajo, po desetih letih pa gredo v »muzeje«, to je, iz prometa.

»Mi moramo odgovoriti na vsako vprašanje,« pravi John. »Prvi vprašujejo, kje je najboljša francoska kuhinja, kar pomeni, da je treba poznati francoske restavracije; spet drugi vprašujejo po zabavi, tretji po dobrih filmih in tako dalje.«

Londonskega voznika taksija, ki ve'ja za najspodobnejšega in najbolj izobraženega voznika na svetu, pač ne sme presenetiti vprašanje, kje je najkrajša ulica o'gromnega Londona. Zanj pravijo, da bo'je pozna vse ulice, trge in avenije kakor Scotland Yard.

»V Londonu ne more biti vsakdo voznik taksija,« pravi John. »Preden spoznaš vse ulice, krme, bare in zadnji kotiček londonske periferije, bi lahko končal univerzo.«

John in njegovi kolegi so morali prevoziti mesto s košmi in odgovarjati na vprašanja prometne policije. Pri tem so se naučili razlikovati ulice, ki imajo podobna in celo skupna imena. Soferji pravijo, da je v Londonu najmanj trideset ulic, v katerih je beseda king, pelindvajset z besedo queen itd.

Preden postane nekdo voznik taksija mora s košesom prevoziti vsaj 500-krat po deset kilometrov. Na izpitu mora pot'ej vedeti na pamet vsak hote, gostilno, klub in podobno v središču Londona, ki ima

devet kilometrov premera.

In kako dolgo traja taka »šola«? »Vse dotlej, dokler voznik ne postane londonski vsevedi; za to pa je včasih potrebno leto dni in več,« pravi John.

S. S.

Adolf Eichman na poti k vrhuncu svoje zločinske kariere.

Eichman v svojih spominih želi pokazati, da njegova poslušnost Hitlerju, Himlerju, Heyd chu, Müllerju in ostalim krvoločkom, le ni bila do kraja brezosebna, da so njegova dejanja nosila »obseleje viteške inteligence«, da je vedno gledal na to, da ne bi zapadel »prostaškemu krvostvstvu«. Rad bi imponiral, da je bil poslušen vojak, vdan nemški stvari. Skratka ho'je vse neizmerne svinjarije in nečlovečnosti obleči v plašč »ne-

EICHMAN, KAVALIR IN SOČUTNEŽ' 2

izmerne ljubezni do svojega naroda«. Tako prekipevajočo ljubezen nemškega naroda so izpovedovali vsi nürnberški obsojenci, ne meneč se za dejstvo, da je tudi nemškemu ljudstvu okoli 8 milijonov žrtve bila kaj slaba usluga njegovih vodij.

Ko je Eichman leta 1937 prišel s svojega študijskega potovanja po Izraelu, kjer se je učil hebrejščine, je te svoje izkušnje s pridom urabljati, vendar ne v korist Židov. Postal je vođa urada za židovsko vprašanje, ki se je sprva spreminjalo v židovsko razseljevanje, potem ob vstopu v vojno pa v židovsko množično moritev.

Eichman je začel svojo židovsko kariero v Nemčiji, potem pa je med prvimi rajchovci odšel v anektirano Avstrijo, ker se je »zgrozil nad dezorganiziranim židovskim življenjem«. Kakor da mu je žal, da je že Dolfusov režim storil nekaj tega, kar si je štel za svoj privilegij.

O, Eichman je bil kavalir. Ko so po Avstriji, kakor prej v Nemčiji plenili židovsko premoženje, jih ločevali od nežidovskih zakon-skih drugov, jim preoedevali »ramnoevanije«, so nesrečnim Judom obesili rumene šestokrake zvezde v črko J, da bi se jih vsak izogibal kot gobavcev. In tu je Eichman naletel na človeka, ki ni prosjačil za milost, na nekega advokata, ki mu je dejal:

— Gospod, jaz nosim to zvezdo s ponosom.

In Eichman je bil zelo »imprezioniran«. Dovolil mu je izjemo-ma, da se je brez težav izselil. Kako zelo ganljivo? Kakšna milost. Namesto v taborišče, brez premoženja v izgnanstvo. Tako spremembo v monotonosti si je gospod polkovnik SS pač lahko privoščil.

Zelo »tankočutna« je zgodba o nekem Židu, ki je bil (kakšna ironija?) esesovski narednik. Taka izjema ni mogla biti koristna in Eichman mu je priporočal naj ra-

je pobegne v Švico. Možak je disciplinirano ubogal in zaupanju, da bo prehod po zagotovilu varen. Toda tokrat velik gospodar Židov naenkrat ni imel več nobene moči. »Nekaj je šlo narobe, piše v spominih, ta dobri fant jo je na meji skupile.«

Sicer pa Eichman ne streže zgolj s takimi posameznimi »kavalirskimi« v času, ko so stotisoči Židov potovali v naglo ali počasno smrt.

Eichman je bil »hudo občutljiv«. V spominih se zgraža nad prizorom, ko se je »prvič« srečal

Takole so se postavljali »vitezi« nemške nadržase nasproti golorokim židovskim ženskam in otrokom v varšavskem getu...

z grozotami, ki si jih je izmislil nek navaden policijski kapetan.

V Maidaneku pri Lublinu na Poljskem so stlačili v hermetično zaprto kmečko hišo veliko skupino Judov in notri spustili strupene izpušne pline iz nekega motorja, ruske podmornice. Nikoli bi si ne predstavljali, pravi Eichman, da bi bilo kaj takega potrebno, v tehničnem smislu besede.

Eichman se je »zgražal«, kako je Globotschnik v Lublinu pokončal četr milijona Judov.

Silno zanimivo je to, da se Eichman ne izjasni, da pogromi nad Židi niso potrebni. Ne, on je poslušen naclst in smatra, da je v dani situaciji (ki ni bilo več mogoče misliti na ustanovitev judovskega rezervata na otoku Madagaskarju) treba Jude fizično iztrebiti. Slo mu je le za finese. V Minsku so pred njegovimi očmi prisilili 5000 judovskih žena in otrok, da so poskakali v prepad, potem pa so z roba prepada le površno prerezali nesrečno množico v globeli.

Celo to. Ob tej priliki je mislil na svoje otroke?! Pa vendar je odšel nazaj v Berlin k svojemu šefu po nova morilska povelja...

Nemec v prvi vrsti Nemec, potem vse drugo.

PRIHODNJIČ: EICHMANOVA KUPCIJA Z OGRSKIMI ŽIDI